

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání,
Gymnázium, Český Krumlov - nižší stupeň

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

Gymnázia v Českém Krumlově

1. Identifikační údaje

- 1.1. Název ŠVP: **Gymnázium – nižší stupeň podle RVP ZV a RVP GV**
- 1.2. Vzdělávací program: **osmileté (79-41-K/81)
a šestileté gymnázium (79-41-K/61)**
- 1.3. Studijní forma vzdělávání: **denní**
- 1.4. Předkladatel:
- název školy: **Gymnázium, Český Krumlov, Chvalšinská 112**
  - adresa školy: **Chvalšinská 112, 381 01 Český Krumlov**
  - IČO: **00 583 839**
  - jméno ředitele: **PaedDr. Hana Bůžková**
  - jméno koordinátora: **RNDr. Stanislav Waldauf**
  - kontakty: **380 711 171, info@gymck.cz, www.gymck.cz**
- 1.5. Zřizovatel:
- název: **Jihočeský kraj**
adresa: **U Zimního stadiónu 1952/2, 370 76 České Budějovice**
kontakty: **Odbor školství, mládeže a tělovýchovy Krajského úřadu
Jihočeského kraje, tel.:386720000**
- 1.6. Platnost dokumentu od: **1. září 2007 pro obory studia 79-41-K/81,
79-41-K/61**

Aktualizovaná verze:

Projednáno a schváleno pedagogickou radou 29.8.2013

Projednáno a schváleno školskou radou

Platnost od 1.9.2013

podpis ředitelky: .....

razítko školy:

2. Charakteristika školy

2.1 Velikost školy

Gymnázium v Českém Krumlově otevírá každoročně 1 třídu osmiletého, 1 třídu šestiletého a 1 třídu čtyřletého studia. Ve škole je nyní 18 tříd, kapacita školy je stanovena na 540 žáků. V současné době navštěvuje gymnázium téměř 500 studentů.

2.2 Vybavení školy (materiální, prostorové, technické, hygienické)

Budova školy byla postavena v roce 1978, v letech 1994 – 96 byla významně rekonstruována (přístavba jednoho patra).

Gymnázium má velmi dobré materiální i technické podmínky. Ve škole je více než 30 učeben, přednáškový sál s multimediálním vybavením, tělocvična, posilovna. Téměř všechny předměty mají odborné učebny: chemie, fyzika, biologie, 2 učebny výpočetní techniky, výtvarná výchova, hudební výchova, základy administrativy, zeměpis, dějepis a 2 učebny cizích jazyků.

Sborovna, kabinety a některé učebny jsou propojené vnitřní internetovou sítí, postupně vybavujeme další učebny prezentační technikou (dataprojektory, smartboardy).

Internet je studentům přístupný nepřetržitě s kapacitou 3000 kbps. Škola má knihovnu a studovnu.

K dispozici je také domov mládeže pro 46 studentů a školní jídelna-výdejna stravy. Studenti si mohou zakoupit pečivo a nápoje ve školním bufetu nebo nápojových automatech.

Škola je zabezpečena proti vstupu cizích osob kartovým systémem.

Vedle školy jsou vybudována městská sportovní zařízení, která škola může využívat (plavecký bazén, fotbalový stadión s atletickou dráhou, zimní stadión, badmintonová hala).

2.3 Charakteristika pedagogického sboru (velikost sboru, kvalifikovanost)

Pedagogický sbor má 39 členů, někteří z nich učí na částečný úvazek, někteří pracují jako externisté přičemž jsou všichni plně kvalifikováni.

Jeden z učitelů cizích jazyků je cizinec, Belgičan – vystudovaný tlumočnický angličtiny a němčiny.

2.4 Dlouhodobé projekty, mezinárodní spolupráce

Gymnázium v Českém Krumlově udržuje dlouhodobě kontakty s několika školami v zahraničí: Gymnázium Untergriesbach a Ludwigsgymnasium Straubing v SRN, BORG Bad Leonfelden v Rakousku, Lycee Hillaire de Chardonnet ve Francii, VGS Tvedestrand v Norsku, Gymnázium Slovinj Gradec ve Slovinsku. Škola s těmito partnery spolupracuje na jazykových výměnných pobytech, sportovních akcích a dalších projektech; v letech 2002 – 2005 byl realizován projekt Sokrates – Comenius: Proměny krajiny a Mysteria (partnerské školy z Rakouska, Norska a Španělska), ve kterém bude škola pokračovat i v letech 2013 – 2015. Již v roce 2000 jsme se zaregistrovali do evropské školní sítě Eunet a přispěli vlastním projektem v aktivitě My Europe. Každoročně se účastníme projektu Jaro v Evropě. Škola se také zapojila do dlouhodobých projektů: projekt EU Investice do rozvoje vzdělávání –

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání, Gymnázium, Český Krumlov - nižší stupeň

Implementace ICT a projekt Inovace výuky přírodovědných předmětů. Škola se také zúčastní projektů ROP, jazykových projektů Edison a Comenius a dále organizuje jazykové pobyty pro učitele a žáky.

Škola vysílá každoročně několik studentů k ročnímu studijnímu pobytu do zahraničí (např. do Pasova - Gastschuljahr in Bayern) a také spolupracuje s Rotary klubem Český Krumlov na výměnných jazykových pobytech našich žáků v USA.

V minulosti jsme se účastnili mnoha ekologických projektů nadace Tereza (Kyselý déšť, Voda, Půda, Globe). V současné době patří k dlouhodobějším projektům Jeden svět.

Výuka je doplňována o exkurze, besedy a týdenní studijní pobyty tříd s určitým zaměřením.

Žáci jsou pravidelně vysíláni do soutěží a olympiád. V posledním ročníku zpracovává každý student seminární práci, přičemž nejlepší z nich postupují do regionálního kola středoškolské odborné činnosti.

Gymnázium je školicím střediskem pro kurzy SIPVZ, získala statut Informační centrum.

2.5 Spolupráce s rodiči a jinými subjekty (školskou radou, školskými poradenskými zařízeními, místními a regionálními institucemi aj.)

Při škole byla zvolena a jmenována devítičlenná Rada školy, jejíž mandát je vždy tříletý.

Dále ve škole působí Sdružení rodičů a přátel dětí a školy; tzv. třídní důvěrníci, kteří se pravidelně scházejí s vedením školy. Informace o prospěchu a chování jsou podávány ve vyhrazeném čase při pravidelných informačních schůzkách, individuálních konzultacích nebo prostřednictvím webových stránek školy.

Ve třídách je volena žákovská samospráva, starostové tříd se scházejí pravidelně s vedením školy.

Škola spolupracuje v případě výukových nebo výchovných problémů s pedagogicko-psychologickou poradnou nebo s příslušným speciálně-pedagogickým centrem.

Žáci jsou informováni o možnostech aktivit v Centru pro pomoc mládeži a jeho volnočasovém zařízení „Bouda“ a o nabídce ZUŠ a DDM Český Krumlov. Velká část žáků gymnázia navštěvuje ZUŠ a zájmové útvary DDM.

Škola je v úzkém kontaktu s Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích – učitelé nebo studenti se mohou účastnit jejich besed nebo přednášek. Rovněž spolupráce s městským úřadem a představiteli města Český Krumlov je dlouhodobá a pozitivní.

Veřejnost je každoročně informována o uplynulém školním roce prostřednictvím výroční zprávy, která kromě předepsaných částí obsahuje i další informace o dění ve škole, včetně fotografií.

2.6 Umístění školy, charakteristika spádové oblasti

Areál gymnázia se nachází v klidném prostředí, čtvrt hodiny chůze od centra. Školu navštěvují žáci z města Český Krumlov a z území bývalého okresu Český Krumlov, částečně také z Českobudějovicka a Prachaticka. Spádová oblast je velmi řídko obydlena, většinou se jedná o tzv. pohraničí.

Několik žáků školy bydlí v domově mládeže, který ale především využívají žáci ostatních středních škol ve městě.

3. Charakteristika ŠVP

3.1 Zaměření školy

Škola poskytuje všeobecné střední vzdělání; nemá žádnou specializaci. Své zaměření si žáci vybírají prostřednictvím volitelných předmětů v posledních třech letech studia. Škola umožní všem žákům získat dostatečné všeobecné znalosti a dovednosti ve všeobecně vzdělávacích předmětech a hluboké odborné znalosti ve všech zvolených volitelných předmětech. Během celého studia je kladen přiměřený důraz na vlastní zodpovědnost studentů za své vzdělávací výsledky.

3.2 Profil absolventa

Gymnázium v Českém Krumlově nabízí 3 typy studia: osmileté, šestileté a čtyřleté.

Absolvent gymnázia je vzděláván tak, aby dosáhl co nejlépe cílů základního a středního všeobecného vzdělání. Žáci si v průběhu studia osvojí základy 13 oborů na středoškolské úrovni, ale bez předčasné odborné specializace.

Během studia si však vybírají volitelné předměty, které odráží jejich zájmy a budoucí profesní orientaci. Gymnázium nemá konkrétní zaměření, proto by absolventi měli být připraveni ke studiu na všech typech vysokých škol.

Absolventi jsou během studia vedeni ke správnému používání spisovného mateřského jazyka a zvládnutí minimálně dvou cizích jazyků v úrovni B1 – B2, během studia získávají matematické, přírodovědné i společenskovední znalosti, které se učí používat v souvislostech, stejně jako se učí vnímat kulturu a rozumět jí.

Vedle znalostí a dovedností žáci během výuky získávají sebejisté vystupování a učí se za pomoci dovedností prezentovat výsledky svého studia. Prioritou gymnázia je příprava k vysokoškolskému studiu, avšak absolvování školy připraví žáky i pro jiné typy studia nebo přímý výkon povolání.

Nedílnou součástí vzdělávání je výchovné působení na rozvoj osobnosti každého žáka, vzdělání a vzdělávání považujeme za jednu z kvalit lidského života.

Klíčové kompetence, které absolvent v průběhu studia získává:

- **Kompetence k učení** (samostatnost, celoživotní učení, kritický přístup k různým zdrojům informací, doplňování a prohlubování vědomostí, systematizace)
- **Kompetence k řešení problémů** (rozpoznání podstaty problému, myšlenkové operace, uplatňování různých metod, hledání důkazů a formulace závěrů, alternativní řešení)
- **Kompetence komunikativní** (používání komunikativních dovedností, porozumění sdělením, správná interpretace, věcná argumentace)
- **Kompetence sociální a personální** (vlastní jednání, odpovědnost za svoji práci, úcta a tolerance k druhým, zdravý životní styl)
- **Kompetence občanské** (aktivní zapojení do občanského života)

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání, Gymnázium, Český Krumlov - nižší stupeň

- **Kompetence pracovní** (budoucí profesní zaměření, otázky bezpečnosti práce aj.)

Za zvlášť důležité výchovné a vzdělávací cíle považujeme:

- schopnost přebírat zodpovědnost sám za sebe – výchova k samostatnosti
- schopnost přemýšlet a kriticky myslet
- schopnost rozlišovat podstatné od nepodstatného
- pracovat v týmu, být flexibilní
- ochotu k celoživotnímu vzdělávání
- využití kontaktů se zahraničními škola k porovnávání kultur a životního stylu
- osvojení zdravého životního stylu včetně sportovních aktivit

3.3 Organizace přijímacího řízení

Škola každoročně a včas zveřejňuje přesné podmínky přijímacího řízení na internetových stránkách (www.gymck.cz). Přijímací řízení se řídí platnou legislativou MŠMT a konkrétní údaje jsou zveřejňovány prostřednictvím dálkového přístupu na webu školy.

3.4 Organizace maturitní zkoušky

Organizace a průběh maturitních zkoušek (společné státní i profilové školní části) se řídí platnou legislativou MŠMT a konkrétní údaje jsou zveřejňovány prostřednictvím dálkového přístupu na webových stránkách školy.

3.5 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami mohou být integrováni do gymnaziálního vzdělávání na základě RVP ZP. Žáci s přiznanými podpůrnými opatřeními se mohou o studium ucházet, případně jsou pro ně vytvořeny individuální podmínky, pokud se speciální vzdělávací potřeby projeví během studia.

Pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními prvního stupně je ŠVP podkladem pro zpracování PLPP a pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními od druhého stupně podkladem pro tvorbu IVP. PLPP a IVP zpracovává škola.

3.5.1 Při výuce žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními spolupracujeme se zákonnými zástupci žáka, školskými poradenskými zařízeními a odbornými pracovníky školního poradenského pracoviště, v případě potřeby s odborníky mimo oblast školství (zejména při tvorbě IVP) a s ostatními školami.

Zajišťujeme individuální přístup k žákovi, zohledňujeme žákův věk a stupeň jeho vývoje při hodnocení výsledků vzdělávání; upravujeme pracovní prostředí žáka (osvětlení, nábytek, kompenzační pomůcky apod.); umožňujeme další vzdělávání pedagogů.

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání, Gymnázium, Český Krumlov - nižší stupeň

3.5.2 Plán pedagogické podpory 1.stupně sestavuje třídní učitel nebo učitel konkrétního vyučovacího předmětu za pomoci výchovného poradce. PLPP má písemnou podobu. Před jeho zpracováním budou probíhat rozhovory s jednotlivými vyučujícími s cílem stanovení např. metod práce s žákem, způsobů kontroly osvojení znalostí a dovedností. Výchovný poradce stanoví termín přípravy PLPP a organizuje společné schůzky s rodiči, pedagogy, vedením školy i žákem samotným.

Poskytování podpůrných opatření škola průběžně vyhodnocuje. Nejpozději po 3 měsících po zahájení poskytování podpůrných opatření poskytovaných na základě PPP škola vyhodnotí, zda podpůrná opatření vedou k naplnění stanovených cílů. Do doby zahájení poskytování podpůrných opatření 2. – 5. stupně na základě doporučení školského poradenského zařízení poskytuje škola podpůrná opatření 1.stupně pedagogické podpory.

3.5.3 Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami mohou být uvolněni z ohledem na svůj věk a vývoj z předmětu nebo z některých aktivit (nejčastěji v tělesné výchově, ale i v jiných předmětech).

3.5.4 Pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou v naší škole využívána jako podpůrná opatření podle doporučení školského poradenského zařízení a přiznaného stupně podpory zejména:

a) v oblasti metod výuky:

- respektování odlišných stylů učení jednotlivých žáků
- metody a formy práce, které umožní častější kontrolu a poskytování zpětné vazby žákovi
- důraz na logickou provázanost a smyslnost vzdělávacího obsahu
- respektování pracovního tempa žáků a poskytování dostatečného času k zvládnutí úkolů

b) v oblasti organizace výuky:

- střídání forem a činností během výuky
- u mladších žáků využívání skupinové výuky
- postupný přechod k systému kooperativní výuky
- v případě doporučení může být pro žáka vložena do vyučovací hodiny krátká přestávka

3.6 Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných

Za mimořádně nadaného žáka se v souladu s vyhláškou č. 27/2016 Sb. považuje žák, jehož rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.

Škola vytváří ve svém školním vzdělávacím programu a při jeho realizaci podmínky k co největšímu využití potenciálu každého žáka s ohledem na jeho individuální možnosti.

Výuka žáků probíhá takovým způsobem, aby byl stimulován rozvoj jejich potenciálu včetně různých druhů nadání a aby se tato nadání mohla ve škole projevit a pokud možno i uplatnit a dále rozvíjet.

Škola využívá pro podporu nadání a mimořádného nadání podpůrných opatření podle individuálních vzdělávacích potřeb žáků v rozsahu prvního až

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání, Gymnázium, Český Krumlov - nižší stupeň

čtvrtého stupně podpory. Při vyhledávání nadaných a mimořádně nadaných žáků věnuje škola pozornost i žákům se speciálními vzdělávacími potřebami. Škola má velký zájem na tom, aby v maximální míře přispěla k rozvoji a k dosahování osobního maxima nadaných a mimořádně nadaných žáků. Jejich školní vzdělávání doplňují příslušní vyučující (především ve volitelných předmětech) osobním přístupem, konzultacemi, zadáváním doplňujících a rozšiřujících úkolů a přípravou na předmětové olympiády a dalších soutěží. Je jim umožněn studijní pobyt v zahraničí, nadaní a mimořádně nadaní žáci se mohou se souhlasem ředitelů příslušných škol současně vzdělávat formou stáží v jiné škole stejného nebo jiného druhu, případně je jim umožněno vzdělávání podle plánu pedagogické podpory 1. stupně či na základě doporučení školského poradenského pracoviště podle individuálních vzdělávacích plánů. Ve zvlášť odůvodněných případech může nadaný žák na základě rozdílových zkoušek postoupit do vyššího ročníku.

Plán pedagogické podpory a individuální vzdělávací plán mimořádně nadaného žáka sestavuje třídní učitel ve spolupráci s učiteli vyučovacích předmětů, ve kterých se projevuje mimořádné nadání žáka, s výchovným poradcem a školským poradenským zařízením. PLPP či IVP nadaného a mimořádně nadaného žáka má písemnou podobu a při jeho sestavování spolupracuje třídní učitel s rodiči mimořádně nadaného žáka. Při sestavování IVP vycházíme z obsahu IVP stanoveného v § 28 vyhlášky č. 27/2016 Sb. Práce na sestavení PLPP či IVP jsou zahájeny okamžitě po obdržení doporučení školského poradenského zařízení. PLPP či IVP nadaného a mimořádně nadaného žáka je sestaven nejpozději do jednoho měsíce od obdržení doporučení školského poradenského zařízení. Součástí PLPP a IVP je termín vyhodnocení naplňování PLPP a IVP a může též obsahovat i termín průběžného hodnocení PLPP a IVP, je-li to účelné. PLPP a IVP může být zpracován i pro kratší období než je školní rok. PLPP a IVP může být doplňován a upravován v průběhu školního roku.

Výchovný poradce zajistí písemný informovaný souhlas zákonného zástupce žáka, bez kterého nemůže být IVP prováděn. Výchovný poradce po podpisu IVP zákonným zástupcem žáka a získání písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce žáka předá informace o zahájení poskytování podpůrných opatření podle IVP zástupci ředitele školy, který je zaznamená do školní matriky.

3.6.1 Výchovné a vzdělávací strategie, tj. společné postupy na úrovni školy, uplatňované ve výuce i mimo výuku, jimiž škola cíleně utváří a rozvíjí klíčové kompetence mimořádně nadaných žáků.

Podpůrná opatření a úpravy vzdělávacího procesu nadaných a mimořádně nadaných žáků jsou například:

- a) účast žáka na výuce jednoho nebo více vyučovacích předmětů ve vyšších ročnících školy nebo v jiné škole;
- b) občasné (dočasné) vytváření skupin pro vybrané předměty s otevřenou možností volby na straně žáka;
- c) obohacování vzdělávacího obsahu;
- d) zadávání specifických úkolů, projektů;
- e) příprava a účast na soutěžích včetně celostátních a mezinárodních kol

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání, Gymnázium, Český Krumlov - nižší stupeň

- f) nabídka volitelných vyučovacích předmětů, nepovinných předmětů a zájmových aktivit
- g) se souhlasem ředitelů příslušných škol možnost současně se vzdělávat formou stáží v jiné škole stejného nebo jiného druhu
- h) studijní pobyt v zahraničí

3.7.1 Rozvíjení kompetencí k učení:

- učitelé motivují žáky, aby se otevírali světu poznávání, zadávají jim problémové úkoly, vedou je k využívání odborné literatury a školní knihovny
- učitelé vedou žáky k samostatné práci s informacemi (vyhledávání, zpracování, vyhodnocování různých zdrojů)
- učitelé umožňují žákům prezentovat jejich práci (referáty, eseje, seminární práce, celoškolní přehlídky, pravidelná prezentace na webu atd.)
- učitelé poskytují žákům prostor k diskusi a hledání různých řešení předložených problémů
- učitelé podporují žáky v tom, aby pochopili látku svým způsobem
- učitelé vedou žáky k hledání hlavních myšlenek učiva
- učitelé prezentují látku z několika úhlů pohledu nebo několika různými metodami
- učitelé vedou žáky ke čtení s porozuměním
- učitelé využívají při organizování výuky tříázový konstruktivistický model učení (E-U-R: evokace-uvědomění-reflexe)
- učitelé se snaží o působení okamžité zpětné vazby (stanovení cíle na začátku, zhodnocení na konci hodiny: dosažení cíle, předem daná kritéria, hodnocení individuálního pokroku, sebehodnocení)
- učitelé kladou častěji otevřené otázky
- učitelé podporují účast v soutěžích a olympiádách, případně pomáhají studentům v organizaci samostatných akcí
- učitelé zadávají dlouhodobější domácí úkoly, samostatné práce vyžadující aplikaci teoretických poznatků
- učitelé vedou osobní portfolia žáků.

Možné aktivity: pětilístek, slovní tenis, bingo, pamětní tabule, krok za krokem, řízené poznámky, mnemotechnika, filtr, pyramida, myšlenkové mapy, přeměna, výukový plakát, I.N.S.E.R.T., hon na vědomosti, generátor otázek, slovní softbal, dokumentární film, zvědaví badatelé, škola budoucnosti, živý obraz.

Možné projekty: vědecká konference.

3.7.2 Rozvíjení kompetencí k řešení problémů:

- učitelé podněcují žáky k hledání a formulování problémů, umožňují jim navrhnout a porovnávat různá řešení (např. víceúrovňová řešení), pracovat v menších skupinách
- učitelé vedou žáky k odvozování místo sdělování hotových poznatků

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání, Gymnázium, Český Krumlov - nižší stupeň

- učitelé vedou žáky k argumentaci podložené důkazy
- učitelé podporují řešení problémů s mezioborovým přesahem, žáci se podílejí na organizaci mezioborových projektů
- učitelé zapojují žáky do přípravy mimoškolních aktivit, jejich organizace a vedení (starší žáci mohou připravovat aktivity pro mladší)
- učitelé používají metodu kritického čtení, psaní úvah a esejů
- učitelé dbají na vztah probíraného učiva k reálnému světu (společenské poměry, aktuální politická situace, dějinný vývoj, praktický život)

Analýza problému

- **Žák** identifikuje účastníky a složky problému a identifikuje, které jsou v problému proměnné a jaké jsou jejich vzájemné vztahy
- rozhodne, které proměnné/faktory jsou důležité
- rozpozná příčinu a důsledek a vztah mezi nimi
- rozpozná, v čem je problém, který řeší, podobný či odlišný s dříve známými problémy a určí, v čem se problémy liší a v čem se shodují
- identifikuje, která místa/složky v problému nebo v postupu řešení jsou riziková
- problém analyzuje z různých hledisek

Plánování řešení

- **Žák** při řešení problému předvídá, jaké situace by mohly nastat
- vytváří a využívá vizuální znázornění problému
- formuluje hypotézy na základě dostupných informací
- posoudí/zjistí, zda lze problém řešit s využitím zadaných informací; rozhodne, které informace nutné k řešení problému nejsou k dispozici
- navrhne postup, který by při řešení mohl použít
- formuluje předpoklady podmiňující dané řešení
- vyhodnotí různé vlastní i předložené varianty řešení a rozhoduje se mezi nimi

Řešení problému

- **Žák** postupuje systematicky při řešení problému, hodnotí dosažení dílčích cílů a stanovuje další
- pokračuje v hledání řešení, i když byl napoprvé neúspěšný; zjišťuje příčiny neúspěchu a cesty k jejich odstranění
- nečeká na impulsy a hotová řešení, ale pouští se do analýzy problému sám
- diagnostikuje chyby a navrhuje nové řešení
- vyvíjí nové hypotézy poté, co se předchozí ukázaly mylné
- navrhne experiment pro ověření hypotéz
- provádí experiment
- zaznamenává postup a výsledky empirického zkoumání
- vyhodnocuje experiment z hlediska výsledku i postupu
- vyvozuje závěry ze získaných experimentálních poznatků
- posoudí, zda jeho výsledné řešení dává smysl
- aplikuje výsledná řešení v konkrétních situacích; zobecňuje výsledná řešení
- srozumitelně zdůvodňuje a obhájí svá řešení, neukvapuje se ve svých závěrech
- změní své závěry na základě nových informací či změněných podmínek
- vysvětlí konkrétní důsledky výsledných řešení - přínosy a nežádoucí dopady, navrhuje opatření vedoucí ke zmírnění či vyloučení negativních důsledků navrhovaných řešení

Možné aktivity: pexeso, oříšky, co mám na zádech, hádej kdo, černá ovce, protiklady se přitahují, logický řetěz, problém naruby, pravda nebo lež, kvarteto, analogie, brainstorming, případová studie, pomoc – kdo mě zachrání, spojování, brainpool

3.7.3 Rozvíjení kompetencí komunikativních

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání, Gymnázium, Český Krumlov - nižší stupeň

- učitelé vytvářejí žákům prostor pro zapojení do kolektivu spolužáků, spolupráci, prezentaci postojů (úvodní kurzy GO, mezitřídní aktivity), pro komunikaci v nových skupinách (výuka napříč ročníkem, celoškolské projekty apod.)
- učitelé podněcují žáky k výstižné a kultivované komunikaci ústní i písemné (ročníkové práce, jejich prezentace, celoškolské přehlídky apod.), ve výuce jim pomáhají s porozuměním oborové terminologii, pochopením zápisů, grafů, statistických přehledů
- učitelé motivují a vedou žáky k osobitému a sebevědomému projevu, umožňují jim prezentaci různých aktivit (prezentace zájmové činnosti, projekty dramatické výchovy, sbor, výstavy atd.)
- učitelé pro žáky pravidelně připravují výměnné zahraniční zájezdy, mezinárodní projekty i zahraniční stáže
- učitelé společně se žáky připravují setkání s různými osobnostmi společenského i politického života (besedy, grantové projekty atd.)
- škola umožňuje žákům v podstatě neomezený přístup k internetu, vede je k jeho smysluplnému využívání a komunikaci s okolím
- při každé hodině se učitelé snaží, aby co nejvíce žáků promluvílo; při ústním projevu učitelé dbají na používání spisovné češtiny
- učitelé upřednostňují aktivity, které učí žáky obhajovat vlastní názor a podporovat jej argumenty
- školní web, relace do školního rozhlasu
- dokumentace školního života (videozáznamy, výroční zpráva, výstavy aj.)
- škola podporuje pořádání společných aktivit (mezi třídami, ročníky, jinými školami v ČR nebo zahraničí)
- učitelé zařazují metody kooperativního učení
- učitelé ve vhodných předmětech a situacích zařazují prožitkové vyučování
- učitelé učí žáky připravovat akce pro rodiče a veřejnost

***Možné aktivity:** putovní mikrofon, podomní prodejce, obhajoba, jazyk dělá člověka, svědci události, R/A/F/T, kostka, řekni to jinak, diskuse, volební kampaň, záda k záďům, debata, akvárium se zlatou rybkou, kolotoč*

3.7.4 Rozvíjení kompetencí sociálních a personálních

- škola se zaměřuje na budování a rozvíjení dobrých mezilidských vztahů mezi žáky navzájem, ale i vztahů mezi žáky a učiteli (kurzy rozvoje osobnosti, úvodní kurzy GO, studijní soustředění)
- celá výchovná koncepce školy vede k vytváření a posilování vztahů nejen uvnitř jednotlivých ročníků, ale i mezi žáky různých ročníků a typů studia (výsledkem je kvalitní sociální komunikace, odmítání šikany, respektování ostatních)
- učitelé respektují individualitu žáků a vedou k tomu i žáky samotné
- škola podporuje individuální zájmy žáků nabídkou mimoškolních aktivit
- učitelé posilují samostatné a zodpovědné chování žáků při organizování různých činností a akcí školního i meziškolního charakteru (akce kulturní, společenské, sportovní, přehlídky, soutěže atd.)
- učitelé používají na začátku hodin motivační aktivity

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání, Gymnázium, Český Krumlov - nižší stupeň

- učitelé koordinují střídání rolí ve skupině a vyžadují odpovědnost při splnění úkolů
- učitelé pamatují, že reflexe podporuje efektivitu učení
- učitelé vedou žáky k respektování společně dohodnutých pravidel a odmítavému postoji k narušování dobrých vztahů

Možné aktivity: komunitní kruh, kdo bych byl, kdyby..., sabotáž, jak děláme rozhodnutí, musí skupiny (sněhová koule, řeka), na scénu, firma táhne za jeden provaz, tiché puzzle, fotbal ve třídě, míchané skupiny, detektivové, před uzávěrkou, manufaktura.

3.7.5 Rozvíjení kompetencí občanských

- učitelé ve všech předmětech a vhodných situacích vedou žáky k pochopení principů demokracie, k pochopení chodu demokratické společnosti a k uvědomění si svých práv a povinností
- škola vtahuje žáky do spolurozhodování o různých otázkách chodu školy, např. při úpravách školního řádu
- žáci mají své zastoupení ve školské radě, demokratickým orgánem je také shromáždění starostů tříd a třídní samosprávy
- škola ve svém učebním plánu zapojuje žáky do činnosti občanských sdružení (pomoc postiženým, adopce na dálku, sbírky, práce nadací apod.)
- učitelé vedou žáky k toleranci vůči jiným kulturám (např. ke spolužákům jiných národností, zapojováním do různých evropských projektů a výměnných programů), k respektování individuálních rozdílů mezi žáky
- učitelé zařazují do výuky návštěvu různých institucí (Parlament a Senát ČR, soudy, ...), rozvíjejí znalosti o fungování státu, zákonech, využívají příležitosti aktivně zkoumat problémy, události a fakta
- učitelé, ale i žáci sami organizují pravidelné návštěvy zajímavých osobností společenského a kulturního života
- škola se snaží nabídnout dostatek kulturních a sportovních aktivit jako protipól a prevenci nežádoucím sociálně patologickým jevům
- učitelé vedou žáky k pochopení základních environmentálních souvislostí a začleněním problematiky do jednotlivých předmětů a projektů dosáhnout i praktického uplatňování získaných poznatků (třídění odpadu, ekologické aktivity – např. Den Země, atd.)
- učitelé se snaží vštípit žákům zodpovědné chování v krizových situacích (např. trénink v simulačních hrách, ale také příkladné chování učitelů v reálných krizových situacích)
- škola otevírá žákům cestu k našim tradicím, historii a kultuře (návštěvy filmových a divadelních představení, koncertů; studijní soustředění v Čechách i v zahraničí, besedy se zajímavými osobnostmi; organizování filmového klubu Jeden svět, apod.)

Možné aktivity: palec nahoru, vykřikovací karty, můj názor, posuzování, cestovka, jak se žije u..., reportér z Timesů

Projekt: Průzkum veřejného mínění

3.7.6 Rozvíjení kompetencí pracovních

- učitelé motivují a vedou žáky k tomu, aby znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých oblastech využívali v zájmu své přípravy na budoucí studium a povolání
- učitelé učí žáky vědomě užívat a ovládat digitální techniku
- učitelé vyžadují, aby žáci při pracovních činnostech dodržovali vymezená pravidla týkající se práce s uvedenou technikou a zásady bezpečnosti včetně první pomoci
- učitelé vedou žáky nižšího stupně víceletých programů k bezpečnému ovládnutí laboratorní techniky a efektivnímu průběhu experimentální práce
- v nižším stupni osmiletého gymnázia je zavedena výuka psaní na klávesnici; tuto dovednost žáci využívají v rámci ostatních vyučovacích předmětů
- učitelé (především výchovný poradce a třídní učitelé prostřednictvím rodičů, exkurzí, apod.) motivují žáky k poznávání různých povolání
- učitelé motivují žáky k tvorbě vlastních učebních pomůcek, k prezentování výsledků vlastní práce
- učitelé se snaží navykat děti na situace v praktickém životě – např. hraním rolí, diskusemi, skupinovou práci, experimenty
- učitelé navykají děti na účinné a racionální pracovní postupy - práce podle předem stanovených kritérií, dodržování zadání a termínů, plánování, pečlivé provedení práce (ročníkové práce)
- učitelé dbají, aby žáci používali při práci jen bezpečné a odpovídající materiály, nástroje a vybavení (laboratorní práce)
- učitelé sledují, zda se žáci umí adaptovat na změněné nebo nové pracovní podmínky, zda využívají znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech
- především třídní učitel a výchovný poradce přispívají k podloženým rozhodnutím o dalším vzdělávání a profesním zaměření žáků
- ve vzdělávací oblasti Člověk a svět práce se žáci seznámí se základními makro a mikroekonomickými pojmy, získají informace o základních aktivitách potřebných k uskutečnění podnikatelského záměru a k jeho realizaci, pochopí podstatu, cíl a riziko podnikání
- ve vzdělávací oblasti Člověk a svět práce jsou položeny základy k objektivnímu sebehodnocení a porovnání s reálnými možnostmi při profesní orientaci; na to pak navazuje výběr volitelných předmětů

**Základní strategie učitele pro získání pracovních kompetencí:
pomáhat žákům poznávat a rozvíjet své schopnosti a reálné možnosti
a uplatňovat získané vědomosti a dovednosti při profesní orientaci.**

Aktivita: burza, rozhodování, jaká je tvá práce?

Projekty: termíny, podnikatelský záměr, vernisáž

3.7.7 Formy a metody realizace ŠVP ve vztahu k rozvoji kompetencí

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání, Gymnázium, Český Krumlov - nižší stupeň

Při realizaci záměrů ŠVP jsou využívány formy a metody preferující dělení žáků do menších skupin i výuku podle úrovně žáků, jejich předpokladů a zájmů. Konkrétně se jedná o:

- **Vyučovací hodiny povinných předmětů** jako základní forma využívající metody frontálního, skupinového i projektového vyučování. Pro vybrané předměty jsou žáci děleni na menší skupiny v rámci tříd (jazyky, výchovné předměty, informatika), ale i v rámci ročníku či napříč ročníky (volitelné a nepovinné předměty). Důraz je kladen na rozvoj kompetencí k učení, k řešení problémů, kompetencí komunikativních i kompetencí občanských.
- **Skupiny povinných předmětů podle úrovně a zájmu žáků** vzhledem k organizaci výuky, která staví na volbě a zájmu žáků o jednotlivé předměty, je možné v těchto předmětech využít metody umožňující individuálnější přístup. Jedná se o cizí jazyky, kdy je dělen podle zájmu resp. úrovně vždy nový ročník, dále pak o výuku estetické výchovy, kde žáci volí mezi výtvarnou výchovou, hudební výchovou. Tyto formy jsou vhodné především k rozvoji kompetencí k řešení problému, ale i kompetencí k učení a komunikaci.
- **Laboratorní cvičení** – malé skupiny s možností individuální či skupinové práce, s převahou rozvoje praktických dovedností jsou vytvářeny ve všech přírodovědných předmětech především k rozvoji kompetencí k řešení problému.
- **Cvičení v jednotlivých předmětech** – jedná se o skupiny vytvářené především k rozvoji kompetencí k řešení problémů v předmětech fyzika, biologie a chemie.
- **Seminární forma volitelných předmětů** – s postupujícím ročníkem studia se zvyšuje počet volitelných předmětů, které pak slouží k individuální orientaci při dalším studiu i naplnění některých průřezových témat – mediální výchova, výchova k myšlení v evropských souvislostech, environmentální výchova. Tomu jsou přizpůsobeny i metody výuky, které staví především na samostatné či skupinové práci. Podle zaměření semináře je pak kladen důraz i na rozvoj jednotlivých kompetencí. Semináře jsou vypisovány vždy pro žáky celého ročníku bez ohledu na studijní program.
- **Jednorázové akce – diskusní akce, besedy, přehlídky, soutěže, exkurze apod.** - tvoří nedílnou součást výchovně vzdělávacího profilu školy (základní přehled je uveden v úvodní charakteristice školy). Dotváří podobu školy, nabízí žákům, často bez ohledu na ročník studia, možnost rozvoje kompetencí komunikativních, sociálních i občanských. Důležité je i to, že žáci jsou často organizátory jednotlivých akcí (např. školní akademie, filmový cyklus Jeden svět).
- **Kurzy** - součástí ŠVP je systém kurzů, které slouží k naplnění obsahu a cílů některých průřezových témat, ale i jednotlivých vzdělávacích oblastí. Podle povahy pak jsou jednotlivé kurzy zaměřeny na rozvoj kompetencí k učení, kompetencí komunikativních, sociálních a personálních i kompetencí občanských (adaptační kurzy pro nastupující ročníky, poznávací kurzy pro vyšší ročníky, lyžařské výcvikové kurzy, ...).
- **Dlouhodobé projekty a soutěže** doplňují formy používané k naplnění cílů ŠVP a k rozvoji všech základních kompetencí především o aktivity dlouhodobé povahy, na nichž se podílejí žáci různých ročníků i druhů studia, někdy i různých škol, ale i absolventi školy. Žáci mohou rozvíjet své předpoklady zapojením do různých soutěžních přehlídek, středoškolské odborné činnosti, v předmětových olympiádách, sportovních soutěžích, apod.

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání, Gymnázium, Český Krumlov - nižší stupeň

3.8 Začlenění průřezových témat

- výčet všech realizovaných průřezových témat a vybraných tematických okruhů; uvedení, v jakém ročníku, vyučovacím předmětu a jakou formou jsou tematické okruhy průřezových témat realizovány

3.8.1 PRŮŘEZOVÉ TÉMA: OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

TEMATICKÝ OKRUH: osobnostní rozvoj

1 = **Rozvoj schopností poznávání** (cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení a studium)

2 = **Sebepoznání a sebepojetí** (já jako zdroj informací o sobě; druhí jako zdroj informací o mně; moje tělo a psychika - temperament, postoje, hodnoty; co o sobě vím a co ne; jak se promítá mé já v mém chování; můj vztah ke mně samé/mu; moje vztahy k druhým lidem; zdravé a vyrovnané sebepojetí)

3 = **Seberegulace a sebeorganizace** (cvičení sebekontroly, sebeovládání - regulace vlastního jednání i prožívání, vůle; organizace vlastního času, plánování učení a studia; stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení)

4 = **Psychohygiena** (dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě; sociální dovednosti pro předcházení stresům v mezilidských vztazích; dobrá organizace času; dovednosti zvládání stresových situací - rozumové zpracování problému, uvolnění-relaxace, efektivní komunikace, atd.; hledání pomoci při potížích)

Int = integrováno do předmětu, *Proj* = realizováno projektem, *Jinak* = použita jiná metoda

Před- mět	Prima			Sekunda			Tercie/8B			Kvarta/9B		
	Int	Proj	Jinak	Int	Proj	Jinak	Int	Proj	Jinak	Int	Proj	Jinak
Fr	-			-			1,3			1,2,3		
Tv	1,2,3			1,2,3			1,2,3			1,2,3		
Za	-	-	-	-	-	-	3,4			3,4		
Ov	1			1			1,2,3,4			1,2,3,4	e- twin- ning 1,2,3,4	
F	1,3			1,3			1,3			1,3		
Bi	-	-	-	-	-	-	2,4	-	Před- náška - první pomoc	-	-	-
Nj	-	-	-	-	-	-	1,2,3,4	-	-	1,2,3,4		
D	1,3			1,3			1,3,4			1,3,4		
Aj	1			1			1					
CH				1						1		
M	1,3,4			1,3,4			1,3,4			1,3,4		

TEMATICKÉ OKRUHY: osobnostní rozvoj, sociální rozvoj

5 = **Kreativita** - cvičení pro rozvoj základ. rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti „dotahovat“ nápady do reality), tvořivost v mezilidských vztazích

6 = **Poznávání lidí** - vzájemné poznávání se ve skupině/třídě; rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech; chyby při poznávání lidí

7 = **Mezilidské vztahy** - péče o dobré vztahy; chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc; lidská práva jako regulativ vztahů; vztahy a naše skupina/třída (práce s přirozenou dynamikou dané třídy jako sociální skupiny)

8 = **Komunikace** - řeč těla, zvuků a slov, předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků; cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání; dovednosti pro sdělování verbální a neverbální (technika řeči, výraz řeči, cvičení v neverbálním sdělování); specifické komunikační dovednosti (monologové formy - vstup do tématu „rétorika“); dialog (vedení dialogu, jeho pravidla a řízení, typy dialogů); komunikace v různých situacích(informování, odmítání, omluva, pozdrav,

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání, Gymnázium, Český Krumlov - nižší stupeň

prosba, přesvědčování, řešení konfliktů, vyjednávání, vysvětlování, žádost apod.); efektivní strategie: asertivní komunikace, dovednosti komunikační obrany proti agresí a manipulaci, otevřená a pozitivní komunikace; pravda, lež a předstírání v komunikaci

Před- mět	Prima			Sekunda			Tercie/8B			Kvarta/9B		
	Int	Proj	Jinak	Int	Proj	Jinak	Int	Proj	Jinak	Int	Proj	Jinak
Fr	-			-			5,6,7,8			5,6,7,8		
Tv	5,6,7,8			5,6,7,8			5,6,7,8			5,6,7,8		
Ov	6,7			6,7			5,6,7			5,6,7	e-twin 5,6,7,8	
F	6			6			5,6,8			5,6,8		
N	-			-			5,6,7,8			5,6,7,8	Vým. pobyt 6,7,8	
Bi	-	-	-	-	-	-	6,8	-	-	-	-	-
D	5,6,7,8			5,6,7,8			5,6,7,8			5,6,7,8		
AJ	5,6,7,8			5,6,7,8			5,6,7,8			5 6 7 8		
M	5,7,8			5,7,8			5,7,8			5,7,8		

TEMATICKÉ OKRUHY: **sociální rozvoj, morální rozvoj**

9 = **Kooperace a kompetice** - rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci (seberegulace v situaci nesouhlasu, odporu, apod., dovednost odstoupit od vlastního nápadu, dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky, pozitivní myšlení, apod.); rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci (jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny); rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládnutí situací soutěže, konkurence

0 = **Řešení problémů a rozhodovací dovednosti** - dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí, problémy v mezilidských vztazích, zvládnutí učebních problémů vázaných na látku předmětů, problémy v seberegulaci

* = **Hodnoty, postoje, praktická etika** - analýzy vlastních i cizích postojů a hodnot a jejich pojevů v chování lidí; vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, respektování, atd.; pomáhající a prosociální chování (člověk neočekává protislužbu); dovednosti rozhodování v eticky problematických situacích všedního dne

Před- mět	Prima			Sekunda			Tercie/8B			Kvarta/9B		
	Int	Proj	Jinak	Int	Proj	Jinak	Int	Proj	Jinak	Int	Proj	Jinak
Fr	-			-			9,0,*			9,0,*		
F	9			9 *			9,0,*			9,0,*		
Ov	9,*			9,*			9,0,*			9,0,*	e-twin 9,*	
Tv	9,0,*			9,0,*			9,0,*			9,0,*		
Bi	0,*	-	-	0,*	-	-	0,*	-	-	0,*	-	-
Nj	-	-	-	-	-	-	9,0,*	-	-	9,0,*	-	-
D	9,0,*			9,0,*			9,0,*			9,0,*		
Aj	9,			9,			9,*					
M	9,0,*			9,0,*			9,0,*			9,0,*		

**Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání,
Gymnázium, Český Krumlov - nižší stupeň**

3.8.2 VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA

Občanská společnost a škola

	Ov	D	Z	IVT	Aj	Nj	Čj	Další předměty	Projekty	Jinak
Škola jako model demokrat.společenství	6				6,7					
Demokratické vztahy ve škole	6									
Demokr.principy a hodnoty v životě školy	6									Rada školy,třídní samosprávy
Participace žáků na životě místní komunity					7					
Spolupráce školy a obce					8					

Občan,občanská společnost a stát

	Ov	D	Z	IVT	Aj	Nj	Čj	Další předměty	Projekty	Jinak
Občan jako odpovědný člen společnosti	8,9									
Listina základních práv a svobod	7,8									
Práva a povinnosti občana	7,8	7,8			6,7					
Úloha občana v demokrat.společnosti	8	8								
Základ.principy a hodnoty demokr.pol.systému	9	8			8					
Principy soužití s minoritami	6,8,9	8			8					

Formy participace občanů v politickém životě

	Ov	D	Z	IVT	Aj	Nj	Čj	Další předměty	Projekty	Jinak
Volební systémy a demokratické volby	7,9	8								
Obec jako základní jednotka samosprávy	6									
Společenské organizace a hnutí	9									

Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

	Ov	D	Z	IVT	Aj	Nj	Čj	Další předměty	Projekty	Jinak
Demokracie x diktatura a anarchie	7	7,8								
Principy demokracie	9	6,7,8,9								
Základní kategorie fungování demokracie										

**Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání,
Gymnázium, Český Krumlov - nižší stupeň**

(spravedlnost,řád,norma,zákon,právo,morálka)	7				6,7,8,9					
Ústava jako základní zákon země	7,8,9									
Demokratické způsoby řešení konfliktů	7	8			9					

3.8.3 VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH

Evropa a svět nás zajímá

	OV	D	Z	Č	A	N	Fr	Další předměty	Jiné
Rodinné příběhy		6.- 9.		6.- 9.		8.- 9.			
Zážitky a zkušenosti z Evropy a světa		6.- 9.		6.- 9.			8.- 9.		
Místa, události a artefakty v okolí		6.- 9.		6.- 9.					
Naši sousedé v Evropě	9	7.,8.					8.		
Život dětí v jiných zemích	9			6.- 9.					
Lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy		7.,8.		6.- 9.			8.- 9.		

Objevujeme Evropu a svět

	OV	D	Z	Č	A	N	Fr	Další předměty	Jiné
Naše vlast a Evropa		7.,8.		6.- 9.					
Evropské krajiny				6.- 9.					
Evropa a svět				6.- 9.					
Mezinárodní setkávání	9						9.		
Státní a evropské symboly		6.- 9.							
Den Evropy									
Život Evropanů a styl života v evropských rodinách				6.- 9.			8.- 9.		
Životní styl a vzdělávání mladých Evropanů	9			6.- 9.			8.- 9.		

**Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání,
Gymnázium, Český Krumlov - nižší stupeň**

Jsme Evropané

	OV	D	Z	Č	A	N	Fr	Další předměty	Jiné
Kořeny a zdroje evropské civilizace		6.-9.		6.-9.					
Klíčové mezníky evropské historie		6.-9.		6.-9.					
Evropská integrace		8.							
Instituce EU a jejich fungování									
Čtyři svobody a jejich dopad na život jedince									
Co Evropu spojuje co ji rozděluje		8.							
Mezinár. Organizace a jejich příspěvek k řešení problémů dětí a mládeže									

3.8.4 MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

Kulturní difference

	Ov	D	Z	Čj – lit.	Cizí j.	Jiné	Pozn.
Jedinečnost a individuální zvláštnosti člověka	9.	7.	-	6.-9.	8.,9. (Fr)		
Jednota tělesné a duševní stránky člověka	9.	6.,9.	-	-	-	Tv	
Člověk jako součást etnika – vlastní kulturní zakotvení	7.	6.,7.	-	6.-9.	9. (Fr)		
Respektování odlišností různých etnik (zejména Romů)	7.,8.	8.	8.	6.-9.	-		
Základní problémy sociokulturních rozdílů v ČR i v Evropě	7.,8.	8.	-	-	8.,9. (Fr)		

Lidské vztahy

	Ov	D	Z	Čj – lit.	Cizí j.	Jiné	Pozn.
Soužití a spolupráce všech lidí – rozvoj tolerance	8.,9.	8.	-	6.-9.	-		
Vztahy mezi kulturami - vzájemné obohacení i související konflikty	7.,8.	6.-9.	-	-	-	Hv, VV	
Předsudky, stereotypy, příčiny a důsledky diskriminace	7.,8.	7.,8.	8.	6.-9.	-		
Důležitost integrace v rodinných, vrstevnických a profesních vztazích	6.,8.	-	-	6.-9.	-		
Uplatňování principů slušného chování (základní morální normy)	6.,8.	6.-9.	-	6.-9.	7.,8.,9. (Fr)	TV	
Význam kvality mezilidských vztahů pro rozvoj osobnosti	8.	8.	-	-	-		

**Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání,
Gymnázium, Český Krumlov - nižší stupeň**

Tolerance, empatie, solidarita – osobní přispění kolektivu	7.,8.	8.	-	-	8.,9. (Fr)	TV	

Etnický původ

	Ov	D	Z	Čj	Cizí j.	Jiné	Pozn.
Rovnocennost všech etnik a kultur	7.,8.	8.	8.	6.-9.	-		
Odlišnost a vzájemná rovnost lidí	7.,8.	-	8.	6.-9.	-		
Postavení národnostních menšin	7.,8.	8.	-	6.-9.	-		
Základní informace o etnických a kulturních skupinách žijících v ČR, Evr.	7.,8.	-	9.	-	-		
Různé způsoby života a odlišné vnímání světa	7.,8.	7.,8.	8.	6.-9.	8.,9. (Fr)		
Projevy rasové nesnášenlivosti – rozpoznání a důvody vzniku	7.,8.	8.	8.	-	-		

Multikulturalita

	Ov	D	Z	Čj	Cizí j.	Jiné	Pozn.
Multikulturalita dnes a předpokládaný vývoj	9.	-	-	-	-		
Multikulturalita jako prostředek vzájemného obohacení	8.,9.	6.,9.	-	-	-	Hv, VV	
Specifické rysy a rovnocennost jazyků	-	-	-	-	8.,9.(Fr)		
Naslouchání druhým, komunikace s odlišnými sociokulturními skupinami	8.,9.	-	-	-	8.,9.(Fr)		
Význam cizích jazyků jako nástroje dorozumění	-	-	-	-	8.,9.(Fr)		

Princip sociálního smíru a solidarity

	Ov	D	Z	Čj	Cizí j.	Jiné	Pozn.
Přispění každého jedince k odstranění diskriminace	6.,7.,8.	8.	-	6.-9.	-		
Nekonfliktní život v multikulturní společnosti	6.,7.,8.	-	-	-	-		
Aktivní podíl na přetváření společnosti, zohlednění potřeb minoritních skupin	6.,7.,8.	-	-	-	-		
Otázka lidských práv, základní dok.	7.,8.,9.	8.	-	-	-		

3.8.5 ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA

**Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání,
Gymnázium, Český Krumlov - nižší stupeň**

Ekosystémy

		Ov	D	Z	Bi	Ch	F	jiný	Poznámky
Les	<i>Druhy lesů, les ve střední Evropě a v ČR, produkční a mimoprodukční funkce lesa</i>			Z/6,9	Bi/7	Ch/(7),8		<i>např. Vy, Čj,</i>	Exkurze do blízké krajiny s různým využitím lesní a zemědělské půdy, biochory – 1 den
Pole	<i>Vznik - změna krajiny, změna diverzity, způsoby obdělávání, okolí polí</i>		D/6,7,8	Z/8	Bi/9				
Vodní zdroje	<i>Druhy, využití a následné lidské činnosti, důležitost pro krajinnou ekologii</i>		(D/6)	Z/(6),8	Bi/9	Ch/(7),8			
Moře	<i>Význam pro biosféru, mořské řasy a kyslík, cyklus oxidu uhličitého, druhová rozmanitost</i>			Z/6,8	Bi/6-řasy	Ch/(7),8			
Deštný les	<i>Druhová rozmanitost – porovnání, kácení, globální význam – i pro nás!</i>			Z/6,7	Bi/9				
Sídlo- vesnice- město	<i>Umělý antropogenní systém, jeho funkce a vztahy k okolí, aplikace na místní podmínky</i>	Ov/6	(D/7)	Z/8					Exkurze např. do příměstské krajiny ČK – 1 den, projekt
Kulturní krajina	<i>Pochopení hlubokého ovlivnění přírody a krajiny od vzniku civilizace po dnešek, nekulturní krajina</i>	Ov/7	D/6	Z/6,7	Bi/9-Člověk mění svět				

Základní podmínky života

		Ov	D	Z	Bi	Ch	F	jiný	Poznámky
Voda	<i>Význam vody, ochrana vodních zdrojů, pitná voda – globální problém</i>			Z/6,7	Bi/9	Ch/(7),8			
Ovzduší	<i>Význam pro život na Zemi, ohrožování ovzduší – klimatické změny, situace u nás</i>			Z/6,7	Bi/6	Ch/(7),8			
Půda	<i>Geologická podmíněnost složek přírodního prostředí, ohroženost půd, zdroj výživy, nové funkce zemědělství, rekultivace a situace v okolí</i>			Z/(6,7),8	Bi/9	Ch/8-kyselé deště			

**Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání,
Gymnázium, Český Krumlov - nižší stupeň**

Ochrana druhů	<i>Důvody ochrany a způsoby ochrany jednotlivých biologických druhů</i>			Z/(6,7)	Bi/(7,8)				<i>Bude v G-4</i>
Ekosystémy - biodiverzita	<i>Úrovně biodiverzity, funkce ekosystémů, ochrana biodiverzity = ochrana ekosystémů</i>								
Energie	<i>Vliv energetických zdrojů na společenský rozvoj, možnosti a způsoby šetření</i>		D/7,8	Z/8,9	Bi/9	Ch/(8),9- typy energií			
Přírodní zdroje	<i>Zdroje surovin a energie, jejich vyčerpatelnost, vlivy na prostředí, hospodaření s přírodními zdroji, situace v okolí</i>	Ov/9	D/6	Z/8,9	Bi/9	Ch/(8),9- paliva			

Lidské aktivity a problémy životního prostředí

		Ov	D	Z	Bi	Ch	F	jiný	Poznámky
Zemědělství	<i>Klasické a ekologické zemědělství, nové funkce zemědělství, vliv na ŽP</i>	Ov/9		Z/8,(9)	Bi/9	Ch/(8),9- výživa			
Doprava	<i>Vývoj a význam, druhy a ekologická zátěž, doprava a globalizace</i>	Ov/9	D/6,8	Z/8,(9)	Bi/9	Ch/9- katalyzátory			
Průmysl	<i>Průmyslová revoluce a demografický vývoj, vliv jednotlivých odvětví na ŽP, tržní ekonomika a udržitelný rozvoj, právní a ekonomické nástroje</i>	Ov/9	D/7,8	Z/8,(9)	Bi/9	Ch/(8),9			
Odpady	<i>Bezodpadové cykly dříve – hospodaření s odpady dnes, druhotné suroviny, obnovitelné a neobnovitelné zdroje</i>	Ov/9		Z/8,(9)	Bi/9	Ch/(8),9			
Ochrana přír. a kultur. pam.	<i>Význam, řešení ve světě, v EU a u nás, příklady z okolí</i>	Ov/7	D/8,9	Z/6,9	Bi/9	Ch/9			<i>studijní soustředění</i>
EVVO	<i>Dlouhodobé programy ve světě a u nás, Agenda</i>							<i>garant EVVO</i>	<i>vhodně Den Země, Den ŽP, ...</i>

**Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání,
Gymnázium, Český Krumlov - nižší stupeň**

	21, kampaně, Den Země, apod.								

Vztah člověka k prostředí

		Ov	D	Z	Bi	Ch	F	jiný	Poznámky
Naše město	<i>Průmysl – zemědělství – lesnictví, odpadové hospodářství, památky a příroda, instituce, lidé, ekologická situace</i>	Ov/7	D/7	Z/9		<i>příležitostně</i>		<i>strategický plán města</i>	<i>antropoekologie, bude důkladně v G-4</i>
Náš životní styl	<i>Spotřeba věcí, energií, půdy a vody, náš vliv na přirozené přírodní cykly</i>	Ov/7		Z/8,9					<i>skutečné situace! (spotřeba energií, vody, půdy, ...)</i>
Místní ekol. problém	<i>Vyhledání problému, jeho příčina, důsledky, souvislosti, možnosti a způsoby řešení, zpracování a prezentace</i>					<i>příležitostně</i>			<i>projekt – stejně jako seminární práce!</i>
ŽP a zdraví	<i>komplexnost působení složek, možnosti ochrany</i>				Bi/8				
Globalizace	<i>principy trvalé udržitelnosti, princip předběžné opatrnosti, rozvíření nůžek, prognózy</i>	Ov/9	D/8	Z/(6,7),8	Bi/9	<i>příležitostně</i>			<i>bude důkladně a nově v G-4 !</i>

Pomůcky: literatura, sborníky her, výuková CD,...

RVP GV obsahuje jako povinné tématické okruhy:

- Problematika vztahů organismů a prostředí (*tedy čistá ekologie až po energomateriálové toky v prostředí*),
- Člověk a životní prostředí (*tedy celá antropolekologie až po globální prognózy vývoje světa*),
- Životní prostředí ČR (*tedy aktuální stav a vývoj ŽP v ČR, systém OP a ŽP v ČR*).

Proto je možné některé partie z RVP ZV odložit až do G-4.

**Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání,
Gymnázium, Český Krumlov - nižší stupeň**

3.8.6 MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

1.Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	6čj	7čj		
2.Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality			8čj	9čj
3.Stavba mediálních sdělení			8čj	9čj
4.Vnímání autora mediálních sdělení			8čj	9čj
5. Fungování a vliv médií ve společnosti	6čj	7čj	8čj	9čj
6. Tvorba mediálního sdělení			8čj,8d	9čj
7.Práce v realizačním týmu				

3.8.7 Dopravní výchova

Cíl výuky: dovést žáky školy k pochopení pravidel bezpečného a ohleduplného chování v silničním provozu, zejména v roli chodce.

Výstupy: žák

- a) ovládá pravidla bezpečného a ohleduplného chování chodce v silničním provozu a řídí se jimi
- b) chová se bezpečně v dopravních prostředcích a na zastávkách
- c) dodržuje povinnosti spolujezdce v autě
- d) rozlišuje další dopravní značky a jejich význam
- e) vysvětlí bezpečné chování, zejména z pohledu chodce
- f) umí poskytovat první pomoc při zranění

Učivo je rozloženo do všech ročníků nižšího gymnázia, zejména do předmětů: tělesná výchova, fyzika, přírodopis.

Součástí dopravní výchovy je praktický nácvik chování v dopravě – ve spolupráci s autoškolou v Českém Krumlově a SZŠ Český Krumlov. V rámci projektového dne probíhá nácvik chování v konkrétních situacích v dopravě, výcvik v poskytování první pomoci a řešení dopravních situací.

4. Učební plán G-8 a G-6

Učební plán nižšího gymnázia - osmileté studium (= odpovídá 6. až 9.ročníku základní školy)
(bližší popis obsahu předmětů - školní vzdělávací program Gymnázia Český Krumlov)

Povinné předměty	vzdělávací oblast	předmět	1. O	2. O	3. O	4. O	celkem žák	celkem třída
	Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	5 + 1D	4 + 1D	3 + 1D	3 + 1D	19	23
		Anglický jazyk	4D	3D	3D	3D	13	26
		Další cizí jazyk (výběr - Nj, Frj, Špj)	-	-	4D	4D	8	16
	Matematika a aplik.	Matematika	4 + 1D	4 + 1D	3 + 1D	3 + 1D	18	22
	Inf.a kom.technologie	Informační a výp.tech.	-	-	2D	2D	4	8
	Člověk a společnost	Dějepis	2	2	2	2	11	11
		Občanská výchova	1	1	1			
	Člověk a příroda	Fyzika	2	2	2	2	27	27
		Chemie	-	2	2	2		
		Přírodopis	2	2	1	1		
		Zeměpis	2	2	1	2		
	Umění a kultura	Hudební výchova	1D	1D	2D	2D	10	20
		Výtvarná výchova	2D	2D				
	Člověk a zdraví	Výchova ke zdraví	-	-	1(Přír)	1(Přír)	10	18
		Tělesná výchova	2D	2D	2D	2D		
	Člověk a svět práce	Člověk a svět práce	-	-	1D	1D	2	4
Týdenní hodinová dotace - celkový počet			29	29	32	32	122	175

V předmětech Matematika a Český jazyk je 1 hodina v každém ročníku dělena.

Výuka předmětů Hv. Vv, IVT, cizí jazyk, Aj, Člověk a svět práce je dělena.

Na začátku prvního ročníku studia je pro žáky uspořádán adaptační kurz.

Výuka cizích jazyků je doplněna jazykovými zahraničními pobyty minimálně 1x za dobu studia.

Výuka jednotlivých předmětů je doplňována odbornými exkurzemi, včetně zahraničních (min. 1x ročně).

Ve druhém ročníku (sekunda) doplňuje výuku lyžařský výchovně vzdělávací kurz.

Učební plán nižšího gymnázia - šestileté studium (= odpovídá 8. až 9.ročníku základní školy)
(bližší popis obsahu předmětů - školní vzdělávací program Gymnázia Český Krumlov)

Povinné předměty	vzdělávací oblast	předmět	1. S	2. S	celkem žák	celkem třída
	Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	3 + 1D	3 + 1D	8	10
		Anglický jazyk	3D	3D	6	12
		Další cizí jazyk (výběr - Nj, Frj, Špj)	4D	4D	8	16
	Matematika a aplik.	Matematika	3 + 1D	3 + 1D	8	10
	Inf.a kom.technologie	Informační a výp.tech.	2D	2D	4	8
	Člověk a společnost	Dějepis	2	2	5	5
		Občanská výchova	1			
	Člověk a příroda	Fyzika	2	2	13	13
		Chemie	2	2		
		Přírodopis	1	1		
		Zeměpis	1	2		
	Umění a kultura	Hudební výchova	2D	2D	4	8
		Výtvarná výchova				
	Člověk a zdraví	Výchova ke zdraví	1(Přír)	1(Přír)	6	10
		Tělesná výchova	2D	2D		
	Člověk a svět práce	Člověk a svět práce	1D	1D	2	4
Týdenní hodinová dotace - celkový počet			32	32	64	96

V předmětech Matematika a Český jazyk je 1 hodina v každém ročníku dělena.

Výuka předmětů Hv. Vv, IVT, cizí jazyk, Aj, Člověk a svět práce je dělena.

Na začátku prvního ročníku studia je pro žáky uspořádán adaptační kurz.

Výuka cizích jazyků je doplněna jazykovými zahraničními pobyty minimálně 1x za dobu studia.

Výuka jednotlivých předmětů je doplňována odbornými exkurzemi, včetně zahraničních (min. 1x ročně).

5. Učební osnovy

jsou pro každý obor sestaveny podle následujícího schématu:

5.1 název vyučovacího oboru;

5.2 charakteristika vyučovacího oboru;

obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího oboru (specifické informace o oboru důležité pro jeho realizaci, v případě integrace uvést z jakých vzdělávacích oborů, jejich částí a průřezových témat je vzdělávací obsah oboru vytvořen);

5.3 výchovné a vzdělávací strategie; společné postupy uplatňované na úrovni vyučovacího oboru, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků

5.4 vzdělávací obsah vyučovacího oboru;

distribuce a rozpracování očekávaných výstupů z RVP ZV do ročníků, případně do delších časových úseků,

výběr a rozpracování učiva z RVP ZV do ročníků, případně do delších časových úseků ve vazbě na očekávané výstupy,

průřezová témata – výběr tematických okruhů s konkretizací námětů a činností v ročnících.

Další doporučené údaje: mezioborové souvislosti, případně další poznámky upřesňující realizaci vzdělávacího obsahu

ČESKÝ JAZYK

Charakteristika předmětu

Výuka předmětu Český jazyk je rozdělena na část jazykovou, literární a slohovou. Výuka je doplněna také o výchovu komunikační a dramatickou.

Ve všech složkách předmětu Český jazyk se žák postupně učí pracovat s náročnějšími texty odbornými i uměleckými, poznává bohatství mateřského jazyka a předmět se stává i prostředkem estetického vnímání.

V jazykové a komunikační výchově je žák veden k tomu, aby rozuměl různým typům textů a promluv a přemýšlel o nich. Zároveň získává schopnost vyjadřovat se spisovným jazykem, správně, věcně, kultivovaně, výstižně, slohově vhodně a pohotově v projevech ústních a písemných. Zároveň si v maximální míře osvojí dovednost užívat vhodné jazykové prostředky.

Smyslem výuky Českého jazyka není pouze studium jazykového systému, ale především vytvoření aktivního nástroje pro další vzdělávání, osobnostní rozvoj a schopnost vnímat smysl a význam běžných jazykových sdělení, s nimiž se žák v běžném životě setkává.

Literární výchova je předmětem všeobecně vzdělávacím výraznou funkcí esteticko-výchovnou. Žák získává základní přehled o vývoji české a světové literatury, literárních formách a žánrech a je veden, aby respektoval a oceňoval postoj k literárním dílům. Interpretace literárních děl přispívá k utváření názorů, postojů, zájmů, vkusu i mravního profilu žáka a celkově rozvíjí jeho osobnost. Vhodný výběr textů žáka motivuje k četbě.

Žák si uvědomuje smysl a význam mateřského jazyka, jeho jazykových a stylových útvarů a vrstev i odlišnost ve srovnání s cizími jazyky. Žák plně rozumí jazykovým pojmům a umí je správně užívat a chápat. Zkvalitní schopnost užívání a rozeznávání spisovného jazyka a dalších jazykových útvarů, především obecné češtiny a nářečí.

Učitel zapojuje žáky do předmětových soutěží a olympiád, tím je motivuje k hlubšímu zájmu o studium jazyka. Organizuje návštěvy filmových a divadelních představení, výstav a exkurzí, rozvíjí tím jejich estetické cítění a vytváří prostor pro diskusi.

Časové vymezení předmětu:

Týdenní hodinová dotace vyučovacího předmětu Český jazyk a literatura:

Osmileté gymnázium: 6. – 9. ročník: 6 - 5 - 4 – 4

Šestileté gymnázium: 8. -9. ročník: 4 – 4

Výuka jedné hodiny je dělena do skupin (ČJ cv.)

Průřezová témata začleněná do vyučovacího předmětu:

Žák si uvědomuje souvislosti se širšími vzdělávacími oblastmi, především ve společenskovědní oblasti (literatura, dějepis, zeměpis, občanská výchova, společenské vědy, hudební výchova, výtvarná výchova,...).

V předmětu Český jazyk jsou realizovány tematické okruhy průřezových témat Osobnostní a sociální výchovy, Mediální výchovy, Multikulturní výchovy a Výchovy k myšlení v evropských a globálních souvislostech.

Žák si upevňuje znalost jazykového systému jako nutného nástroje pro učení se cizím jazykům za účelem komparace těchto systémů.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení:

Žák si uvědomuje význam dobrých jazykových znalostí a schopností pro život (správně užívat jazyk v psané i mluvené podobě, spisovná výslovnost, správný pravopis, bezchybné užití tvarosloví, užití pravopisu lexikálního, slovotvorného i syntaktického), je veden k praktickému využití získaných dovedností v ostatních předmětech i v běžném životě. Žákům je umožněn přístup k informačním zdrojům (knihovna, internet, encyklopedie, slovníky).

Kompetence komunikativní:

Žák se zdokonaluje ve schopnosti správně rozumět čtenému textu a ústnímu sdělení, nacházet logické souvislosti a správně volit odpovídající jazykové prostředky pro vlastní interpretaci. Prostřednictvím jazykového a slohového učiva se zdokonaluje ve vyjadřovací pohotovosti.

Kompetence k řešení problémů:

Žák je veden k samostatnému řešení problému, upevňuje si dovednost vyhledávat potřebné informace pro řešení úkolů, zvládá orientaci v základních jazykových příručkách a dalších informačních zdrojích (internet).

Kompetence občanské:

Žák se zdokonaluje v schopnosti vyjádřit svůj názor a obhájit své řešení, v případě chybného řešení se učí popsat důvody svého mylného rozhodnutí a odhaluje tak své pochybení, je veden k dodržování pravidel slušného a ohleduplného chování ve škole, na školních akcích i v běžném životě, aktivně se zapojuje do kulturních akcí, soutěží a projektů ve škole i mimo školu.

Kompetence sociální a personální:

Žák se učí kooperaci v činnostech, ve skupinové a týmové práci (organizace, rozdělení rolí, spolupráce, ohleduplnost a úcta), učí se toleranci k jinému názoru, učí se argumentovat a neagresivně prosazovat svůj názor.

Kompetence pracovní:

Učitel zadává referáty, mluvní cvičení a slohové práce, a tím žáky vede k aktivitě, aby vyslovili otevřeně svůj názor, obhájili jej, podpořili svými argumenty, aby spolupracovali s ostatními spolužáky při rozvoji diskuse a tolerovali si vzájemně své názory.

Žák je veden k vytváření systému a plánování úkolů a jejich postupnému řešení, důsledně je vyžadováno a kontrolováno dokončování úkolů v souladu se zadáním a dohodnutým termínem, u žáků je rozvíjen smysl pro povinnost.

ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, POZNÁMKY
Žák: - umí pracovat s jazykovými příručkami a slovníky (Pravidla českého pravopisu, Slovník spisovné češtiny) , správně vyslovuje, výrazně čte - chápe pravopis na základě znalosti stavby slova - umí určit slovní druhy, skloňovat podst.jm.,příd.jm.,zájmena osobní a přivlastňovací, časovat sloves - rozliší větu jednoduchou a souvětí	Jazyková výchova: Jazykověda a její složky, jazykové příručky, spisovná výslovnost, slovní přízvuk (hlavní, v předložkových spojení), větná melodie- 5 hod Důraz, tempo, pauzy- 2 hod Rozbor stavby slova, slova příbuzná- 3 hod Střídání hlásek při odvozování Skupiny hlásek při odvozování, zdvojené souhlásky Skupiny bě-bje,pě,vě-vje,mě-mně Předpony s-,z-,v- Předložky s,z- 20 hod i/y po obojetných souhláskách, vyjmenovaná slova- 20 hod Podstatná jména, druhy přídavných jmen, stupňování příd. jmen, druhy číslovky- 40 hod Shoda přísudku s podmětem- 10 hod Přímá řeč, nepřímá řeč- 5 hod	Mezipředmětové vztahy: s dějepisem, výtvarnou a hudební výchovou, multikulturní a sociální výchovou, přírodopisem, zeměpisem a myšlení v evropských a globálních souvislostech. Pracovat s Pravidly českého pravopisu

ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATATA, POZNÁMKY
Žák: - umí souvisle vypravovat příběh, popsat osoby, věci, pracovní postup, napsat dopis, rozliší zprávu a oznámení, pracuje s odbornými texty - využívá základy studijního čtení (vyhledává klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky, tvoří otázky a stručné poznámky - výrazněji se orientuje v poezii, v příbězích rozlišuje dobro a zlo, chápe alegorii, vnímá mnohostrannost jazyka, uvědomuje si, jak vnímali svět naši předkové - odlišuje ve čteném a slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje si fakta v dostupných zdrojích - chápe literaturu jako zdroj informací, uvědomuje si, že překonávání překážek člověka zušlechťuje, rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní - reprodukuje slyšený a psaný text, formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního či filmového představení a názory na umělecké dílo - tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě znalostí literární teorie	Sloh a komunikace: Vlastní tvořivé psaní: Vypravování- 15 hod Popis- osoby, předmětu,prac.postupu- 15 hod Výpisky, výtah, teze- 3 hod Dopis, žádost, pozvánka, objednávka- 3 hod Čtení – praktické, věcné, kritické a prožitkové Naslouchání – praktické, věcné, kritické a zážitkové - průběžně Literární výchova: Poezie (sloka, verš, rým)- 6 hod Pohádky – klasické, moderní, české, cizí, znaky pohádek- 6 hod Bajka – veršovaná,prozaická, klasická,moderní, znaky bajek- 6 hod Lidová slovesnost (příslloví, poezie, pranostika) - 6 hod Báje, mýty, pověsti- 6 hod Balady- 6 hod Průběžné opakování – 32 hod Vývoj daného literárního žánru v uměleckých směrech a vybraní autoři Tvořivé činnosti s literárním textem Poslech a interpretace literárních děl - průběžně	Pokus o vlastní tvorbu daného útvaru Využití encyklopedií Návody u různých pracovních nástrojů a pomůcek Procvičovat čtení i v hodinách slohu Postupné seznamování s odbornou literaturou, návštěva knihovny, orientace a vyhledávání v knihovnách Mezipředmětové vztahy s dějepisem, zeměpisem, výtvarnou a hudební výchovou Pokus o vlastní tvorbu daného útvaru

ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA,
Žák: - užívá správných tvarů a písemné podoby slov, dovede najít synonymní výrazy. Správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary a vědomě jich používá - vyhledává obtížné výrazy v jazykových příručkách. - ovládá pravopis velkých písmen. - využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě jazykových projevů podle komunikační situace, tvoří spisovné tvary slov a vědomě je užívá při komunikaci - rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich použití, vhodně volí výrazy ve vztahu k určitému prostředí, rozpoznává přenesená pojmenování, hlavně ve frazémeh	Jazyková výchova: Tvarosloví: Podstatná jména – duál,příd.jména, skloňování vztažných zájmen,číslovky, rod činný a trpný u sloves, rozkazovací způsob, přísllovečné spřežky, stupňování příslovčí, předložky, spojky, částice, citoslovce- 40 hod Pravopis vlastních jmen, psaní i/y Pravopis velkých písmen ve jménech vlastních- 15 hod Slovo, věcný význam Sousloví, rčení Synonyma, homonyma, antonyma Odborné názvy, terminologie- 5 hod Slovní zásoba a tvoření slov – odvozování podst. jmen, příd. jmen, sloves, zkracování,skládání slov- 10 hod	Mezipředmětové vztahy: s dějepisem, výtvarnou a hudební výchovou, multikulturní a sociální výchovou, přírodopisem, zeměpisem a myšlení v evropských a globálních souvislostech. Práce s PČP Slovní druhy používané v uměleckých textech (K. Čapek, Fr. Nepila, aj.)

ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA,
Žák: - rozlišuje větné členy, zvládá pravopisné jevy na základě znalostí stavby věty. Rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě i v souvětí - orientuje se v různých slohových útvarech a využívá vhodné slovní zásoby - orientuje se v literárních pojmech a útvarech	Základní větné členy, rozvíjející vět.členy, pořádek slov ve větě Skladba: věty dvojčlenné, jednočlenné, větné ekvivalenty Druhy vět podle funkce Druhy přísudků (fázová a způsobová slovesa), podmět Shoda podmětu s přísudkem Předmět, příslovečné určení, přívlastek postupně rozvíjející, několikanásobný, volný, těsný Doplňek Větné členy několikanásobné Druhy vět vedlejších Tvoření vět, stavba textová, slova nadřazená, podřazená- 40 hod Slohová komunikace: Líčení, charakteristika - 25 hod Životopis- 7 hod Pozvánka- 2 hod Zpráva a oznámení- 2 hod Literární výchova: Poezie, jazyk básně, přirovnání, přenesený význam, obrazné pojmenování- 6 hod Pojmy: próza a poezie, lyrika a epika – 6 hod	Nezabývat se doplňkem, procvičovat v hod. literatury a slohu (doplňek a vedlejší větu doplňkovou pouze informativně) Práce se slovníky i v hodinách slohu Spojení s výtvarnou výchovou – pozvánka- plakát Dramatizace vybraných textů

ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, POZNÁMKY
Žák: - pozná útvary starší literatury i literatury novější a dramatické útvary, vnímá krásu literatury a jazyka - umí pracovat s textem, formuluje vlastní názory - orientuje se v drobných literárních útvarech	Kroniky- 6 hod Mýty- 6 hod Balady – 6 hod Drama a divadlo Dialog, monolog, scénář- 6 hod Vývoj daného literárního žánru v uměleckých směrech a vybraní autoři Tvořivé činnosti s literárním textem Interpretace literárních děl - průběžně	

ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATÁ, POZNÁMKY
Žák: - se orientuje v systému slovanských jazyků, jejich podobnostech a odlišnostech - odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovný jazyk vzhledem ke komunikačnímu záměru - rozpozná nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a ovládá zásady tvoření českých slov, užívá správné tvary slov přejatých - správně užívá spisovné tvary sloves a zájmen - rozlišuje druhy vět, snaží se využívat významový poměr vět v souvětí při komunikaci	Jazyková výchova: Útvary českého jazyka, jazyky slovanské, románské, germánské – přehled- 2 hod Slovní zásoba a tvoření slov, slova přejatá, jejich výslovnost a pravopis, skloňování obecných a vlastních jmen přejatých Nepravidelnost ve skloňování podstatných jmen Skloňování zájmen týž/tentýž Slovesný vid, kmen minulý a přítomný Využití různých slovesných tvarů Pravopis koncovek jmen a sloves, procvičování pravopisných jevů- 30 hod Skladba: výpověď a věta, stavba věty jednočlenné, dvojčlenné, ekvivalent, zákl. skladební dvojice, rozvíjející větné členy Doplňek Znázornění věty jednoduché Souvětí podřadné – druhy vedlejších vět- 40 hod	Mezipředmětové vztahy: s dějepisem, výtvarnou a hudební výchovou, multikulturní a sociální výchovou, přírodopisem, zeměpisem a myšlení v evropských a globálních souvislostech. Práce se Slovníkem cizích slov Práce s články odborných časopisů Jazykové příručky Větší důraz na procvičení správných tvarů než na teorii Vyhledávání souvětí v literárních textech

ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, POZNÁMKY
Žák: - používá vhodné jazykové prostředky pro různé stylistické útvary, odlišuje spisovný a nespisovný projev - dorozumívá se kultivovaně a výstižně - zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu - samostatně připraví a s oporou textu přednese referát - uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text dodržením pravidel mezivětné návaznosti - v mluveném projevu připraveném i improvizovaném hodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků - orientuje se v chronologickém vývoji literatury, hlouběji chápe literární text - rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní a svůj názor doloží argumenty, vybírá si hodnotnou četbu. - porovnává různá ztvárnění téhož námětu (literatura, divadlo, film), orientuje se v základních pojmech z teorie literatury, chápe jejich smysl a význam v literárním textu a rozlišuje je	Slohová komunikace: Charakteristika- 5 hod Líčení- 5 hod Úvaha- 10 hod Výklad, referát, diskuse- 10 hod Připravený a nepřipravený projev na základě poznámek i bez nich Literární výchova: Teorie literatury: Umění, estetika, literatura, poetika Struktura lit. díla, tematika, kompozice, obrazná pojmenování, zvukové a jazykové prostředky- 15 hod Lyrika a epika, próza a drama- 5 hod Počátky slovesného umění a literatury Bible Epos (starověký, antický, středověký) Hymnus, óda, elegie- 15 hod Vývoj daného literárního žánru v uměleckých směrech a vybraní autoři Tvořivé činnosti s literárním textem Interpretace literárních děl	Využití vlastní četby žáků, výchova k estetickému cítění Životní prostředí, mediální výchova Od 8. ročníku věnovaná zvýšená pozornost zejména teorii literatury

ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATATA, POZNÁMKY
Žák: - má přehled o slovanských jazycích, orientuje se ve vývoji českého jazyka - umí spisovně vyslovovat, bezchybně psát slova přejatá, ovládá pravopis českých slov - v písemném projevu zvládá zvládá pravopis lexikální, slovtvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i v souvětí, chápe správně významy slov a využívá je ve slohových útvarech - užívá správné tvary frekventovaných slov - zvládá pravopis lexikální, slovtvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí.	Jazyková výchova: vývoj českého jazyka, dělení indoevropských a slovanských jazyků- 2 hod Opakování pravopisu lexikálního, morfologického a syntaktického - průběžně Jazyk a komunikace – jazyková norma a kodifikace, kultura jazyka a řeči, původ a základ vývoje češtiny Mluvené jazykové projevy Spisovná výslovnost Psaní a výslovnost slov přejatých Opakování stavby slova, tvoření slov, pravopisných jevů- 10 hod Slova jednoznačná, mnohoznačná, synonyma, homonyma, antonyma, odborné názvy- 5 hod Psané jazykové projevy a komunikace, jazyková norma a kodifikace Slovní druhy:jména, jejich druhy a tvary Skloňování obecných jmen přejatých, cizích vlastních jmen Slovesa a jejich tvary – přechodníky (informativně) Pravopis koncovek jmen a sloves – opakování, pravopis vlastních jmen a názvů Pravopis – opakování učiva v rozsahu ZŠ- 15 hod	Mezipředmětové vztahy: s dějepisem, výtvarnou a hudební výchovou, multikulturní a sociální výchovou, přírodopisem, zeměpisem a myšlení v evropských a globálních souvislostech. Vnímání autora v mediální oblasti Stavba mediálních sdělení Využití slovníků Využití jazykových příruček, PČP, SMČ

ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA,
- orientuje se ve skladbě českého jazyka, má přehled o členění složitých souvětí, respektuje interpunkci na základě znalosti skladby - využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému projevu - orientuje se v různých slohových útvarech, využívá vhodně slovní zásoby - využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky a věcně správnému písemnému i mluvenému projevu a tvořivé práci s textem i k vlastnímu psaní podle svých dispozic a zájmů - dorozumívá se kultivovaně a výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou situaci - rozpozná manipulativní komunikaci v médiích a zaujímá k nim kritický postoj, odlišuje fakta od názorů a hodnocení, rozlišuje objektivní a subjektivní sdělení a komunikační záměr partnera v rozhovoru	Skladba: Opakování větných členů, větné členy holé, rozvitě, souřadně spojené, grafické znázornění stavby věty Shoda přísudku s několikanásobným podmětem Věta dvojčlenná, jednočlenná, ekvivalent Věta a souvětí, složitá souvětí, pořádek slov ve větě Shrnutí – čárka ve větě jednoduché a souvětí- 15 hod Souvětí souřadné Významový poměr mezi větami hlavními- 25 hod Slohová komunikace: Funkční styly a slohové postupy- 6 hod Mluvené jazykové projevy – zásady dorozumívání a kultivovaného projevu Psané jazykové projevy- 15 hod Publicistický styl – fejeton, reportáž, rozhovor- 15 hod	Vyhledávání větných členů a složitých souvětí v literárních textech U schopnějších žáků tvoření souvětí podle graf Vyhledávání funkčních stylů v literárních textech Vnímání autora v mediální oblasti Stavba mediálních sdělení

ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA,
Žák: - umí charakterizovat jednotlivé literární druhy a žánry a základní umělecké směry, rozpozná je i jejich funkci, uvede jejich významné představitele - má přehled o významných představitelích české a světové literatury, chápe význam literatury pro život člověka - literární díla umí zařadit do historického, uměleckého a literárního kontextu, rozpozná základní rysy individuálního stylu autora - porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování - vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i dalších zdrojích	Literární výchova: Teorie verše- 10 hod Drama – tragedie, komedie Monolog a dialog- 10 hod Historická literatura – mýty, eposy, pověsti, kroniky, legendy- 10 hod Povídka, novela, román- 6 hod Vývoj daného literárního žánru v uměleckých směrech a vybraní autoři Tvořivé činnosti s literárním textem – přednes a reprodukce textu, záznam hlavních myšlenek, interpretace a dramatizace literárního textu, vytváření vlastní ilustrace k textu Interpretace literárních a jiných děl	Doplňovat audiovizuálními ukázkami Společenské a historické souvislosti vzniku uměleckých textů Využití znalostí z dějepisu, estetické, výtvarné a hudební výchovy Využití učiva starší české literatury Využití ukázek umělecké literatury

ANGLICKÝ JAZYK

Charakteristika předmětu

Obsah předmětu

Výuka anglického jazyka je chápána jako prostředek dorozumění a poznání kulturního bohatství jazykových oblastí přesahujících oblast žákova mateřského jazyka. Slouží k rozvoji žákova myšlení a chápání mezilidských vztahů. Hlavní složkou je rozvíjení řečových dovedností, slovní zásoby a schopnosti komunikovat v různých společenských rolích. Také znalost reálií anglicky mluvících zemí vede k poznání různých zvyklostí a norem chování a pochopení odlišností života, vzájemné tolerance, morálky, odpovědnosti.

Vzhledem k tomu, že se učí živý jazyk pro potřeby každodenního života, obsahová stránka výuky je samozřejmě spjatá se všemi oblastmi lidské činnosti, a tudíž žák využívá znalostí získaných v jiných předmětech pro realizaci v anglickém jazyce.

Témata jsou následovná:

/describing people and characters, family and relationships, housing, school, jobs, hobbies, sports and games, history-news-predictions and technology, food and health, geography, city and country life, weather, transport and travel, society, gender, crime, fashion and shopping, literature, culture and entertainment, facts about English-speaking countries/

Rozvíjí se dostačující slovní zásoba k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tématickým okruhům a komunikačním situacím. Každá lekce obsahuje několik cvičení k osvojení slovní zásoby, k tvoření slov a k práci se slovníkem. V oblasti zvukové a grafické podoby jazyka se rozvíjí srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace a ovládání pravopisu slov.

Časové vymezení předmětu

Anglický jazyk je vyučován ve všech prvních čtyřech ročnících osmiletého gymnázia s časovou dotací 3 až 4 hodiny týdně, s celkovou dotací 13 hodin v celém cyklu, a v prvních dvou ročnících šestiletého gymnázia s časovou dotací 3 hodiny týdně, s celkovou dotací 6 hodin v celém cyklu.

Organizace výuky

Pokud je to z rozvrhových důvodů možné, je výuka rovnoměrně rozložena na celý týden. K výuce jsou využívány jak kmenové učebny, tak jazykové učebny, případně jiné specializované učebny vybavené moderními komunikačními prostředky.

Výuka rovněž počítá s rozdělením žáků do menších skupin.

Vychází z požadavků zvládnutí anglického jazyka a počítá s novými metodami výuky. Ta musí probíhat systematicky a dodržovat didaktické zásady, proto bude důležitá i volba učebnice anglického jazyka. Vzhledem k tomu, že často dochází k modernizaci a aktualizaci učiva v učebnicích anglického jazyka, dochází i k výměně učebnic. Každá nová učebnice má odlišný systém uspořádání témat, ale sleduje obdobné uspořádání gramatiky. Proto je v tabulce uveden v kolonce učiva obsah gramatiky i témat jen rámcově a vždy podle úrovně.

Výstupy jsme v tabulce popsali podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky SERR. V ideálním případě se danou hodinovou dotací zabývají žáci dva roky na jedné

úrovni (pro osmileté gymnázium se počítá s úrovní zhruba od A1 v primě do B2 kolem maturity). Od primy do kvarty se počítá s úrovněmi A1 a A2.

V osmé třídě (tercii) nastupuje do školy i třída šestiletého studia a kombinuje se s osmiletými podle individuální úrovně každého žáka. Každá skupina má jiné složení s odlišnými jazykovými znalostmi a dovednostmi. Různé složení skupin a skupinová dynamika způsobují, že rychlost a hloubka probírání učiva cizích jazyků se liší. Proto se nedá učivo přesně uspořádat podle jednotlivých ročníků. Některé skupiny začínají s úrovní A1 teprve v 8. třídě.

V závěrečné fázi nižšího gymnázia dosahují podle tabulky SERR některé skupiny žáků úrovně A2 (resp. začínající B1), některé se pohybují v úrovni A2 a některé na základě právě skončené úrovně A1 s úrovní A2 teprve začínají.

Výchovné a vzdělávací strategie

Výchovné a vzdělávací strategie jsou voleny s cílem dosáhnout hlavně jazykových komunikativních kompetencí.

Řídíme se strategií, kterou nám nabízí moderní anglické učebnice, ve kterých se každá lekce soustředí jak na gramatiku, tak na slovní zásobu a na jazyk používaný v běžném životě. Učebnice zároveň systematicky rozvíjí všechny čtyři jazykové dovednosti (poslech, mluvení, čtení a psaní) realistickými podněty, které stimulují osobní nasazení žáků.

Pro dosažení jazykové kompetence učitel klade důraz na systematické osvojování slovní zásoby (doporučuje vést svůj vlastní slovníček) včetně rozšiřující slovní zásoby (zejména formou her) a vybrané frazeologie, dbá na osvojení správné zvukové i pravopisné podoby jazyka (systematické zařazování fonetických cvičení, nácvik hlasitého čtení), seznamuje žáky se základními způsoby slovtvorby (hl. cvičení na odvozování slov), vede žáky k pochopení morfologických a syntaktických jevů (nácvik paradigmát a vybraných syntaktických struktur) a poukazuje na vybrané jevy z oblasti stylistiky (práce s texty s hovorovými prvky, odbornými výrazy).

Pro dosažení pragmatické jazykové kompetence učitel volí metody, které vedou k užívání jazykových prostředků v souvislých výpovědích, jak ústních tak písemných (procvičování slovní zásoby, využívání nové slovní zásoby ve větních celcích).

Pro dosažení strategické jazykové kompetence učitel s využitím skupinové práce vede žáky k osvojení schopnosti vhodně reagovat na partnerovy podněty (nácvik dialogů, využití audiokonference), odhadovat významy neznámých výrazů (hledání souvislostí se známými fakty, využití znalostí z mateřštiny i dalších cizích jazyků), používat kompenzační vyjadřování a pracovat se slovníky, jazykovými příručkami i jinými informačními zdroji včetně internetu.

Z dalších kompetencí rozvíjí učitel zejména kompetenci k učení tak, že vede žáky k systematické a promyšlené přípravě (důsledné zadávání domácích úkolů), podporuje samostatné řešení problémů (formulace gramatických pravidel na základě praktických poznatků), ukazuje jak osvojené vědomosti a dovednosti využívat při dalším učení (vyžadování soustavného opakování základních znalostí) a jak identifikovat vlastní chybu a poučit se z ní (společné opravy písemných prací), zadává úkoly, které vedou žáky k třídění informací a vybírání relevantních informací pro určité téma.

Kompetenci občanskou učitel rozvíjí prostřednictvím témat týkajících se role žáka v rodině a škole, ale i mimo školu (práva a povinnosti v běžném životě žáka).

Pro rozvoj kompetence k podnikavosti učitel zadává samostatnou práci podporující iniciativu a tvořivost, podporuje možnosti sebe prezentace a vede žáky k přebírání zodpovědnosti za jejich práci (hodnocení obsahové i formální stránky zpracovaných úkolů).

Kompetenci sociální a personální rozvíjí učitel prostřednictvím skupinové práce, střídáním reálných i fiktivních rolí („roleplay“) a zapojováním do širších sociálních vztahů při výměnných pobytech.

ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA,
➤ (Úroveň A1) - Poslech s porozuměním Žák rozumí známým každodenním jednoduchým výrazům, pokynům a otázkám, vyslovených pomalu a zřetelně, rozumí číslům a údajům o cenách a čase. Porozumí i rodilému mluvčímu, pokud mluví velmi pomalu a zřetelně, s dostatečně dlouhými pauzami. - Porozumění psanému textu Žák rozumí údajům v dotaznících a formulářích jako je jméno, datum narození, věk, atd. Dokáže nalézt informace na plakátech informujících o konání kulturních a jiných akcích. Rozumí základním výrazům, používaným při běžném životě, při cestování a při práci na PC.	- Elementary Level (A1) - Verb to be; pronouns; possessives (9 hod) - Verbs have/have got, go, give, like (9 hod) - Present simple: affirmative, negative and questions (9 hod) - Time expressions; adverbs of frequency, there is/there are (9 hod) - Present continuous: affirmative, negative and questions (9 hod) - Modal auxiliaries: can/can't, have to (9 hod) - <i>People, characters and feelings (9 hod)</i> - <i>Family and housing (9 hod)</i> - <i>School, jobs and hobbies (9 hod)</i> - <i>Sports and games (9 hod)</i> - <i>History, news and technology (9 hod)</i> - <i>Food and health (9 hod)</i> - Revision and testing (18 hod)	OSV - seznámení, pozdravy, základní osobní údaje, rodina, domácí mazlíček, zdvořilé chování. EV - poznává své prostředí, získává informace o ohrožených zvířatech, život divokých zvířat. EGS - seznamuje se státy a národnostmi v Evropě a světě, některé jejich zvyky, oslava narozenin. Měna Velké Británie, některé zvyky a svátky ve Velké Británii. VDO - škola, školní řád, povinnosti, cílevědomá činnost MDV - slavné osobnosti, kulturního, společenského a sportovního života, oblíbený televizní program.

ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA,
➤ (Úroveň A1, pokračování) - Ústní interakce Žák je schopen se představit, zná jednoduché fráze používané při setkání a loučení. Dorozumí se v obchodě, umí klást a zodpovědět jednoduché otázky a reagovat na ně. Umí komunikovat v jednoduché podobě, je však odkázán na ochotu partnera zopakovat větu pomaleji nebo jinými slovy a pomoci mu formulovat, co chce sám sdělit. - Ústní projev Žák dokáže podat základní informace o sobě, svých zájmech a zálibách. - Písemný projev Žák je schopen vyplnit základní formuláře, napsat jednoduchý text např. na pohlednici, pár jednoduchých vět o své osobě a rodině, sdělit, kde se nachází, atd.	- Elementary Level (A1+) - Comparison: comparatives and superlatives (9 hod) - Past simple: affirmative, negative and questions; regular and irregular verbs (9 hod) - Count and uncount nouns; some and any; how much/many (9 hod) - Articles, prepositions, something and nothing (9 hod) - Present perfect: affirmative, negative and questions + adverbs of time (9 hod) - Future forms: going to and will; infinitive of purpose (9 hod) - <i>Geography and weather (9 hod)</i> - <i>Transport and travel (9 hod)</i> - <i>Society and its problems (9 hod)</i> - <i>Fashion and shopping (9 hod)</i> - <i>Culture and entertainment (9 hod)</i> - <i>Facts about English-speaking countries (9 hod)</i> - Revision and testing (18 hod)	OSV - poznává život dětí v jiných zemích a srovnává se svým. Je veden k odpovědnosti, zdvořilému chování, ale i k ochraně svého zdraví a využití svého volného času - zájmy a mimoškolní aktivity. EV - seznamuje se s dalšími druhy ohrožených zvířat, a poznává příčiny. Životní prostředí - naše město, vesnice, zdravý životní styl. EGS - Londýn a jeho památky, srovnání s Prahou, orientace podle mapy, udávání směru a popis cesty. Základní informace o anglické škole. VDO - škola, názvy předmětů a školní řád, rozvrh hodin, školní výlet a exkurze, návštěva kulturního zařízení. MDV - slavné osobnosti kulturního, společenského a politického života, historicky jednoduchý příběh.

ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA,
➤ (Úroveň A2) - Poslech s porozuměním Žák rozumí jednoduchým dialogům z každodenního života, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně. U složitějších diskusí rozpozná téma diskuse, hlavní myšlenku v televizních zprávách, je-li komentář podpořen obrazovým materiálem. - Porozumění psanému textu Žák rozpozná nejdůležitější informace z písemných zpráv nebo novinových článků, ve kterých se víceméně objevují čísla, nadpisy, jména a obrázky. Rozumí jednoduchým návodům, pokynům v počítačových programech, jednoduchým sdělením a poznámkám používaných v každodenním životě.	- Pre-intermediate level (A2) - Tenses, present and past; simple and continuous contrast (9 hod) - Verb patterns, gerund or infinitive (9 hod) - Articles and expressions of quantity (9 hod) - Description and comparison: what...like, as...as, comparatives and superlatives (9 hod) - Present perfect, simple and continuous; contrast with past simple (9 hod) - <i>People, characters and feelings (5 hod)</i> - <i>Family and housing (8 hod)</i> - <i>School, jobs and hobbies (8 hod)</i> - <i>Sports and games (8 hod)</i> - <i>History, news and technology (8 hod)</i> - <i>Food and health (8 hod)</i> - Revision and testing (18 hod)	OSV - generační problémy mezi rodiči a dětmi, problémy mladých lidí -nebezpečí návykových látek EV - Zdravý způsob života, vyvážená strava, civilizační problémy a životní prostředí EGS- cestování, historické památky a přírodní krásy.Další realie. VDO - tělesně postižení, nemocní a staří lidé v naší společnosti lidé v nouzi. MDV - televizní programy, internet, počítač. Jak získat potřebné informace.

ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA,
➤ (Úroveň A2, pokračování) - Ústní interakce Žák se domluví v obchodě, na poště nebo v bance při vyřizování jednoduchých záležitostí. Je schopen požádat o jednoduché informace týkající se dopravy a cestování, objednat si jídlo a pití v restauraci, zeptat se na správnou cestu. Umí vyjádřit pozvání, omluvu, naznačit, co má rád, domluvit si schůzku nebo zorganizovat svůj volný čas. - Ústní projev Žák umí popsat svoji osobu, rodinu i jiné osoby včetně místa, kde bydlí. Popíše jednoduchým způsobem své vzdělání, zaměstnání, záliby a zájmy, události a zážitky. - Písemný projev Žák umí napsat krátké a jednoduché poznámky nebo vzkazy. V jednoduchých větách dokáže popsat události a aspekty každodenního života (rodinu, práci, školu, koníčky, lidi, okolí). Napíše krátký dopis s použitím výrazů pro pozdrav, oslovení, dotaz, prosbu nebo poděkování. Používá základní větné spojky.	- Pre-intermediate level (A2+) - Future forms: going to, will and present continuous (9 hod) - Modal auxiliaries of obligation: have to, should and must (9 hod) - Zero, first and second conditionals; modal verb might; /wishes/ (9 hod) - Past perfect: narrative tenses, reported speech; conjunctions (9 hod) - Passives, present and other tenses; tense review (9 hod) - <i>Geography and weather (8 hod)</i> - <i>Transport and travel (8 hod)</i> - <i>Society and its problems (8 hod)</i> - <i>Fashion and shopping (5 hod)</i> - <i>Culture and entertainment (8 hod)</i> - <i>Facts about English-speaking countries (8 hod)</i> - Revision and testing (18 hod)	OSV - život lidí v různých částech naší země, rasové problémy. EV - naše životní prostředí, problém oteplování a ozonové vrstvy, spotřební společnost, třídění odpadků. EGS- postupné poznávání zemí EU, jejich zvyky, kultura a způsob života, srovnávání s naší kulturou VDO - velké osobnosti kulturního, společenského a vědeckého života, různé systémy vzdělávání, chování na veřejnosti, mezi kamarády a k dospělým. MDV - reklamy, zprávy, inzeráty, mediální svět, jeho klady a zápory.

NĚMECKÝ JAZYK

Charakteristika předmětu, obsah předmětu

Vzdělávací obsah předmětu vychází ze Společného evropského referenčního rámce pro jazyky (ERR). Žáci by na konci prvního cyklu, tedy po ukončení čtvrtého ročníku osmiletého a druhého ročníku šestiletého gymnázia, měli dosáhnout minimálně úrovně A1 podle ERR. Ta předpokládá schopnost porozumět jednoduchým výpovědím, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně a vztahují-li se k běžným tématům každodenního života, a velmi jednoduše se domluvit v situacích týkajících se základních potřeb. Na této úrovni jsou žáci rovněž schopni stručně popsat svou rodinu a své okolí.

Časové vymezení předmětu

Německý jazyk se vyučuje jako další cizí jazyk od třetího ročníku osmiletého gymnázia a prvního ročníku šestiletého gymnázia. Časová dotace předmětu je čtyři vyučovací hodiny týdně.

Organizace výuky

Pro výuku cizích jazyků se třídy dělí, menší počet žáků v jedné skupině tudíž umožňuje jejich intenzivnější zapojení do výuky. Výuka gramatiky probíhá dle jednotlivých lekcí v rámci tématických celků. Pro výuku je využívána specializovaná jazyková učebna vybavená moderní didaktickou technikou.

Výchovné a vzdělávací strategie

Důraz je kladen především na rozvíjení komunikačních schopností žáků a osvojování slovní zásoby. Žáci se rovněž seznamují s reáliemi německy mluvících zemí, s interkulturními rozdíly mezi národy a jsou vedeni k toleranci k různým zvyklostem a odlišnostem životního stylu za hranicemi naší země.

Kompetence k učení

- Učitel vede žáky k efektivnímu využívání různých strategií učení, např. při osvojování slovní zásoby.
- Učitel vede žáky k porozumění různým druhům textů a k užívání vhodných čtenářských strategií vzhledem k záměru četby a k typu textu.
- Učitel zařazuje do výuky práci s autentickými materiály a učí žáky efektivně využívat moderní informační technologie.
- Učitel vede žáky k objektivnímu posouzení dosaženého pokroku a výsledků práce.

Kompetence komunikativní

- Učitel vede žáky k aktivní komunikaci v cizím jazyce, učí je vhodným způsobem vyjadřovat názory, sdělovat informace či popisovat zážitky.
- Učitel zařazuje do výuky práci ve dvojicích či skupinách, nechává žáky nacvičovat běžné komunikační situace a prezentovat výsledky práce před třídou.

- Učitel uplatňuje při výuce brainstorming, simulace, hraní rolí a různé typy jazykových her.

Kompetence sociální a personální

- Učitel vede žáky k dodržování stanovených pravidel.
- Učitel pomáhá žákovi reálně posoudit jeho možnosti, vede ho k sebereflexi.
- Učitel podporuje spolupráci a vhodnou vzájemnou pomoc žáků při řešení úkolů.
- Učitel pomáhá žákům vytvářet ve třídě atmosféru důvěry, vzájemného porozumění a úcty.

Kompetence občanská

- Učitel posiluje u žáků schopnost naslouchat druhým a respektovat různé názory.
- Učitel vede žáky k poznávání a respektování interkulturních rozdílů.

Vysvětlivky:

OSV - osobnostní a sociální výchova

VMEGS - výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

MKV - multikulturní výchova

MV – mediální výchova

EV – environmentální výchova

ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA,
Receptivní řečové dovednosti: Žák: - rozumí známým každodenním výrazům a jednoduchým sdělením - rozumí pokynům učitele a adekvátně na ně reaguje - pochopí smysl krátkého projevu pronášeného pomalu a zřetelně - žák čte plynule a foneticky správně krátké texty složené ze známé slovní zásoby - rozumí smyslu jednoduchého textu, dokáže se v něm orientovat a najít požadovanou informaci Produktivní řečové dovednosti: Žák: - dovede recitovat několik říkanek - umí se představit a říci základní informace o sobě a své rodině - dokáže stručně a jednoduše popsat prostředí, ve kterém se pohybuje - dokáže zformulovat jednoduché otázky a vést krátký rozhovor na známé téma - vyplní do formuláře základní údaje o své osobě - napíše krátkou zprávu či stručnou odpověď na dopis	Zvuková a grafická podoba jazyka: Fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov Slovní zásoba: Osvojování a používání SZ v komunikačních situacích probíraných tématických okruhů Tématické okruhy: Pozdravy, představování: 10 h Kalendářní rok (dny v týdnu, měsíce, roční období, hodiny): 10 h Rodina, přátelé: 10 h Koníčky, volný čas: 15 h Škola, vyučovací předměty, školní pomůcky: 15 h Domov, činnosti v domácnosti: 14 h Svátky, oslavy (reálie německy mluvících zemí): 14 h Stravování, návštěva restaurace: 14 h Nakupování, obchody: 14 h Zdraví, nemoc, lidské tělo: 14 h Mluvnice: Oznamovací věta, otázka zjišťovací a doplňovací Tázací zájmena a příslovce, přivlastňovací zájmena Číslovky základní a řadové (datum) Osobní zájmena, skloňování v akuzativu a dativu Přítomný čas sloves, nepravidelná slovesa Člen určitý a neurčitý Množné číslo podstatných jmen Tvoření složených podstatných jmen Zápor – použití nicht a kein Způsobová slovesa können, mögen a müssen Slovesa s odlučitelnou předponou Lokální a časové předložky	OSV - seznámení, pozdravy, osobní údaje, rodina, domácí mazlíček, zdvořilé chování EGS - státy a národnosti v Evropě a světě, některé zvyky a svátky v německy mluvících zemích VDO - škola, školní řád, povinnosti, cílevědomá činnost Matematika - počítání do milionu, základní početní úkony, určování času, jednotky časové, délkové, míry a váhy Přírodopis - názvy zvířat, rostlin, stromů Zeměpis - orientace na mapě, určování světových stran, státy a hlavní města Občanská a rodinná výchova - povinnosti v rodině, volný čas a zájmy Hudební výchova - nácvik písní v německém jazyce EV - zdravý způsob života, vyvážená strava

ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, POZNÁMKY
Čtení s porozuměním: ➤ rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům ➤ rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům ➤ rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální podporu, v textu umí vyhledat požadovanou informaci ➤ čte plynule a foneticky správně krátké texty složené ze známé slovní zásoby ➤ pro pochopení náročnějších textů umí používat dvojjazyčný slovník Psaní: ➤ Vyplní základní údaje o sobě ve formuláři ➤ Napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat ➤ Stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení ➤ Napíše gramaticky a formálně správně krátký osobní dopis či stručnou odpověď na dopis	Zvuková a grafická podoba jazyka: Fonetické znaky (pasivně), upevňování základních výslovnostních návyků, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov Slovní zásoba: Osvojování, rozšiřování a používání SZ v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů Práce se slovníkem Tematické okruhy: Bydlení, zařízení bytu: 15 h Všední den, denní program: 15 h Město, obec – orientace ve městě, dopravní prostředky: 15 h Cestování, aktivity o prázdninách, počasí: 15 h Příroda, zvířata: 15 h Povolání, vzdělání, poradenství: 15 h Vzhled, oblékání, charakter: 15 h Sport, zdravý životní styl: 15 h Reálie německy mluvících zemí (pamětihodnosti, školství): 24 h Mluvnice: Způsobová slovesa können (možnost), dürfen, wollen, sollen Genitiv –s u jmen Lokální a modální předložky Préteritum sein a haben Perfektum Ukazovací zájmena Spojky deshalb, trotzdem, weil Slovesa, podst. a příd. Jména s předložkami Imperativ	OSV - ochrana zdraví a využití volného času - zájmy a mimoškolní aktivity EGS – německy mluvící země a jejich hlavní města, orientace podle mapy, udávání směru a popis cesty, základní informace o německé škole VDO - škola, názvy předmětů a školní řád, rozvrh hodin, školní výlet a exkurze, návštěva kulturního zařízení MDV – televizní programy, internet Přírodopis - názvy zvířat, rostlin, podnebí, počasí Zeměpis – práce s mapou, zeměpisné a přírodní útvary Občanská a rodinná výchova - vztahy mezi přáteli, trávení volného času, zaměstnání rodičů a vztahy v rodině Tělesná výchova - znalost základních sportů a her, znalost lidského těla EV- naše město, vesnice, zdravý životní styl

ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, POZNÁMKY
Poslech s porozuměním: ➤ Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností, adekvátně na ně reaguje ➤ Rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu ➤ Rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat, dokáže se v textu orientovat a najít požadovanou informaci Mluvení: ➤ Zapojí se do jednoduchých rozhovorů ➤ Sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat ➤ Odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky sám umí položit	•	

FRANCOUZSKÝ JAZYK

Charakteristika a obsah předmětu:

Obsah předmětu vychází z jeho postavení v nabídce školy, tzn. postavení dalšího cizího jazyka, které směřuje k dosažení úrovně B1 podle Společného evropského rámce pro jazyky. Tento rámec zahrnuje běžné konverzační okruhy, jako jsou rodina, zájmy, práce, cestování, aktuální události. Z hlediska jazykového tvoří obsah jazykové prostředky, které umožní žákům komunikaci ve fr nejen na základní úrovni (žák rozumí hlavním myšlenkám jasné a standardní promluvy na běžná témata, poradí si ve většině komunikačních situací při cestě do francouzsky mluvící země, umí reagovat na jednodušší souvislý projev/text o věcech všeobecně známých či týkajících se jeho zájmu), ale umožní též rozumět složitějším autentickým ústním i písemným projevům, gramaticky správně vyjadřovat myšlenky v dobře strukturovaném projevu, zaujmout stanovisko k problému, vyjadřovat se odpovídajícím způsobem v náročnějších situacích. Významnou součástí obsahu předmětu tvoří soustavné seznamování zejména s francouzskými reáliemi jakož i základní informace o frankofonních zemích.

Na úrovni **nižšího gymnázia** francouzština začleňuje následující průřezová témata:

OSV- rozvoj poznávacích schopností, seberegulace a sebeorganizace, sebezpoznání a sebepojetí, rozvoj kreativity, poznávání lidí, mezilidské vztahy, komunikace, kooperace a kompetice, řešení problémů, hodnoty, postoje, praktická etika

VMEGS- Evropa a svět nás zajímá, objevujeme Evropu a svět

MKV- kulturní difference, lidské vztahy, etnický původ, multikulturalita

Časové vymezení předmětu:

Francouzský jazyk je na nižším gymnáziu vyučován v tercii (3.O) a kvartě (4.O) osmiletého gymnázia (G8) s časovou dotací 4 hodiny týdně.

Organizace výuky:

Pokud je to z rozvrhových důvodů možné, je výuka rovnoměrně rozložena na celý týden. K výuce jsou využívány jak kmenové učebny, tak jazykové učebny, případně jiné specializované učebny vybavené moderními komunikačními prostředky. K dosažení cílů výuky významně přispívá i organizování tradičních francouzsko-českých výměnných pobytů, jichž se v průběhu sedmiletého studia mohou žáci dle svého zájmu zúčastnit i vícekrát.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Výchovné a vzdělávací strategie jsou voleny s cílem dosáhnout hlavně jazykových komunikativních kompetencí.

Řídíme se strategií, kterou nám nabízí moderní učebnice, ve kterých se každá lekce soustředí jak na gramatiku, tak na slovní zásobu a na jazyk používaný v běžném životě. Učebnice zároveň systematicky rozvíjí všechny čtyři jazykové dovednosti (poslech, mluvení, čtení a psaní) realistickými podněty, které stimulují osobní nasazení žáků.

Pro dosažení jazykové kompetence učitel klade důraz na systematické osvojování slovní zásoby (doporučuje vést svůj vlastní slovníček) včetně rozšiřující slovní zásoby (zejména formou her) a vybrané frazeologie, dbá na osvojení správné zvukové i pravopisné podoby jazyka (systematické zařazování fonetických cvičení, nácvik hlasitého čtení), seznamuje žáky se základními způsoby slovo tvorby (hl. cvičení na odvozování slov), vede žáky k pochopení

morfologických a syntaktických jevů (nácvik paradigmát a vybraných syntaktických struktur) a poukazuje na vybrané jevy z oblasti stylistiky (práce s texty s hovorovými prvky, odbornými výrazy).

Pro dosažení pragmatické jazykové kompetence učitel volí metody, které vedou k užívání jazykových prostředků v souvislých výpovědích, jak ústních tak písemných (procvičování slovní zásoby, využívání nové slovní zásoby ve větných celcích).

Pro dosažení strategické jazykové kompetence učitel s využitím skupinové práce vede žáky k osvojení schopnosti vhodně reagovat na partnerovy podněty (nácvik dialogů, konverzace ve skupině), odhadovat významy neznámých výrazů (hledání souvislostí se známými fakty, využití znalostí z mateřštiny i dalších cizích jazyků, zejména angličtiny), používat kompenzační vyjadřování a pracovat se slovníky, jazykovými příručkami i jinými informačními zdroji včetně internetu.

Z dalších kompetencí rozvíjí učitel zejména kompetenci k učení tak, že vede žáky k systematické a promyšlené přípravě (důsledné zadávání domácích úkolů), podporuje samostatné řešení problémů (formulace gramatických pravidel na základě praktických poznatků), ukazuje jak osvojené vědomosti a dovednosti využívat při dalším učení (vyžadování soustavného opakování základních znalostí) a jak identifikovat vlastní chybu a poučit se z ní (společné opravy písemných prací), zadává úkoly, které vedou žáky k třídění informací a vybírání relevantních informací pro určité téma.

Kompetenci občanskou učitel rozvíjí prostřednictvím témat týkajících se role žáka v rodině a škole, ale i mimo školu (práva a povinnosti v běžném životě žáka).

Pro rozvoj kompetence k podnikavosti učitel zadává samostatnou práci podporující iniciativu a tvořivost, podporuje možnosti sebeprezentace a vede žáky k přebírání zodpovědnosti za jejich práci (hodnocení obsahové i formální stránky zpracovaných úkolů).

Kompetenci sociální a personální rozvíjí učitel prostřednictvím skupinové práce, střídáním reálných i fiktivních rolí („jeux de rôle“) a zapojováním do širších sociálních vztahů při výměnných pobytech.

ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA,
POSLECH ➤ Žák rozumí známým slovům a zcela základním frázím týkajícím se jeho osoby, rodiny a bezprostředního konkrétního okolí, pokud lidé hovoří pomalu a zřetelně. ČTENÍ ➤ Žák rozumí známým jménům, slovům a velmi jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům, například na vývěškách, plakátech nebo v katalozích. ÚSTNÍ INTERAKCE ➤ Žák se umí jednoduchým způsobem domluvit, je-li jeho partner ochoten zopakovat pomaleji svou výpověď nebo ji přeformulovat a pomoci mu formulovat, co se snaží říci. Umí klást jednoduché otázky a na podobné otázky odpovídat, pokud se týkají jeho základních potřeb, nebo jde-li o věci, jež jsou mu důvěrně známy. SAMOSTATNÝ ÚSTNÍ PROJEV ➤ Žák umí jednoduchými frázemi a větami popsat místo, kde žije, a lidi, které zná.	• Jednoduché informace o osobách, domově, rodině, škole, třídě, počasí, Francii -10h • Číslovky základní a řadové – 5h • Jednoduché otázky vyslovené pomalu a zřetelně – 5h • Jednoduché pokyny vyučujících – 2h • Krátké jednoduché články a texty se známými jmény, slovy a frázemi – 5h • Základní informace o tom, kdy co začíná a končí – 2h • Jednoduché texty na pohlednicích – 1h • Základní obraty společenského styku- pozdravy, představování, poděkování, žádost, informace o hodinách, měsíce, dny v týdnu, rozhovory o bydlišti, přátelích – 10h • V obchodě- nakupování pomocí gest – 2h • Domov, rodina, škola, povolání, volný čas, lidské tělo zdraví, hodiny, dny, měsíce, počasí, obec, dopravní prostředky – 10h • Příroda, zvířata – 5h	OSV: Rozvoj poznávacích schopností Seberegulace a sebeorganizace VMEGS: Evropa a svět nás zajímá Naši sousedé Zvyky a tradice ve Francii Styl života ve fr. rodinách

ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA,
PÍSEMNÝ PROJEV - Žák umí napsat stručný jednoduchý text na pohlednici, např. pozdrav z dovolené. Umí vyplnit formuláře obsahující osobní údaje, např. jméno, národnost a adresu při přihlašování v hotelu. ČTENÍ - Žák rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům.	• Psaní pohlednice , blahopřání – 1h • Krátké vyprávění o sobě – 4h SLOVNÍ ZÁSoba • Slovní zásoba k jednotlivým tématům v jednotlivých lekcích – 10h • Práce se slovníkem – fr-č, č-fr – 5h GRAMATIKA • Člen určitý, neurčit., nulový; nahrazování členu – 5h • Rod a číslo podstatných a přídavných jmen – 5h • Stupňování podstatných a přídavných jmen – 5h • Zájmena osobní samostatná i nesamostatná.-5h • Zájmena přivlastňovací nesamostatná – 5h • Zájmena tázací nesamostatná, qui/que – 5h • Zájmena ukazovací nesam.- 5h • Číslovky základní a řadové – 5h • Slovesa pravidelná (parler, finir,) + sl. neprav. (avoir, être, aller, savoir, prendre, faire, pouvoir, vouloir, devoir) ve tvarech přítomného času a blízké budoucnosti, rod činný, způsoby oznamovací a rozk., zvrtná slovesa – 20h • Jednoduchá citoslovce-ah,...1h	MKV: Sociokulturní rozdíly a multilingvní situace Kulturní difference Lidské vztahy Principy slušného chování Různé způsoby života Specifické rysy a rovnocennost jazyků Naslouchání druhým Cizí jazyk jako nástroj dorozumívání

ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA,
- Žák stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení. POSLECH - Žák rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně. - Žák rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat.	• Věta jednoduchá- kladná/záporná, oznamovací/tázací/rozkaz. – 5h FONETIKA • Zvukový systém fj (pasivně), fonetický přepis, konvence používané ve slovnících, základní výslovnostní návyky - 10h PRAVOPIS • Pravopisná podoba fr. hlásek – 4h • Pravopisná znaménka – 3h • Vztah mezi grafickou a zvukovou podobou slov – 4h	

ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATATA, POZNÁMKY
PÍSEMNÝ PROJEV: - Žák napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat. MLUVENÍ: - Žák se zapojí do jednoduchých rozhovorů, sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat. - Žák odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá.	- Moje rodina a já, povolání, moji přátelé, škola, nemoc, volný čas, – 10h - Mé bydliště (obec), dopravní prostředky, roční doby, svátky, základní informace o Francii – 10h - Nákupy, jídlo, oblékání -10h SLOVNÍ ZÁSoba - Slovní zásoba k jednotlivým tématům v jednotlivých lekcích – 20h - Práce se slovníkem – fr-č, č-fr – 5h GRAMATIKA - Slovesa pravidelná (attendre) + sl. neprav.(venir,dire, lire, écrire,voir, ...) ve tvarech přítomného času, jednoduchého bud. času, passé composé,rod činný, způsoby oznamovací a rozk. – 30h - Předložky místní a časové, vyjádření pádových vztahů předložkami, stahování se členem určit., předl. de místo členu,předložková sousloví – 10h - Spojky que, si, parce que, et – 5h - Částice a uváděcí výrazy- voici/voilà,est-ce que, c'est/ce sont – 2h - Zájim. v předmětu – 10h - Základní typy souvětí souřadných i podřadných (et, mais,ou bien, si, que,...) – 10h - Krácení vět infinitivem přit. s předložkou pour – 5h	VMEGS OSV MKV

ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, POZNÁMKY
ČTENÍ - Žák rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci.	• Základní slovesné opisy – 5h • Základní gramatické struktury a typy vět – 10h FONETIKA • Zvuková podoba souvislé řeči, intonace, melodie, pauza a mluvní tempo, základní výslovnostní návyky – 5h PRAVOPIS • Rozdělovací znaménka, dělení slov na slabiky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov – 2h	

ŠPANĚLSKÝ JAZYK (šj)– charakteristika předmětu

Obsah předmětu

Výuka šj obsahuje základní tématické okruhy týkající se života žáků a studentů a mladých lidí obecně. Z hlediska jazykového tvoří obsah jazykové prostředky, které umožní žákům komunikaci ve šj na základní úrovni (žák rozumí hlavním myšlenkám jasně a standardní promluvy na běžná témata, poradí si ve většině komunikačních situací při cestě do francouzsky mluvící země, umí reagovat na jednodušší souvislý projev/text o věcech všeobecně známých či týkajících se jeho zájmu. Významnou součástí obsahu předmětu tvoří soustavné seznamování se španělskými reáliemi i základní informace o hispanistice.

Předmět šj začleňuje následující průřezová témata:

OSV- poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, sociální komunikace, spolupráce a soutěž

VMEGS- globalizační a rozvojové procesy, žijeme v Evropě, vzdělávání v Evropě a ve světě

MKV- vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí

MV- účinky mediální produkce a vliv médií

EV- člověk a životní prostředí

VDO – výchova demokratického občana

(TB – tema de bachillerato – maturitní téma)

Časové vymezení předmětu

Předmět šjv je vyučován **od prvního ročníku šestiletého gymnázia a v posledních šesti ročnících osmiletého gymnázia** s časovou dotací 4/3/3/3/3/3 hodiny týdně.

Organizace výuky

Výuka je organizována ve skupinách, které jsou vytvořeny ze zájemců z řad studentů dvou typů studia (G6, G8). K výuce jsou využívány jak kmenové učebny, tak jazykové učebny, případně jiné specializované učebny vybavené moderními komunikačními prostředky.

Výchovné a vzdělávací strategie

Výchovné a vzdělávací strategie jsou voleny s cílem dosáhnout hlavně jazykových komunikativních kompetencí.

Systematicky rozvíjíme všechny čtyři jazykové dovednosti (poslech, mluvení, čtení a psaní) realistickými podněty, které stimulují osobní motivaci žáků.

Pro dosažení jazykové kompetence učitel klade důraz na systematické osvojování slovní zásoby včetně vybrané frazeologie, dbá na osvojení správné zvukové i pravopisné podoby jazyka (pravidelně zařazuje fonetická cvičení, hlasité čtení), seznamuje žáky se základními způsoby slovtvorby (využívá postupy známé z mateřského jazyka), vede žáky k pochopení morfologických a syntaktických jevů a poukazuje na vybrané jevy z oblasti stylistiky.

Pro dosažení pragmatické jazykové kompetence učitel volí metody, které vedou k užívání jazykových prostředků v souvislých výpovědích, jak ústních tak písemných (vede žáky k přípravě různých konverzačních témat, resumé určených textů).

Pro dosažení strategické jazykové kompetence učitel s využitím skupinové práce vede žáky k osvojení schopnosti vhodně reagovat na partnerovy podněty př. nácvik dialogů, odhadovat významy neznámých výrazů, používat kompenzační vyjadřování a pracovat se slovníky, jazykovými příručkami i jinými informačními zdroji včetně internetu.

Z dalších kompetencí rozvíjí učitel zejména kompetenci k učení tak, že vede žáky k systematické a promyšlené přípravě, podporuje samostatné řešení problémů, zadává úkoly, které vedou žáky k třídění informací a vybírání relevantních informací pro určité téma.

Kompetenci občanskou učitel rozvíjí prostřednictvím témat týkajících se role žáka v rodině a škole, ale i mimo školu.

Pro rozvoj kompetence k podnikavosti učitel zadává samostatnou práci podporující iniciativu, tvořivost a hravost, podporuje možnosti sebe prezentace a vede žáky k přebírání zodpovědnosti za jejich práci.

Kompetenci sociální a personální rozvíjí učitel prostřednictvím skupinové práce, střídáním reálných i fiktivních rolí.

ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, POZNÁMKY
➤ POSLECH 1.S, 3.O Žák rozumí známým slovům a zcela základním frázím týkajícím se jeho osoby, rodiny a bezprostředního konkrétního okolí, pokud lidé hovoří pomalu a zřetelně. ➤ ČTENÍ Žák rozumí známým jménům, slovům a velmi jednoduchým větám, například na vývěskách, plakátech nebo v katalozích. ➤ ÚSTNÍ INTERAKCE Žák se umí jednoduchým způsobem domluvit, je-li jeho partner ochoten zopakovat pomaleji svou výpověď nebo ji přeformulovat a pomoci mu formulovat, co se snaží říci. Umí klást jednoduché otázky a na podobné otázky odpovídat, pokud se týkají jeho základních potřeb nebo jde-li o věci, jež jsou mu důvěrně známé. ➤ SAMOSTATNÝ ÚSTNÍ PROJEV Žák umí jednoduchými frázemi a větami popsat místo, kde žije, a lidi, které zná. ➤ PÍSEMNÝ PROJEV Žák umí napsat stručný jednoduchý text na pohlednici, například pozdrav z dovolené. Umí vyplnit formuláře obsahující osobní údaje, například jeho jméno, národnost a adresu při přihlašování v hotelu.	♦ některé evropské země, národnosti a jazyky ♦ hláskovat ♦ číslovky ♦ pozdravit a rozloučit se 14h ♦ představit sebe a ostatní ♦ zeptat se na jméno, národnost a odpovědět ♦ některé evropské země, národnosti a jazyky ♦ španělština ve světě 14h ♦ osobní zájmena ♦ sloveso ser, llamarse a hablar ♦ zápor ve větě ♦ tázací zájmena ¿qué? ¿quién? ¿de dónde? ¿cómo? ♦ národnosti a příd.jm.obyvatelská 21h ♦ určitý a neurčitý člen ♦ rod a číslo podstatných jmen ♦ přechylování a množné číslo přídavných jmen ♦ neosobní slovesný tvar hay ♦ časování pravidelných sloves přítomném čase, tener, haber 28h ♦ tázací zájmena ¿cuánto? ¿por qué? ♦ vazba para + infinitiv 7h •	OSV: Rozvoj kreativity Poznávání lidí Mezilidské vztahy Komunikace Kooperace a kompetice Řešení problémů Hodnoty, postoje, praktická etika VMEGS: Zážitky a zkušenosti z Evropy a světa Životní styl a vzdělávání mladých Evropanů MKV: Sociokulturní rozdíly a multilingvní situace Jedinečnost a individuální zvláštnosti člověka Sociokulturní rozdíly Vlastní kulturní zakotvení Tolerance, empatie, solidarita Různé způsoby života a odlišné vnímání světa

ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATATA, POZNÁMKY
	♦ osobní údaje ♦ číslovky 10-100 ♦ řadové číslovky ♦ světové strany, roční období, počasí ♦ přechylování podstatných jmen 14h ♦ použití členu s podstatnými jmény ♦ vykání, zájmena usted, ustedes ♦ tázací zájmeno ¿cuál? ♦ slovesa nepravidelná v první osobě 14h ♦ záliby, zájmy, volný čas ♦ slovesa gustar, encantar interesar ♦ zájmena předmětu nepřímé, zájmena s předložkou ♦ vztažné zájmeno que ♦ zápor ve větě, dvojí zápor ♦ příslovce todo, mucho/muy, bastante, poco, un poco, nada 24h •	VMEGS: Etnická, jazyková a náboženská rozmanitost Prolínání světových kultur Globální environmentální problémy

ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA,
➤ POSLECH 2.S, 4.O Žák rozumí frázím a nejběžnější slovní zásobě vztahující se k oblastem, které se ho bezprostředně týkají (např. základní informace o něm a jeho rodině, o nakupování, místopisu, zaměstnání). Dokáže pochopit smysl krátkých jasných, jednoduchých zpráv a hlášení. ➤ ČTENÍ Žák umí číst krátké jednoduché texty. Umí vyhledat konkrétní předvídatelné informace v jednoduchých každodenních materiálech, např. v inzerátech, prospektech, jídelních lístcích a jízdních řádech. Rozumí krátkým jednoduchým osobním dopisům. ➤ ÚSTNÍ INTERAKCE Žák umí komunikovat v jednoduchých běžných situacích vyžadujících jednoduchou přímou výměnu informací o známých tématech a činnostech. Zvládne velmi krátkou společenskou konverzaci, i když obvykle nerozumí natolik, aby konverzaci sám/sama dokázal(a) udržet.	♦ slovesná vazba ir+inf. ♦ tener que+inf - podder+inf 14h ♦ slovesa s změnou kmenové samohlásky ♦ sloveso ser pro určení místa a doby konání ♦ předložky s příslovečným určením času ♦ předložky se slovesem ir shrnutí ♦ vazba antes de/después de + inf 28h ♦TB- Mi día (horario durante días laborables, fines de semana, qué podría mejorar en mi horario, comparación con la vida en España) ♦ neurčitá zájmena algún, alguno, ningún, ninguno ♦ zájmena předmětu přímého, lo ♦ použití sloves estar, hay, opakování ♦ přivlastňovací zájmena samostatná 28 ♦ neosobní vazby hay que, no se puede, está prohibido+inf •	

ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA,
➤ SAMOSTATNÝ ÚSTNÍ PROJEV Žák umí použít řadu frází a vět, aby jednoduchým způsobem popsal(a) vlastní rodinu a další lidi, životní podmínky, dosažené vzdělání a své současné nebo předchozí zaměstnání. ➤ PÍSEMNÝ PROJEV Žák umí napsat krátké jednoduché poznámky a zprávy týkající se jeho základních potřeb. Umí napsat velmi jednoduchý osobní dopis, například poděkování.	◆ rozkazovací způsob kladný a záporný 14h ◆ ukazovací zájmena...7h ◆ postavení zájmen v e větě opakování ◆ věty zvolací ◆ spojka si + sloveso v přítomném čase ◆ trpný rod a zvrtné se ◆ tvoření přičestí minulého 14h ◆ použití přičestí minulého ve jmenném přísudku se sponou ◆ minulý čas složený...7h ◆ TB- Comer y beber (desayuno, almuerzo, cena, platos típicos, cómo se preparan, diálogo en un restaurante) ◆ minulý čas jednoduchý pravidelných a nepravidelných sloves ◆ rozdíly v použití složeného a jednoduchého minulého času ◆ TB- Tiempo libre (qué hago después de las clases, ordenador y tiempo libre, fiestas, vacaciones 28h •	EV: Člověk a životní prostředí Globální ekologické problémy Možnosti zapojení jednotlivce do řešení ekologických problémů MKV: Sociokulturní rozdíly a multilingvní situace Jazyková a kulturní pluralita Rozvoj kontaktů s příslušníky jiných etnik Respekt k jiným jazykům, rasám, ...

MATEMATIKA

Charakteristika předmětu

Výuka matematiky má všeobecně vzdělávací charakter. Matematické vzdělávání má rozvíjet abstraktní, kauzální, exaktní a analyticko-syntetické myšlení, logické a kritické usuzování, učit srozumitelné, přesné a věcné argumentaci. Žáci si postupně osvojují matematické pojmy, symboliku a základy matematického jazyka a možnosti jejich užití.

Matematické vzdělávání pomáhá žákům vnímat složitost reálného světa a porozumět mu. Vede je ke kázni ve vyjadřování a k efektivitě při organizování vlastní práce. Přispívá také k formování volných a charakterových rysů osobnosti dítěte – rozvíjí důslednost, vytrvalost, schopnost sebekontroly, tvořivost, vynalézavost, sebedůvěru, pracovitost, pomáhá jim zaujmout racionální postoje k rizikům.

Předmět matematika je vyučován ve všech ročnících nižšího stupně gymnázia.

Ročník	prima	sekunda	tercie	kvarta
Hodinová dotace	5	5	4	4

Výuka probíhá podle ucelené řady učebnic Herman, J. – Chrápavá, V. – Jančovičová, E. - Šimša, J.: Matematika pro nižší třídy víceletých gymnázií, Prométheus, které odpovídají věku a úrovni žáků. Jedna hodina výuky matematiky v každém ročníku je dělena do skupin.

Průřezová témata začleněna do vyučovacího předmětu

Předmět MATEMATIKA vychází ze vzdělávací oblasti Matematika a její aplikace. Zahrnuje celý vzdělávací obsah oboru Matematika a její aplikace a dále se v něm realizují některé okruhy průřezového tématu Osobnostní a sociální výchova.

Vzdělávací obsah předmětu

Matematické vzdělávání zahrnuje:

- osvojování základních matematických pojmů a vztahů postupnou abstrakcí a zobecňováním reálných jevů, poznávání jejich charakteristických vlastností a na základě těchto vlastností určování a zařazování pojmů
- vytváření zásoby matematických nástrojů (pojmů a vztahů, algoritmů, metod řešení úloh) a efektivní využívání osvojeného matematického aparátu
- rozvíjení zkušeností s matematickým modelováním, vyhodnocování matematického modelu, poznávání hranic jeho použití
- rozvíjení zkušenosti s řešením úloh a problémů, poznávání možností matematiky a uvědomování si skutečnosti, že k výsledku lze dospět různými způsoby
- provádění rozboru problémů a vytváření plánu řešení, odhadování výsledků volba správného postupu pro řešení
- zpřesňování vyjadřování a zdokonalování grafického projevu, porozumění matematickým termínům a symbolice a komunikace na odpovídající úrovni

- rozvíjení logického myšlení a úsudku, zdůvodňování matematických postupů, vytváření hypotéz na základě zkušenosti nebo postupu a jejich ověřování nebo vyvracení

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetencí žáků

Kompetence k učení

- učitel vede žáky k vyhledávání, třídění, analýze, pochopení a propojování informací
- učitel vede žáky ke správnému používání odborné terminologie
- uvádí do souvislosti poznatky z různých oblastí matematiky, dalších vzdělávacích oblastí i běžného života
- umožňuje žákům dosažené výsledky porovnávat a kriticky posuzovat

Kompetence k řešení problémů

- učitel zadává úkoly způsobem, který umožňuje více logických a matematických postupů
- učitel zařazuje metody, při kterých žáci sami navrhnou řešení, docházejí k závěrům a vyhodnocují získaná fakta
- vede žáky k aplikaci osvědčených postupů při řešení obdobných problémových situací

Kompetence komunikativní

- práce ve skupinách je založena na komunikaci mezi žáky, respektování názorů druhých, na diskusi
- učitel vede žáky k formulování svých myšlenek v písemné i ústní formě v logickém sledu
- učitel umožňuje prezentaci práce žáků, žáci mají možnost sami zhodnotit výsledky své práce a reagovat na hodnocení ostatních, argumentovat, přijmout kritiku

Kompetence sociální a personální

- využívání skupinového vyučování vede žáky ke spolupráci při řešení problémů
- učitel navozuje situace vedoucí k posílení sebedůvěry žáků, pocitu zodpovědnosti

Kompetence občanské

- učitel vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- učitel napomáhá žákům respektovat a oceňovat kulturní dědictví lidské civilizace

Kompetence pracovní

- učitel umožňuje žákům využít získané znalosti a zkušenosti v zájmu jejich osobnostního rozvoje i přípravy na budoucí povolání

[illegible]

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, VAZBY A PŘESAHY
Žák: - čte a zapisuje desetinná čísla - umí zobrazit desetinné číslo na číselné ose - porovnává a zaokrouhluje desetinná čísla - provádí početní operace s desetinnými čísly - umí vypočítat aritmetický průměr - převádí jednotky - zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností - rozlišuje kladná a záporná čísla - umí zobrazit kladná a záporná čísla na vodorovné i svislé číselné ose - chápe pojem opačné číslo - určí absolutní hodnotu daného čísla a chápe její geometrický význam - provádí početní operace s celými čísly - analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nich využívá matematický aparát v oboru celých čísel	Desetinná čísla. (20) - čtení a zápis v desítkové soustavě - zobrazení na číselné ose - porovnávání - zaokrouhlování - početní operace - aritmetický průměr - převody jednotek Celá čísla (35) - čtení a zápis čísla - zobrazení na číselné ose - opačné číslo - absolutní hodnota - početní operace	F - řešení početních úloh OSV – odhad a určení např. ceny nákupu.....

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, VAZBY A PŘESAHY
Žák: - zná pojem násobek, dělitel - umí použít znaky dělitelnosti - rozumí pojmu prvočíslo, číslo složené - rozloží číslo na součin prvočísel - určuje a užívá násobky a dělitele včetně nejmenšího společného násobku a největšího společného dělitele - modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v $\mathbb{N}$ - rozumí pojmu - narýsuje a změří daný úhel - umí graficky přenést úhel a sestrojit jeho osu - rozlišuje a pojmenuje druhy úhlů - provádí početní operace s velikostmi úhlů (ve stupních i minutách) - pozná dvojice vedlejších úhlů a vrcholových úhlů, umí využít jejich vlastností - rozumí pojmu mnohoúhelník, - umí sestrojit pravidelný šestiúhelník a pravidelný osmiúhelník	Dělitelnost přirozených čísel (25) - násobek, dělitel, znaky dělitelnosti - prvočíslo, číslo složené - společný násobek, společný dělitel Úhel a jeho velikost (10) - pojem, rýsování a přenášení úhlu - osa úhlu - jednotky velikosti úhlu a měření velikosti úhlu - ostrý, tupý, pravý a přímý úhel - početní operace s velikostmi úhlů - vrcholové a vedlejší úhly - mnohoúhelníky – pojem, pravidelný šestiúhelník, pravidelný osmiúhelník (konstrukce, obvod)	Z - určování zeměpis. polohy

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, VAZBY A PŘESAHY
Žák: - načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru v osově souměrnosti - pozná útvary osově souměrné a shodné útvary - načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové souměrnosti - určí středově souměrný útvar	Osová souměrnost (10) - osová souměrnost - shodné útvary - osově souměrné útvary Středová souměrnost (8) - sestrojení obrazu obrazce ve středové souměrnosti Závěrečné opakování (7)	

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, VAZBY A PŘESAHY
Žák: - modeluje a zapisuje zlomkem část celku - převádí zlomky na desetinná čísla a naopak - porovnává zlomky - provádí početní operace s racionálními čísly - užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem - analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nich využívá matematický aparát v oboru racionálních čísel - chápe pojem 1% - užívá základní pojmy procentového počtu - vyjádří část celku pomocí procent - řeší slovní úlohy - chápe pojem promile - zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností - řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek) - určí a znázorní různé druhy trojúhelníků a zná jejich vlastnosti - pojmenuje, znázorní a správně užívá základní pojmy (strana, výška, vnitřní a vnější úhly, ...) - umí sestavit těžnice, střední příčky, výšky trojúhelníku - umí sestavit kružnici opsanou a vepsanou trojúhelníku	Opakování učiva 6. ročníku (3) Racionální čísla (32) - čtení a zápis zlomku - vztah mezi zlomky a desetinnými čísly - zobrazení na číselné ose - převrácený zlomek - smíšené číslo - početní operace - složený zlomek Procenta (20) - pojem - základ, procentová část, počet procent - promile - slovní úlohy Trojúhelník.(20) - pojem, druhy - vnitřní a vnější úhly trojúhelníku - těžnice, střední příčky, výšky - kružnice opsaná, vepsaná - shodnost trojúhelníků - trojúhelníková nerovnost - konstrukce trojúhelníků	F, Ch, D,..... numerické výpočty Ch - koncentrace OSV – slevy EV – stav ovzduší, přítomnost škodlivých látek

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, VAZBY A PŘESAHY
Žák: - pozná shodné útvary - užívá věty o shodnosti trojúhelníků v početních a konstrukčních úlohách - umí sestrojit trojúhelník z daných prvků - dbá na kvalitu a přesnost rýsování - zná jednotky obsahu, umí je převádět - umí vypočítat obsah čtverce a obdélníku - využívá znalostí (obsah čtverce, obdélníku) při výpočtech obsahů složitějších obrazců - charakterizuje jednotlivá tělesa (kvádr, krychle) - umí načrtnout a narýsovat síť a z ní těleso vymodelovat - načrtne a sestrojí obraz krychle a kváдру ve volném rovnoběžném promítání - vypočítá povrch krychle, kváдру - užívá jednotky objemu a vzájemně je převádí - odhaduje a vypočítá objem krychle, kváдру	Obsah čtverce a obdélníku (5) Povrch a objem krychle a kváдру (20) - jednotky obsahu - obsah čtverce a obdélníku - obsah složitějších obrazců (s využitím znalostí obsahu čtverce a obdélníku) - kvádr, krychle, síť těles - zobrazování těles - povrch krychle, kváдру - jednotky objemu - objem krychle, kváдру	OSV - obsah pokoje, pozemku,...

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, VAZBY A PŘESAHY
Žák: - umí charakterizovat pojem rovnoběžníku - rozlišuje různé typy rovnoběžníků - umí sestavit rovnoběžník - odhaduje a vypočítává obvod a obsah rovnoběžníku - odhaduje a vypočítá obsah trojúhelníku - rozpozná a pojmenuje lichoběžník - umí sestavit lichoběžník - vypočítá obvod a obsah lichoběžníku - rozezná a pojmenuje hranol - načrtne a narýsuje obraz tělesa v rovině - načrtne a narýsuje síť hranolu odhaduje a vypočítá povrch a objem hranolu - určí druhou mocninu a odmocninu výpočtem, pomocí tabulek, pomocí kalkulačky - užívá druhou mocninu a odmocninu ve výpočtech - chápe pojem reálné číslo	Rovnoběžníky.(10) - pojem - vlastnosti - rozdělení - konstrukce - obvod a obsah - obsah trojúhelníku Lichoběžník (5) - pojem - konstrukce Povrch a objem hranolů (5) - pojem hranol - povrch a objem hranolu Druhá mocnina a odmocnina. (7) - pojem - čtení a zápis druhých mocnin a odmocnin - určení druhých mocnin a odmocnin - pojem reálného čísla	

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, VAZBY A PŘESAHY
Žák: - rozliší odvěsny a přepony - rozumí odvození vzorce Pythagorovy věty - využívá poznatků při výpočtu délek stran pravoúhlého trojúhelníku - umí využít poznatky ve slovních úlohách - zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností - zapíše číslo ve tvaru $a \cdot 10^n$ pro $1 < a < 10$, kde n je celé číslo - provádí početní operace s mocninami s přirozeným mocnitelem - rozumí pojmu výraz - matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných - určí hodnotu číselného výrazu - zapíše pomocí výrazu s proměnnou slovní text - umí dosadit do výrazu s proměnnou - provádí početní operace s výrazy	Pythagorova věta (7) - pojem - výpočet délek stran v pravoúhlém trojúhelníku - užití Pythagorovy věty Mocniny s celým mocnitelem (6) - čtení a zápis mocnin s celým mocnitelem - zápis čísla pomocí mocnin deseti - početní operace s mocninami s celým mocnitelem Výrazy I (30) - číselné výrazy - proměnná - výrazy s proměnnou - úpravy výrazů	F - zápis jednotek fyzikálních veličin

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, VAZBY A PŘESAHY
Žák: - čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy - zaznamená výsledky jednoduchých statistických šetření do tabulek - vyhledá a vyhodnotí jednoduchá statistická data v grafech a tabulkách	Shromažďování, třídění a vyhodnocování statistických údajů (5) - základní statistické pojmy - základní charakteristiky statistického souboru Závěrečné opakování (5)	Z - třídění údajů EV – stav ovzduší EGS – stav obyvatelstva, zdravotnictví, průmyslu,...

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, VAZBY A PŘESAHY
Žák: - užívá a zapisuje vztah rovnosti - řeší lineární rovnice pomocí ekvivalentních úprav - provádí zkoušku řešení - matematizuje jednoduché reálné situace - vyřeší daný problém aplikací získaných matematických poznatků a dovedností - řeší slovní úlohy (pomocí lineárních rovnic, úvahou, ...) - zdůvodní zvolený postup řešení - ověří výsledek řešení - užívá logickou úvahu a kombinační úsudek, nalézá různá řešení - rozumí pojmům nerovnost a nerovnice - zapisuje množiny reálných čísel pomocí intervalů - řeší jednoduché lineární nerovnice	Opakování učiva 7.ročníku (5) Lineární rovnice (15) - rovnost - lineární rovnice Slovní úlohy (10) - slovní úlohy Nerovnice (10) - nerovnosti - intervaly - lineární nerovnice	F - vztahy mezi veličinami F - řešení fyzikálních úloh EGS – srovnání států – HDP, počet obyvatel, ... EV – ochrana životního prostředí

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, VAZBY A PŘESAHY
Žák: - umí vyjádřit poměr mezi danými hodnotami - zvětšuje a zmenšuje veličiny v daném poměru - dělí celek na části v daném poměru - pracuje s měřítky map a plánů - řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem - rozumí a využívá pojmu - úměra - využívá trojčlenku při řešení slovních úloh - určí vztah přímé a nepřímé úměrnosti - vyjádří funkční vztah tabulkou, grafem, rovnicí - určí vzájemnou polohu přímky a kružnice - určí vzájemnou polohu dvou kružnic - vypočítává obvod a obsah kruhu	Poměr. Přímá a nepřímá úměrnost (20) - pojem - zvětšení a zmenšení v daném poměru - rozdělení dané hodnoty v daném poměru - měřítko - úměra - přímá a nepřímá úměrnost - trojčlenka Kruh, kružnice (10) - vzájemná poloha přímky a kružnice - vzájemná poloha dvou kružnic - délka kružnice - obsah kruhu	F - vztahy mezi veličinami Z - měřítko plánu, mapy Ch - výpočty pomocí trojčlenky OSV – práce s mapou, využití poměru v domácnosti (vaření, míchání barev,..) Pú – spotřeba materiálu, benzínu,... Nú- zakázky, počet dělníků,... OSV – zavlažování pozemku,....

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, VAZBY A PŘESAHY
Žák: - charakterizuje válec - vypočítá povrch a objem válce - umí sestavit jednoduché konstrukce - rozumí pojmu množiny všech bodů dané vlastnosti - využívá poznatků (výška, těžnice, Thaletova kružnice, ...) v konstrukčních úlohách - rozkládá výraz na součin (vytýkáním, pomocí vzorců) - provádí početní operace s lomenými výrazy	Válec (8) - pojem - povrch válce - objem válce Konstrukční úlohy (20) - jednoduché konstrukce - množiny všech bodů dané vlastnosti - Thaletova kružnice - konstrukční úlohy Výrazy (40) - úpravy výrazů pomocí vzorců - rozklad výrazů na součin - pojem lomený výraz - početní operace s lomenými výrazy Závěrečné opakování (6)	OSV – objem a povrch nádrže, bazénu,...

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, VAZBY A PŘESAHY
Žák: - řeší rovnice s neznámou ve jmenovateli s využitím znalostí o lomených výrazech - řeší kvadratické rovnice - řeší soustavu dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými (metoda sčítací a dosazovací) - řeší slovní úlohy pomocí soustav lineárních rovnic - užívá a zapisuje vztah nerovnosti - řeší lineární nerovnice a jejich soustavy - znázorní řešení lineárních nerovnic na číselné ose - zakreslí bod v PSS - chápe pojem funkce - rozlišuje lineární a kvadratickou funkci - sestaví tabulku a zakreslí graf dané funkce - užívá funkční vztahy při řešení úloh - rozliší shodné a podobné útvary - užívá věty o podobnosti trojúhelníků v početních a konstrukčních úlohách Žák:	Opakování učiva 8.ročníku (5) Rovnice s neznámou ve jmenovateli (10) Kvadratické rovnice (15) Soustavy rovnic (20) - soustava dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými - slovní úlohy řešené pomocí soustav lineárních rovnic Nerovnice, soustavy nerovnic (20) - nerovnost - lineární nerovnice - soustava lineárních nerovnic Funkce (25) - pravoúhlá soustava souřadnic - pojem funkce - lineární funkce (přímá úměrnost) - kvadratická funkce Podobnost (20) - podobnost - věty o podobnosti trojúhelníků - goniometrické funkce	OSV – čtení z grafu, jízdní řády, spotřeba benzínu

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, VAZBY A PŘESAHY
- charakterizuje jednotlivá tělesa - umí narýsovat síť a z ní těleso vymodelovat - vypočítá povrch a objem těles	Tělesa (10) - kužel - jehlan - koule - povrch a objem těles	OSV – plány
- řeší úlohy z praxe na jednoduché úrokování	Finanční matematika (10) - základní pojmy finanční matematiky	OSV – spotřeba materiálu, stavebnictví
- řeší úlohy na prostorovou představivost - aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých oblastí	Závěrečné opakování (9) - číselné a logické řady - číselné a obrázkové analogie	OSV – plat, srážky, úroky,...

INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE

Charakteristika předmětu

Vyučovací předmět **Informatika a výpočetní technika** (dále jen IVT) vychází ze vzdělávací oblasti *Informační a komunikační technologie* a integruje vzdělávací obsah vzdělávacího oboru *Člověk a svět práce, Využití digitálních technologií*. Předmět rozvíjí dovednosti základního vzdělávání informační gramotnosti, tj. dosažení znalostí a dovedností nezbytných k využití výpočetní techniky pro komunikaci a práci s informacemi v digitální podobě.

IVT umožňuje žákům dosáhnout základní úrovně informační gramotnosti. Získat elementární dovednosti v ovládání výpočetní techniky, seznámit se s moderními informačními technologiemi a orientovat se ve světě informací. Informatika podporuje u žáků kreativitu při práci s informacemi a jejich využití v dalším vzdělávání i v praxi. Získané dovednosti jsou v informační společnosti nezbytným předpokladem uplatnění na trhu práce i podmínkou efektivního rozvíjení profesní a zájmové činnosti.

Předmět IVT je v základním vzdělávání založen na aktivních činnostech žáků s informacemi, zejména rychlého vyhledávání a následného zpracování informací do požadované podoby. Umožňuje realizovat samostatnost i spolupráci žáků a pracovat efektivně.

Dovednosti získané v rámci IVT lze aplikovat ve všech oblastech základního vzdělávání. Tím překračuje rámec jediného předmětu a stává se součástí všech odborných vzdělávacích disciplín.

Časové vymezení předmětu

Předmět je určen všem žákům tercie a kvarty osmiletého studia v rozsahu 2 hodin v tercii a 2 hodin v kvartě. Dále pak všem žákům 8. a 9. ročníku šestiletého studia v rozsahu 2 hodin týdně v 8. ročníku a 2. hodin týdně v 9. ročníku. Výuka probíhá v moderních počítačových učebnách, žáci jsou rozděleni do skupin tak, aby každý pracoval samostatně na svém počítači.

Ročník	8.	9.
Počet hodin	2	2

Organizace výuky

Upřednostňovanou formou realizace předmětu je zejména praktické ověřování dovedností samostatnou prací žáků s využitím ICT.

Do výuky jsou zapojeny i interaktivní výukové prostředky, motivaci k učení zvyšuje i navozování modelových situací.

Předmět je realizován průřezově a zahrnuje v sobě velmi širokou problematiku znalostí a dovedností. Z tohoto důvodu je i hodnocení žáků realizováno různými formami a prostředky. Základním ověřováním dovedností jsou kontrolní testy a písemně zpracovávané prověrky hlavně u těch odborných témat, kde je obtížné nebo nemožné praktické ověření znalostí. Stěžejní formou hodnocení žáků je hodnocení výsledků z praktických cvičení - zpracované výstupy řešených úloh, jejich analýzy a závěry, vypracované projekty, projektová

Zmenšit „Digital Divide – digitální propast“ mezi těmi, kteří mohou plně využívat ICT a těmi bez této možnosti je také dalším úkolem tohoto předmětu, protože tato skutečnost způsobuje nový druh sociálních rozdílů.

Výchovné a vzdělávací strategie

Vzdělávací oblast ICT vytváří platformu pro ostatní vzdělávací oblasti i pro mezipředmětové vztahy, vytváří žákovi prostor pro tvořivost, vlastní seberealizaci i pro týmovou spolupráci, zvyšuje motivaci k tvorbě individuálních i skupinových projektů, vytváří příležitost k rozvoji vlastní iniciativy žáků, prohlubuje jejich smysl pro inovativnost a iniciuje využívání prostředků výpočetní techniky a internetu k přípravě na vyučování a k celoživotnímu vzdělávání.

Předmět Informatika a výpočetní technika přispívá nejen k získání odborných znalostí a dovedností žáků, ale má i pozitivně působit na jejich zodpovědné jednání a roli ve společnosti. Žáci se naučí správně používat novou odbornou terminologii a začleňovat ji do vlastní komunikace s okolím nejen ve škole, ale i v širší společnosti. Žáci dodržují zákony a respektují duševním vlastnictvím. Kromě vlivu učitelů se žáci velkou měrou ovlivňují navzájem, při práci na společných projektech na cvičeních se projevuje osobnost žáka, jeho snaha pomoci, poradit, podněcovat ostatní, žák projevuje svůj názor a konfrontuje jej s ostatními. Kromě praktických dovedností jsou žáci cvičeni ve svých verbálních projevech, jsou vedeni ke správné komunikaci při prezentování svých dovedností a výsledků. Poznatky a dovednosti, které žák získává v předmětu IVT, uplatní a dále rozvíjí v ostatních odborných i všeobecně vzdělávacích předmětech, protože i zde se již předpokládá aktivní aplikace těchto znalostí. Spojení znalostí ICT s další odborností dává předpoklad pro kvalitní vzdělávání žáků a jejich přípravu pro další studium či vlastní zaměstnání.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

Kompetence k řešení problémů

Kompetence komunikativní

Kompetence sociální a personální

Kompetence občanské

Kompetence k podnikavosti

Průřezová témata začleněna do vyučovacího předmětu

Mediální výchova

Osobnostní a sociální výchova

Výchova demokratického občana

Environmentální výchova

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO 8. ročník / Počet hodin	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, VAZBY A PŘESAHY
Žák: - využívá základní funkce počítače a jeho nejběžnější periferie. Vysvětlí princip fungování počítače a jeho periferií. - používá správnou terminologii, ovládá principy digitálního záznamu informací, jednotky - respektuje při práci s programy etické a právní normy - ovládá práci v operačním systému, řeší efektivně problémové situace - respektuje pravidla bezpečné práce s hardware i software a postupuje poučeně v případě jejich závady - řídí se pravidly pro úpravu dokumentů, typografickými a estetickými pravidly, edituje a formátuje text, vkládá další objekty do textu a tyto edituje - chrání data před poškozením, ztrátou a zneužitím	Základní pojmy z výpočetní techniky a / 2 (2) technické vybavení, historie počítačů, oblasti využití Hardware / 4 (6) Základní jednotka, vstupní a výstupní zařízení Software / 2 (8) Rozdělení programů, licenční politika Operační systémy / 16 (24) Popis programu, základní operace, správa dat – složky a soubory, cesta – adresa, konfigurace Zdraví u počítače / 2 (26) Zásady bezpečnosti práce a prevence zdravotních rizik spojených s dlouhodobým využíváním výpočetní techniky Textové editory / 30 (56) Postup tvorby textového dokumentu, práce s textem, základní typografická pravidla, objekty v textu, tabulky, vzhled dokumentu, tisk Komprimační programy / 2 (58) Komprimace a dekomprimace – archivace souborů, zálohování dat, vypalování dat	Člověk a svět práce – využití informačních a komunikačních technologií v různých profesích Výchova demokratického občana – dodržování právních norem a zákonů Výchova k občanství Člověk a zdraví – Výchova ke zdraví TV Práce s textem - Všechny vzdělávací oblasti a obory

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO 8. ročník / Počet hodin	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, VAZBY A PŘESAHY
Žák: - řídí se principy pro vytvoření prezentace - připraví si podklady pro prezentaci - vytvoří prezentaci a nastaví její vlastnosti - ovládá základní funkce digitální techniky - propojuje vzájemně jednotlivá digitální zařízení - pracuje uživatelským způsobem s mobilními technologiemi - ošetřuje digitální techniku a chrání ji před poškozením - dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy při práci s digitální technikou a poskytne první pomoc při úrazu - vytvoří vlastní webové stránky - využívá veškerých svých dovedností a možností dostupného vybavení pro jiné předměty	Prezentační technologie / 2 (60) Principy úspěšné prezentace Prezentační programy / 8 (68) Prostředí tvorby prezentací, příprava materiálu, zpracování prezentace Práce s digitální technikou (počítač, tiskárna, fotoaparát, videokamera, CD a DVD přehrávače, mobilní telefony)	Všechny vzdělávací oblasti a obory Člověk a svět práce – integrace Využití digitálních technologií
	Webové prezentace / 4 (72) Tvorba a publikování jednoduchých webových stránek Struktura HTML dokumentu, úprava grafické části stránek Tvorba pomocí tagů a WYSIWYG	Všechny vzdělávací oblasti a obory

Žák: - orientuje se v principech, možnostech a praktickém využití počítačových sítí - pomocí počítače zpracovává informace z různých zdrojů – místní disk, školní síť, internet - komunikuje pomocí internetu či jiných běžných komunikačních zařízení - používá informace z různých informačních zdrojů, ověřuje věrohodnost informací a jejich zdrojů, posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost - pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví - uvědomí si rizika spojená s užíváním výpočetní techniky	Počítačové sítě / 4 (4) Základní pojmy, pravidla při tvorbě hesla, LAN, MAN, WAN, školní servery Internet / 8 (12) Vývoj a struktura internetu, druhy připojení, služby internetu, služba www, vyhledávání, komunikační programy (ICQ, Skype), elektronická pošta internet – informační zdroje, informační etika, zdroje a výběr informací – hodnota a relevance informací, ochrana práv k duševnímu vlastnictví, copyright Počítačové pirátství a kriminalita / 2 (14) Viry a antiviry / 4 (18) Malware, Adware, Spyware, Hacking, ...	Environmentální výchova – Vztah člověka a prostředí, globální problémy Země Z Osobnostní a sociální výchova – Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů, praktická etika, komunikace ... Mediální výchova – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, fungování a vliv médií ve společnosti ČJ, Výchova k občanství, D Práce s informacemi – všechny vzdělávací oblasti a obory

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO 9. ročník / Počet hodin	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, VAZBY A PŘESAHY
Žák: - objasňuje principy a běžně používá tabulkový kalkulátor - specifikuje strukturu tabulek - ovládá adresaci buněk - používá vestavěné i vlastní vzorce a funkce - využívá filtrování a řazení dat - vytváří a edituje vhodné grafy - charakterizuje základní pojmy počítačové grafiky - získává, snímá, upravuje a publikuje fotografie - uplatňuje základní zásady správné úpravy grafiky - charakterizuje základní pojmy a principy multimédií, jejich použití	Tabulkové kalkulátory / 30 (48) Prostředí, buňka, adresace, typy dat Vzorce a funkce Řazení a filtrování Grafy a jejich prezentace	M, F Mediální výchova – Role médií v moderních dějinách D Zpracování dat - Všechny vzdělávací oblasti a obory
	Počítačová grafika Bitmapová (rastrová) / 14 (62) Základní pojmy, formáty (BMP, GIF, PNG, TIFF, JPG) Získání, úprava a použití obrázků – skenování, digitální fotografie, základní pravidla kompozice	VV Příprava podkladů pro prezentace – Všechny vzdělávací oblasti a obory
	Vektorová / 8 (70) Základní pojmy, základní tvary, křivky, vlastní objekty, zarovnání a řazení objektů	
	Multimédia / 2 (72) Multimediální programové vybavení, interaktivní učení	Mediální výchova HV

Schváleno předmětovou komisí IVT dne 29. dubna 2013.

Zpracováno dle RVPZV verze platná od 1.9.2013 - opatření ministra školství, mládeže a tělovýchovy č.j. MSMT-2647/2013-210 ze dne 29. ledna 2013

Dějepis

Charakteristika předmětu

Obsah předmětu:

Vzdělávací obor Dějepis přináší žákům základní poznatky o konání člověka v minulosti. Jeho hlavním posláním je historického vědomí jedince a uchovávání kontinuity historické paměti, zejména poznávání dějů, skutků a jevů, které zásadním způsobem ovlivnily vývoj společnosti a promítly se do podoby dnešní společnosti. Důraz je kladen na dějiny 19. a 20. století, kde leží kořeny většiny současných společenských jevů. Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci poznali základní dějinné, sociální a kulturní aspekty života lidí v jejich rozmanitosti, proměnlivosti a vzájemných souvislostech. Zaměřuje se na rozvíjení vědomí o sounáležitosti s evropským civilizačním a kulturním okruhem a podporuje přijetí hodnot, na nich je současná demokratická Evropa budována, umožňuje žákům chápat a oceňovat všelidské hodnoty, jako jsou humanita, svoboda, tolerance a porozumění mezi lidmi i národy.

V souladu s tím je kladen důraz na :

- seznámení s dějinami každodenního života a dějinnou kontinuitou v rovině duchovní, hmotné, sociální a kulturní
- hlubší poznání díla a odkazu významných osobností našich i světových ději
- poznání provázanosti našich dějin s dějinami světovými

Žáci jsou vedeni k poznání, že historie není jen uzavřenou minulostí, ale je kladením otázek, jimiž se současnost prostřednictvím minulosti ptá po svém vlastním charakteru a možném vývoji. Obecné historické problémy jsou konkretizovány prostřednictvím zařazování kapitol z regionálních a místních dějin.

Předmět Dějepis úzce souvisí s dalšími vzdělávacími předměty, ať už je to občanská výchova, zeměpis, výtvarná a hudební výchova, či český jazyk a literatura nebo biologie.

Časové vymezení předmětu:

Předmět Dějepis je vyučován jako samostatný předmět v 6. – 9. třídě a je v každém ročníku dotován 2 hodinami týdně.

Organizace a formy výuky:

Formy a metody práce jsou přizpůsobovány charakteru učiva, cílům vzdělávání a věku a schopnostem žáků:

- frontální výuka s názornými obrazovými pomůckami
- skupinové vyučování s využitím pracovních listů, odborné literatury a obrazových materiálů

Vzhledem k naplnění hlavních cílů vyučovacího předmětu dějepis probíhá jak tradiční metodou výkladu, tak také metodami, které pomáhají formovat postoje a názory žáků, např. formou názorné ukázky (video, mapy, hmotné a písemné prameny, obrazové materiály), řízené diskuse nebo formou skupinového vyučování.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení: žák

- využívá různé zdroje informací, porovnává je podle důležitosti a ověřuje jejich pravdivost
- vyhledává, třídí a propojuje různé druhy informací
- hledá souvislosti mezi novými a již osvojenými poznatky a doplňuje si informace z dalších
- aktivně používá poznatky a dovednosti z jednoho předmětu i v jiných předmětech, při samostudiu a v běžném životě

Kompetence k řešení problémů: žák je veden

- k porozumění problému, jeho definování a poté k jeho samostatnému řešení podle svých schopností, vědomostí a zkušeností
- k objektivnímu zhodnocení úspěšnosti svého řešení problému, v případě potřeby požádá o pomoc vyučujícího
- v případě neúspěšného řešení problému vyhledá chyby, kterých se dopustil, tyto zkušenosti použije při opětovném řešení problému

Kompetence komunikativní: žák

- se vyjadřuje přiměřeně svému věku a náročnosti probírané látky, používá jednoznačná a výstižná pojmenování
- při práci ve skupině nebo kolektivu celé třídy respektuje názory druhých, v případě nesouhlasu oponuje konstruktivní přiměřenou argumentací
- je schopen přijmout nesouhlas se svým názorem, nebo kritiku tolerantně
- je schopen diskutovat k věci a konstruktivně, srozumitelně sděluje a vysvětluje své myšlenky, postoje a argumenty a asertivně je obhájí

Kompetence sociální a personální: žák

- ve výuce i o přestávkách dodržuje zásady slušného chování, ovládá své emoce, naslouchá druhým, umí uznat své chyby i říci nepříjemné věci slušně a přiměřeně
- respektuje pravidla spolupráce ve skupině, neprosazuje svůj názor na úkor jiných, ocení nápady a úspěch druhých
- při skupinové vyučování je schopen spolupracovat při řešení problému

Kompetence občanské: žák

- chápe svá práva, ale i povinnosti, jedná zodpovědně
- ve skupině vrstevníků vytváří a formuluje pravidla nutná pro danou situaci, přijímá důsledky svých činů

Kompetence pracovní: žák

- se učí systematické přípravě na vyučování a také aktivní práci v hodinách
- sám nebo ve spolupráci se spolužáky či učitelem je schopen objektivně zhodnotit práci svou i ostatních

Zkratky: MPV - mezipředmětové vztahy

ČJ – český jazyk

Ch - chemie

VV – výtvarná výchova

IVT – informatika a výpočetní technika

OV – občanská výchova

Z - zeměpis

M - matematika

Fy - fyzika

Žák uvede příklady důležitosti a potřeby dějepisných poznatků - uvede příklady zdrojů informací o minulosti a pojmenuje instituce, kde sou tyto zdroje shromažďovány - orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické etapy v chronologickém sledu - charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu - objasní význam zemědělství, dobytkařství a zpracování kovů - uvede příklady archeologických kultur na našem území - rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních zemědělských civilizací - uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví - zná přínos jednotlivých kultur pro vývoj světového kulturního dědictví Žák na konkrétních příkladech vysvětlí přínos antické kultury a uvede osobnosti antiky důležité pro vývoj evropské civilizace, zrod křesťanství a souvislost s judaismem - porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie - zná významné osobnosti řeckých dějin a kultury	1. Úvod do studia dějepisů: 8 hod - historické prameny a způsoby jejich získávání - kalendáře a způsoby datování - práce s časovou osou a historickou mapou 2. Pravěk: 8 hod - vývojové fáze člověka - vývoj lidské společnosti v neolitu, chalkolitu a době bronzové 3. Nejstarší starověké státy: 16 hod - vynálezy Sumerů - nejstarší zákoník světa - asyrské válečnictví - vznik a vývoj písemných systémů - egyptské stavitelství - Bible, kniha knih - střetávání buddhismu a hinduismu - vynálezy starověké Číny 4. Starověké Řecko: 17 hod - antická mytologie - válečnictví Spartanů - athénská demokracie a vzdělanost - velké války Řeků - multikulturní říše Alexandra Velikého	Multikulturní, sociální a environmentální výchova MPV: Z, OV Environmentální a sociální výchova MPV: Bi, OV, Ch Multikulturní výchova a výchova k myšlení v souvislostech MPV: Z, OV, ČJ, VV Multikulturní výchova, výchova demokratického občana, výchova k myšlení v souvislostech MPV: ČJ, VV, Z

ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA,
Žák vysvětlí vývoj forem vlády a postavení společenských skupin - dokáže vyvodit kontakty římské společnosti s jinými kulturami a jejich vzájemný vliv - chápe důvody vzniku a projevy různých náboženství na území římské říše	5. Starověký Řím: 17 hod - vývoj forem vlády - římské válečnictví a velké bitvy - římské osobnosti a jejich přínos - římská kultura a střetávání antiky, judaismu a křesťanství - střední Evropa a její kontakty s antickým světem 6. Opakování: 6 hod	Multikulturní a environmetální výchova, výchova k myšlení v souvislostech MPV: Z, ČJ

ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA,
Žák popíše podstatné změny v Evropě, které nastaly v důsledku stěhování národů, christianizace a vzniku nových států - porovná základní rysy západoevropské a byzantsko-slovanské kultury na konkrétních ukázkách - chápe rozdělení středověké společnosti do vrstev a jejich vztahy - uvede základní znaky románské kultury a příklady jejich památek Žák objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu - vysvětlí postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech Žák vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka a vztah mezi světskou a církevní mocí - chápe podstatu islámu a klady a zápory ve vztahu křesťanství a islámu - v městské architektuře dokáže rozpoznat gotické stavby nebo jejich prvky a uvede jejich příklady Žák zná nejvýznamnější osobnosti daného období - chápe význam husitské tradice pro vývoj českého státu a jeho kulturu	1. Raný středověk: 10 hod - vliv romanizace a barbarizace na středověkou Evropu - arabská a osmanská říše a jejich vliv na dění a kulturu Evropy - christianizace a vznik raně středověkých států - společenské a ekonomické vztahy v raném středověku - románská kultura 2. Český stát do počátku 14. stol.: 14 hod - Sámova říše a Velká Morava - počátky české státnosti a vztah ke Svaté říši římské - Přemyslovci 3. Vrcholný středověk: 10 hod - podstata islámu - křížové výpravy a jejich důsledky - vývoj feudální společnosti a její střety - gotická kultura 4. Český stát ve 14. – 16. stol.: 12 hod - Lucemburkové - myšlenky a válečnictví husitů - Jiří z Poděbrad a Jagellonci	Multikulturní a environmentální výchova, výchova k myšlení v souvislostech MPV: OV, Z, VV Multikulturní a environmentální výchova, výchova k myšlení v souvislostech MPV: Z, OV, VV Multikulturní výchova, výchova k myšlení v souvislostech MPV: VV, Z, OV Multikulturní výchova, výchova k myšlení v souvislostech MPV: Z, OV, VV

ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA,
Žák vysvětlí znovuoobjevení antického ideálu člověka, nové myšlenky vyžadující reformu církve včetně reakce církve na tyto požadavky - popíše a demonstuje průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky - na příkladech evropských dějin konkretizuje absolutismus, konstituční monarchie a parlamentarismus - rozpozná základní znaky renesance a baroka a uvede jejich představitele a významné kulturní památky Žák objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy rozdělené do řady mocenských a náboženských center a jeho postavení v rámci habsburské monarchie - objasní příčiny a průběh třicetileté války a posoudí její důsledky	5. Novověk: 12 hod - humanismus, renesance a zámořské objevy - reformace a náboženská nesnášenlivost - absolutismus a parlamentarismus - barokní kultura 6. Český stát za Habsburků (do 1648): 10 hod - nástup Habsburků na český trůn - Rudolf II. a renesanční kultura - české stavovské povstání a třicetiletá válka - J. A. Komenský 7. Opakování: 4 hod	Výchova demokratického občana, výchova k myšlení v souvislostech MPV: M, Fy, Z, OV, VV, ČJ Výchova myšlení v souvislostech MPV: Z, OV, VV, ČJ

ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, POZNÁMKY
Žák - vysvětlí ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích, které charakterizují změny ve společnosti - objasní souvislosti mezi událostmi francouzské revoluce a napoleonských válek na jedné straně a rozbitím starých společenských struktur na straně druhé - charakterizuje emancipační úsilí významných sociálních skupin - uvede požadavky formulované ve vybraných evropských revolucích - porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa s souvislostmi s obdobnými procesy v Evropě - na vybraných příkladech demonstruje základní politické proudy - vysvětlí rozdílné tempo modernizace prohloubení nerovnoměrného vývoje v jednotlivých částech Evropy a světa včetně jejich důsledků - charakterizuje soupeření velmocí a vymezení význam kolonií - na příkladech vysvětlí zneužití vědeckých objevů a techniky ve světových válkách a jejich důsledky - chápe příčiny a důsledky 1.světové války pro vývoj v Evropě a ve světě	1. Svět v 17. až počátku 19. stol.: 18 hod - osvícenství - myšlenky VFR a jejich vliv na Evropu - napoleonské války a jejich důsledky - vznik USA - 1. a 2. průmyslová revoluce a vznik sociálních hnutí 2. Habsburská monarchie v pol. 17. pol.-19. st.: 14 hod - vztahy s okolními státy - monarchie za napoleonských válek - proces národního obrození, hlavní osobnosti a jejich přínos 3. Svět ve 2. pol. 19. stol.: 20 hod - politické proudy a boj za ústavu a občanská práva - kolonialismus - vývoj nejvýznamnějších mocností a vznik vojenských paktů - umělecké směry konce 19. stol. - industrializace a její důsledky pro společnost 4. První světová válka: 16 hod - její příčiny a průběh - politické, sociální a kulturní důsledky 5. Opakování: 4 hod	Výchova demokratického občana, výchova k myšlení v souvislostech MPV: Z, OV, M, Fy, Ch Multikulturní výchova, výchova demokratického občana, výchova k myšlení v souvislostech MPV: Z, OV Výchova demokratického občana, výchova k myšlení v souvislostech MPV: OV, Z, VV, M, Fy Výchova k myšlení v souvislostech MPV: Z, OV, Fy, Ch

ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA,
Žák rozpozná klady a zápory demokratických systémů - charakterizuje jednotlivé totalitní systémy a příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich expanze pro svět - rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu Žák zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech - vysvětlí jeho vnitřní sociální, politický, hospodářský a kulturní vývoj Žák na příkladech vyloží pojmy antisemitismus a rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv - na příkladech vysvětlí zneužití techniky ve válce a její důsledky Žák vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa a uvede příklady střetávání obou bloků - vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce - posoudí postavení rozvojových zemí v současném světě - prokáže základní orientaci v problémech současného světa	1. Svět v 1. pol. 20. století: 16 hod - politický vývoj v Evropě a USA - totalitní systémy – komunismus, fašismus, nacismus s jejich důsledky pro Československo a svět - mezinárodně politická a hospodářská situace ve 20. a 30. letech 20. století - kultura 1. pol. 20. století 2. Československo v 1. pol. 20. století: 15 hod - vznik Československa a TGM, hospodářský a politický vývoj; sociální a národnostní problémy, Mnichovská dohoda - kultura 1. pol. 20. stol. 3. Druhá světová válka: 16 hod - důležité události 2. světové války - holocaust - situace v našich zemích, domácí a zahraniční odboj - politické, mocenské a hospodářské důsledky 2. sv. v. 4. Svět ve 2. pol. 20. století: 14 hod - situace v poválečných letech, rozpad koloniálního systému - studená válka a její základní politické, společenské a válečné projevy (berlínská a kubánská krize, vietnamská válka), situace v zemích východního bloku - rozpad SSSR a bipolární rozdělení světa; nové tendence vývoje ve světě a jeho problémy - rozvoj vědy a techniky a jejich vliv na společenský vývoj	Výchova demokratického občana, výchova k myšlení v souvislostech, mediální výchova MPV: Z, OV, VV, M, Fy Výchova demokratického občana, výchova k myšlení v souvislostech MPV: Z, OV, VV, ČJ Výchova demokratického občana, výchova k myšlení v souvislostech MPV: Z, OV, Fy, Ch Multikulturní a mediální výchova, výchova demokratického občana, výchova k myšlení v souvislostech MPV: Z, OV, M, Fy, Ch, IVT

ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA,
Žák zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech - vysvětlí jeho vnitřní společenský, politický, ekonomický a kulturní vývoj	5. Československo v letech 1945-93: 12 hod - únor 1948 a politické procesy, 3. odboj - Pražské jaro - normalizace a Charta 77 - Sametová revoluce a následný vývoj - vznik ČR 6. Opakování: 5 hod	Výchova demokratického občana, mediální výchova, výchova k myšlení v souvislostech MPV: Z, OV, VV,ČJ

Občanská výchova

Charakteristika předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět Občanská výchova byl vytvořen ze vzdělávacího oboru Výchova k občanství z RVP ZV. Integruje některé výstupy Výchovy ke zdraví z RVP ZV a dále v sobě zahrnuje celé průřezové téma Výchova demokratického občana a částečně průřezová témata Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova, Environmentální výchova a Mediální výchova z RVP ZV.

Smyslem předmětu je pomoci vytvořit žákům celistvý pohled na současnou společnost s uvědoměním si její plurality a vzájemné provázanosti celého světa, orientovat se v moderním světě, najít si vlastní pozici v něm a pochopit vlastní individualitu a připravit žáky na odpovědný občanský život v demokratické společnosti. Občanská výchova je předmět, který má mnoho mezioborových vazeb – např. na dějepis, zeměpis, český jazyk.

Hodinová dotace předmětu je 1 hodina týdně v 6. – 8. ročníku.

Realizace vzdělávacího obsahu předmětu bude probíhat různými formami výuky – např. výklad, reprodukce textu, skupinové vyučování, diskuse, exkurze, beseda, dramatizace.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel vytváří modelové situace, při nichž mohou žáci aplikovat své znalosti a občanské dovednosti.

Učitel vede žáky ke sběru informací z různých zdrojů a učí je správně interpretovat a porovnávat.

Učitel zadává žákům samostatnou či skupinovou práci k určitým společenskovedním tématům.

Učitel žáky motivuje k samovzdělávání pomocí sledování aktuální politické a společenské situace.

Učitel dbá na zhodnocení všech prací zadaných žákům.

Kompetence k řešení problémů

Učitel žákům pomáhá interpretovat různé společenské a společenskovední problémy.

Učitel předkládá v hodinách žákům samostatnou práci vztahující se k probíranému učivu.

Učitel uvádí žákům příklady, kde mohou využívat znalostí z jiného předmětu.

Při samostatných pracích žáků učitel podporuje různé přístupy žáků k uchopení a řešení problému.

Učitel žákům doporučuje vhodné způsoby řešení problémů pro určitý typ práce.

Kompetence komunikativní

Učitel vede žáky ke správné argumentaci při prezentaci aktuálních společenských problémů, při samostatných pracích.

Učitel zařazuje do hodin ústní referáty, kdy žáci veřejně prezentují své práce.

Učitel vytváří v hodinách prostor pro diskusi, tak aby si v ní mohli žáci vyzkoušet různé role.

Učitel úmyslně vytváří modelové konfliktní situace a vede žáky k jejich vhodnému řešení.

Učitel žákům hodnotí i jejich samostatné či skupinové vystupování (hru v roli).

Učitel žákům doporučuje vhodné způsoby prezentace jejich práce na veřejnosti.

Při referátech vede učitel žáky k projevu přiměřenému spolužákům.

Kompetence sociální a personální

Učitel vytváří příležitosti, kde žáci mohou spolupracovat ve skupině či týmu, doporučuje možnosti, jak jednotlivci se svými schopnostmi a možnostmi mohou být pro skupinovou práci přínosem.

Učitel vytváří řízené diskuse či dialogy, v nichž žáci zaujmou opačná stanoviska k určitým společenským problémům.

Učitel pracuje s hodnocením žákovských prací (využije sebehodnocení, vyžaduje hodnocení od spolužáků).

Učitel podporuje zájem žáků individuálním přístupem tak, že doporučuje další vhodnou literaturu, semináře, soutěže a jiné společenské události.

Učitel seznamuje žáky s různými způsoby sebepoznání (zpětná vazba, sociometrie, žebříček hodnot).

Učitel žáky motivuje k zamyšlení nad osobními morálními pravidly.

Učitel vytváří příležitosti, aby si žáci mohli osvojit praktické zkušenosti v mezilidských vztazích.

Kompetence občanské

Učitel vytváří modelové situace, v nichž si žáci osvojují hraní různých rolí, se kterými se mnohdy v budoucím životě setkají.

Učitel žáky motivuje ke sledování aktuální politické situace v ČR i ve světě.

Učitel volí vhodná témata pro samostatnou práci žáků.

Kompetence pracovní

Učitel zařazuje do hodin tvůrčí činnosti, při nichž žáci uplatní svou zručnost (např. tvorba plakátu, reklamy).

Učitel nabízí žákům možnosti zapojení do různých soutěží a dalších akcí, kde by mohli prezentovat vlastní schopnosti a dovednosti.

Průřezová témata:

OSV – Osobnostní a sociální výchova

VDO – Výchova demokratického občana

EGS – Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

MKV – Multikulturní výchova

EV – Environmentální výchova

MDV – Mediální výchova

Žák: - uvědomuje si rozdílnost prožívání času a snaží se pochopit, čím je tato rozdílnost způsobena - seznamuje se s pojmy relativita a subjektivita času a porozumí jim - pokusí se odhadnout délku časového úseku, individuálně rozlišuje činnosti, při kterých čas utíká rychle a při kterých pomalu - umí s časem zacházet a správně jej využívat k práci – učení, zábavě, odpočinku - zdůvodňuje potřebu měření času a vzniku hodin - vysvětlí přednosti a zápory posouvání času ze zimního na letní-a naopak - vyhodnocuje důležité, méně důležité i zbytečné činnosti a přiměřeně je začleňuje do svého časového rozvrhu - rozumí pojmům přírodní cyklus, kalendář, pranostika	Člověk v rytmu času (3-4 hod) Čas nezastavíš	F
- uvědomuje si rozdíly mezi dřívějším a současným zemědělstvím a problémy odvětví - má úctu k přírodě a uvědomuje si, že i přes technický pokrok lidstva jsme na přírodě závislí - umí se orientovat v kalendáři, vysvětlí původ a způsoby dodržování svátků	Cyklus přírody Kalendář	D, Z
- prohloubí si znalosti o základních památkách v obci a jejím okolí, má zájem o historii obce, významná místa, osobnosti - uvědomuje si a umí vyjádřit, co pro nás domov znamená, vysvětlí pojem domov – sounáležitost k rodině, obci, regionu, vlasti	Domov je tam, kde... (3-4 hod) Místo, kde žijeme	Procházky městem

ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATATA,
Žák: - orientuje se ve své obci - uvědomuje si, co všechno do obce patří, seznamuje se s pojmy státní správa, samospráva, referendum, a snaží se jim porozumět - seznámí se s fungováním obecního úřadu, uvědomuje si, čím nezabývá obecní úřad a s jakými problémy se na něj můžeme obracet - rozlišuje složky, které tvoří životní prostředí, uvědomuje si rozdíly prostředí vesnice a města - uvědomuje si odpovědnost za stav životního prostředí v obci a aktivně se podílí na jeho vytváření v nejbližším okolí	Obec Obecní zřízení Životní prostředí	Návštěva MÚ
- uvědomuje si, proč je rodina důležitá pro každého - seznámí se se základními funkcemi rodiny, s různými typy rodin - chápe vzájemné potřeby jednotlivých členů rodiny - porozumí pojmu role - pochopí rodokmen a seznámí se s pojmem genealogie - používá správně názvy označující příbuzenské vztahy - projevuje zájem o své předky a jejich osudy - přispívá k utváření dobrých příbuzenských vztahů - rozumí pojmům: monogamie, polygamie, registrované partnerství, církevní sňatek, civilní sňatek - ví, za jakých podmínek může člověk uzavřít manželství - zamýšlí se nad tím, co by bylo vhodné před vstupem do manželství zvážit	Rodinný život (10-14 hod) Rodina – pojem Příbuzenské vztahy Manželství	OSV

- uvědomuje si postoj ke svatbám a manželství v jiných kulturách - seznámí se s funkcemi rodiny - rozumí pojmům náhradní výchova, ústavní výchovná zařízení, pěstounská péče, osvojení, adopce - seznámí se s důvody náhradní péče, pochopí její výchovy, ale i možná úskalí - uvědomuje si rozdílnost a různorodost rodinného prostředí a jeho vliv na rozvoj a výchovu dítěte - umí správně komunikovat v různých situacích, zdokonaluje komunikativní dovednosti, je tolerantní při sdělování různých názorů, postojů, informací - uvědomuje si, že prostředí a podmínky regionu promítají nejen ve způsobu obživy, ale i ve stylu bydlení a odívání - uvede, co je typické pro vlastní region, čím je svérázný, zajímá se o život předků a lidí žijících v regionu - probudí zájem o památky, muzea - chápe smysl a význam jazyka, uvědomuje si různorodost jazykových prostředků - chápe jazyk jako jeden z důležitých znaků národa - zná státní symboly a chápe jejich význam, používá státní symboly důstojným způsobem a má k nim úctu - porozumí pojmům demokracie, republika - seznámí se s rozdělením státní moci na nezávislé složky, umí popsat jejich funkce, vysvětlí význam členění státní moci - ocení demokratický systém – i přes jeho nedokonalosti	Funkce rodiny Děti Rodina jako domov Když vlastní rodina chybí Komunikace v rodině Má vlast (3-4 hod) Život v regionech Kolik řečí znáš Státní symboly Česká republika – demokratický právní stát	Z Bi Z, D D Návštěva regionálního muzea Čj

ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA,
Žák: - má zájem o národní historii, zná nejstarší dějiny českého národa - připomíná si významné osobnosti českých dějin, panovníky, prezidenty, vynálezce, umělce, sportovce - vnímá Prahu jako významné místo českých dějin, poznává některé významné pražské památky - seznámí se se základními lidskými právy, rozpozná projevy lidské nesnášenlivosti, pochopí hodnotu člověka, pochopí pojmy rasismus, xenofobie, diskriminace - respektuje rovnost všech lidí - uvědomuje si nutnost vzniku zákonů - hájí svá práva, zároveň dodržuje i povinnosti - je ochoten pomáhat tam, kde jsou porušována něčí práva - porozumí pojmu kompromis, předchází neshodám - uvědomí si, čím je škola pro další život důležitá - naučí se správným postupům při přípravě na vyučování - orientuje se v systému našeho školství - vysvětlí, jaký význam má vzdělání pro vlastní vývoj a budoucí život v dospělosti - neodmítá vzdělávání a učení - přistupuje k učení jako dlouhodobému celoživotnímu procesu - chápe pojem pravidlo, norma, je si vědom svých práv a povinností	Z historie (4-5 hod) V hlubinách dávných časů Významné osobnosti Naši prezidenti Hlavní město Praha Miniúvod do lidských práv (3-4 hod) Všichni jsme lidé První krok k lidským právům Dvě strany mince Moje práva – tvoje práva Život ve škole (4-5 hod) Škola – základ života I ve škole s pravidly	Z, D OSV, TV

[illegible]

ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA,
Žák: - rozlišuje projevy vlastenectví od projevu nacionalismu, vystupuje proti vandalskému chování, uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích - zhodnotí nabídku kulturních institucí a cíleně si vybírá akce, které ho zajímají, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí - poznává známá místa naší republiky, vysvětlí pojem ekosystém, rozliší architektonické styly, chrání kulturní bohatství - rozlišuje potřeby, nároky a přání, rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, umí hospodařit a zvažuje nezbytnost výdajů	Život mezi lidmi – patříme k lidem, společenské a sociální skupiny, vliv rodiny, ve škole, mezi vrstevníky, komunikace, komunikace v rodině, prostředky masové komunikace - masmédia, - lidská setkání – přirozené a sociální rozdíly mezi lidmi, rovnost a nerovnost, rovné postavení mužů a žen, vztahy mezi lidmi – osobní a neosobní vztahy, mezilidská komunikace, zásady lidského soužití – morálka, mravnost, svoboda a vzájemná závislost, pravidla chování, dělba práce a činností, výhody spolupráce lidí (6-8 hodin) Člověk a kultura – kultura, umění, krása kolem nás, víra a náboženství, nejstarší formy náboženství, slušnost pro každý den, jiný kraj – jiný mrav, kam za kulturou (7-8 hodin) Přírodní a kulturní bohatství – krásy naší země, procházka po architektonických stylech, ochrana přírodního a kulturního bohatství, zachraňme zemi (3-4 hodiny) Majetek v našem životě – naše potřeby, mít nebo být?, - majetek a vlastnictví, jeho formy – hmotné, duševní, jejich ochrana, hospodaření s penězi, majetkem a vlastnictvím (3 hodiny)	ČJ D, Z Z, D

ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA,
Žák: - rozlišuje úkoly jednotlivých složek státní moci, rozumí výhodám demokratického způsobu řízení státu, vyloží smysl voleb do zastupitelstev, umí poznat své slabé stránky, je schopen sebereflexe, sebepoznání - uvede některé významné mezinárodní organizace a společenství, je tolerantní k menšinám, chápe význam vzájemné solidarity mezi lidmi, vyjádří své možnosti, jak může v případě potřeby pomáhat lidem v nouzi - přiměřeně uplatňuje svá práva a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod	Řízení společnosti – stát, cesta k demokracii, volby, začlenění se do veřejného života, každý chce dosáhnout úspěchu, - právní základy státu, znaky, typy, formy. Principy demokracie – znaky demokratického způsobu rozhodování a řízení státu, politický pluralismus, sociální dialog, význam o formy voleb do zastupitelstev (5 hodin) Svět kolem nás – spolupráce mezi zeměmi Evropy, tolerance k národním menšinám, mezinárodní organizace a aliance, ochrana obyvatel za mimořádných událostí, skupina vrstevníků a násilí, agresori a oběti, bezpečné sportování, - lidská solidarita, pomoc lidem v nouzi, potřební lidé ve společnosti, konflikty v mezilidských vztazích, problémy lidské nesnášenlivosti, evropská integrace, podstata, význam, výhody (6-8 hodin) Lidská práva – lidská práva a jejich úprava v dokumentech, rovnost a nerovnost, svoboda a autorita, morálka a mravnost, všeobecná deklarace lidských práv, - zákl. lidská práva, práva dítěte, jejich ochrana – poškozování lids. práv, šikana, diskriminace (5 hodin)	Z

[illegible]

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, VAZBY A PŘESAHY
• žák si uvědomuje vývojové změny fyzické, psychické a sociální, dokáže je rozlišit a přijímá je jako přirozené • žák si uvědomuje, jak nás formují události v životě • žák si všímá rozdílů mezi lidmi a nevnímá je jako důvod k nepřátelství • žák si upevňuje pravidla správné životosprávy • žák si připomene charakteristické znaky dospívání • žák poznává sám sebe, uvědomuje si svoji jedinečnost, rozeznává své kladné a záporné stránky a učí se s nimi pracovat • žák se učí přijímat pozitivně sám sebe • žák chápe pojmy sebepojetí, sebepoznání, sebehodnocení, sebevědomí • žák se učí pozitivnímu přístupu k sobě samému • žák se učí pěstovat pevnou vůli • žák porozumí pojmům temperament a charakter • žák jednoduše charakterizuje jednotlivé temperamentové typy	Osobnost (6 hod) Jsem člověk - ale jaký? Navždy v pubertě? Já a moje já Jaký jsem	OSV OSV OSV OSV

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, VAZBY A PŘESAHY
• žák si zjistí typ svého temperamentu • žák se učí počítat s rozlišným jednáním lidí a přizpůsobuje tomu své jednání		
• žák si opakuje pojmy potřeba, hodnota, motiv, zájem • žák si uvědomuje, co ho motivuje • žák chápe pojmy vloha, schopnost, inteligence, nadání, talent, genialita, kreativita • žák si uvědomuje, že je třeba své vlohy i svoji kreativitu rozvíjet	Co dokážu	OSV
• žák se seznamuje s pojmy vjem, smyslové vnímání, sociální vnímání • žák si ověřuje existenci smyslových klamů • žák si procvičuje svoji všímavost a představivost • žák si uvědomuje chybné tendence při vnímání druhých lidí a snaží se nepodléhat omylům při sociálním vnímání	Psychické procesy a stavy (6 hod) Jak poznám a vnímám	OSV
• žák se seznamuje s pojmy myšlení, pojem, myšlenková operace • žák hledá nové způsoby řešení problémů	Myslím, tedy jsem	OSV

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, VAZBY A PŘESAHY
• žák se neomezuje jen na jeden přístup nebo úhel pohledu • žák se seznamuje s pojmy paměť, zapomínání, pozornost • žák si ověřuje různá pravidla pro pamatování • žák si testuje svoji pozornost a zamýšlí se nad tím, co ji ulehčuje a co ji ztěžuje	Pamatuješ si, jak...?	OSV
• žák chápe pojmy učení, hra, práce • žák se seznamuje s rozdílnými funkcemi pravé a levé mozkové hemisféry • žák vědomě rozvíjí svoji osobnost • žák si vhodně volí formu odpočinkové činnosti	Celý život je učením	OSV
• žák se učí porozumět pojmům city, afekt, vášně, nálada • žák se seznamuje s druhy citů • žák si uvědomuje a pojmenovává své emoce • žák akceptuje a kontroluje své city	Jak prožívám své city	OSV
	Člověk v sociálních vztazích (6 hod) Umím se přiměřeně prosazovat?	OSV

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, VAZBY A PŘESAHY
• žák se seznamuje s pojmy asertivní, pasivní a agresivní jednání • žák rozpoznává nevýhody agresivního a pasivního jednání • žák vyjadřuje vlastní názor a postoj • žák umí přijímat kritiku a pochvalu • žák rozumí pojmu stres • žák rozlišuje vlastní původce stresu • žák se učí zvládat stresové situace • žák se seznamuje s pojmy konflikt a kompromis • žák se snaží potlačit emoce a převádí konflikt na problém • žák nacvičuje užívání tzv. JÁ- výroku • žák se seznamuje s pojmy potřeba, dělba práce, výroba, služby, statky • žák se snaží vcítit do života v minulosti a zamýšlí se nad jeho přednostmi a negativy • žák popisuje základní funkce a principy dělby práce v rodině a společnosti	Nestíhám a jsem ve stresu Konflikt a jeho řešení Hospodaření (6 hod) Ten umí to a ten zas tohle	OSV OSV, VDO OSV

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, VAZBY A PŘESAHY
• žák si uvědomuje rozsáhlost výrobních a nevýrobních řetězců uspokojujících naše potřeby • žák dokáže jednoduše popsat vývoj výroby • žák si uvědomuje důležitost vzájemné spolupráce • žák prohlubuje svou vlastní schopnost spolupráce • žák se zamýšlí nad možnostmi zmírnění svého vlastního konzumu • žák se seznamuje s pojmy vzácné statky, volné statky, specializace, efektivita • žák si uvědomuje závislost jako jeden z důsledků přílišné specializace • žák se seznamuje s pojmy peníze, kapitál, odvětví, výrobní faktory • žák rozlišuje výrobní a nevýrobní odvětví • žák se orientuje v síti obchodů a služeb v obci • žák se učí vhodně komunikovat s prodáváči a formulovat své požadavky • žák dokáže vyjmenovat příklady výrobních faktorů – práce, půdy, kapitálu	Neomezené potřeby ve světě omezených zdrojů Bez peněz do obchodu nelez	EGS EGS, M

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, VAZBY A PŘESAHY
• žák se seznamuje s pojmy náklady, cena, zisk, trh, nabídky, poptávka • žák se zamýšlí nad způsoby, kterými se snaží prodávající získat své zákazníky • žák si opakuje pojmy peníze, majetek, ekonomie, ekonomika • žák si připomene úlohu peněz • žák se zamýšlí nad způsoby ovlivňování poptávky • žák se zamýšlí nad základními ekonomickými otázkami – co, jak, pro koho? • žák při nákupu zboží zvažuje nejen cenu, ale i kvalitu • žák si uvědomuje význam práce jako hlavního zdroje příjmů • žák si upevňuje znalost pojmů morálka a právo • žák umí vysvětlit rozdíl mezi právní a morální normou • žák si uvědomuje potřebu dodržování pravidel pro fungování společnosti • žák si uvědomuje důležitost spolupráce	Není cena jako cena	EGS, M
	Peníze nerostou na stromech	VDO, EGS, M
	Právní minimum (5 hod) Pravidla jsou všude kolem nás	VDO, EGS, D

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, VAZBY A PŘESAHY
• žák se seznámí se systémem práva • žák porozumí pojmům právní vztah, právní řád, právní odvětví • žák si uvědomuje důležitost znalosti svých práv a povinností • žák chápe, že „neznalost neomlouvá“ • žák přemýšlí nad konkrétními právními vztahy • žák umí rozlišit účastníky právních vztahů – osoby právnické a fyzické • žák se pokusí vyhledat potřebné právní normy v konkrétní situaci • žák se seznámí s pojmy ústava, ústavní zákon • žák se seznámí s Ústavou ČR • žák se orientuje a umí vyhledat informace v Ústavě ČR • žák si uvědomuje důležitost Ústavy ČR • žák chápe význam státních symbolů • žák umí státní symboly vyjmenovat a popsat	Právo tvoří systém	VDO, EGS, D
	Právní vztahy	VDO, EGS
	Základy práva v ČR (7 hod) Ústavní zákony	VDO, EGS
	Státní symboly	VDO

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, VAZBY A PŘESAHY
• žák ctí státní symboly • žák si upevní znalosti o zákonodárné složce státní moci • žák se seznámí s pojmy poměrný a většinový systém, mandát, poslanecká imunita • žák se seznámí s průběhem legislativního procesu • žák si uvědomí význam Parlamentu ČR • žák si uvědomí potřeby v dospělosti zodpovědně využívat své volební právo – aktivní i pasivní	Moc zákonodárná	VDO
	Moc výkonná	VDO
	Moc soudní	VDO
	Listina základních práv a svobod	

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, VAZBY A PŘESAHY
• žák si upevní své znalosti o základních lidských právech a povinnostech • žák ví, že základní lidská práva jsou součástí našeho ústavního pořádku a jsou státem garantována • žák se zamýšlí nad významem odpovědnosti • žák se učí prosazovat svá práva a respektovat při tom práva druhých • žák se seznámí s pojmy politické spektrum, levice, pravice, pluralita • žák umí rozlišit priority a principy levicových a pravicových stran • žák se zamýšlí nad prostředky užívanými ve volebních kampaních • žák chápe nutnost odpovědně využívat své volební právo • žák se snaží odpovědně hodnotit možnosti politických stran (rozlišit reálné možnosti od volebních slibů) • žák se seznámí s orgány EU a jejich funkcemi • žák si uvědomuje, že EU je živě se měnící organismus, reagující na aktuální situaci a potřeby svých členů i EU jako celku • žák se zajímá a diskutuje nad aktuální situací EU	Politika Evropská unie a právo	VDO, EGS, D VDO, EGS VDO, EGS, MKV, Z

FYZIKA

Charakteristika předmětu

Obsah předmětu

Obsah vyučovacího předmětu vychází ze vzdělávacího oboru Fyzika vzdělávací oblasti Člověk a příroda stanovených RVP ZŠ. Při výuce žáci dostávají příležitost poznávat přírodu jako systém, jehož části jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se. Badatelský charakter výuky jim umožňuje objevovat a hlouběji chápat nejobecnější přírodní zákonitosti, uvědomovat si užitečnost přírodovědných poznatků a jejich aplikací v běžném životě. Při studiu si studenti osvojí i důležité dovednosti, jedná se především o dovednosti objektivně a spolehlivě pozorovat, experimentovat a měřit, vytvářet a ověřovat hypotézy, analyzovat a vyvozovat závěry.

Obsah a metody výuky umožňují zařazení průřezových témat: OSV – rozvíjení dovednosti komunikace, spolupráce, naslouchání, uvědomování si hodnoty různosti názorů a řešení problémů, VMEGS – globální problémy, EV - vliv člověka na životní prostředí, odpovědnost za ochranu a rozumné využívání přírodních zdrojů, udržitelný rozvoj.

Časové vymezení předmětu

Ročník	prima	sekunda	Tercie, 8.	Kvarta, 9.
Hodinová dotace	2	2	2	2

Organizace výuky

Výuka probíhá metodou výkladu i samostatné práce studentů ve skupinách. Je organizována tak, že alespoň jedna ze dvou hodin fyziky týdně probíhá v odborné učebně fyziky vybavené dataprojektorem, demonstračním stolem a sousedící s laboratorii fyziky. To umožňuje zařazení demonstračních experimentů i žákovských laboratorních prací, při nichž se studenti učí se dovednostem požadovaným vzdělávacím obsahem oboru a zároveň jsou vedeni k zájmu o fyziku a techniku. Jako rozšiřující způsob předávání vědomostí využíváme modelování fyzikálních situací na počítači či sledování didaktických filmů. Tyto metody však nemohou kvalitativně zastoupit žákovský experiment, umožňující vlastní objevování.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení - učitel vede žáky :

- k vyhledávání, třídění a propojování informací
- k používání odborné terminologie
- k samostatnému měření, experimentování a porovnávání získaných informací
- k nalézání souvislostí mezi získanými daty

Kompetence k řešení problémů

- učitel zadává úkoly, při kterých se žáci učí využívat základní postupy badatelské práce, tj. nalezení problému, formulace, hledání a zvolení postupu jeho řešení, vyhodnocení získaných dat

Kompetence komunikativní - učitel

- používá práci ve skupinách, která je založena na komunikaci mezi žáky, respektování názorů druhých, na diskusi
- vede žáky k formulování svých myšlenek v písemné i mluvené formě

Kompetence sociální a personální - učitel

- využívá skupinového vyučování, které vede žáky ke spolupráci při řešení problémů
- navozuje situace vedoucí k posílení sebedůvěry žáků, pocitu zodpovědnosti
- vede žáky k ochotě pomoci

Kompetence občanské - učitel

- vede žáky k šetrnému využívání elektrické energie, k posuzování efektivity jednotlivých energetických zdrojů
- podněcuje žáky k upřednostňování obnovitelných zdrojů ve svém budoucím životě

Kompetence pracovní –učitel vede žáky k dodržování a upevňování bezpečného chování při práci s fyzikálními přístroji a zařízeními

ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA,
Žák: -rozliší pojmy atom, jádro a obal, molekula -uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek pohybují a vzájemně na sebe působí -stanoví základní vlastnosti látek různých skupenství -rozliší základní pojmy:atomy různých elektrických prvků, ionty, elektrické pole -pochopí pojmy: magnet, indukční čára, magnetické pole - změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa, zvolí vhodnou metodu, stanoví jednotky, vybere vhodnou pomůcku pro měření -odhadne rozsah hodnot měřené veličiny a chybu měření (1 dílek stupnice) -předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně jeho teploty	Látky a tělesa (18 hod) stavba látek, vlastnosti atomů a molekul difúze skupenství látek (částicová struktura) Elektrické vlastnosti látek (9 hod) modely atomů, vznik iontů, elektrování těles Magnetické vlastnosti látek (9 hod) přírodní a umělé magnety, póly, magnetické pole Země Měření fyzikálních veličin (24 hod) fyzikální veličiny měření délky, objemu, hmotnosti, teploty, času, síly teplotní roztažnost látek a její využití, teploměry	biologie matematika matematika svět práce

ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA,
-využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů převádí jednotky hustoty -chápe pojmy: elektrický proud, elektrický obvod, elektrické spotřebiče a elektrická měřidla,	pojem hustota a její měření,výpočty Elektrický obvod (12 hod) el. proud v kovech, kapalinách a plynech, jednoduchý a rozvětvený elektrický obvod, magn. vlastnosti el. proudu	

ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA,
Žák: -rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu -rozliší druh pohybu vzhledem k různým vztažným soustavám -využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles -převádí jednotky rychlosti -řeší obecně úlohy o pohybu -zakreslí a vysvětlí jednodušší grafy závislosti dráhy a rychlosti na čase -určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici -v jednodušších případech znázorní výslednici několika sil -změří velikost působící síly	Pohyb těles. Síly (32 hod) pohyb a klid tělesa, vztažná soustava posuvný, otáčivý pohyb průměrná a okamžitá rychlost rovnoměrného pohybu, grafy dráhy a rychlosti výpočty dráhy, rychlosti i času vzájemné působení těles síly a jejich skládání tíhová síla a gravitační síla, přímá úměrnost mezi gravitační silou a hmotností, těžiště	zeměpis algebra, geometrie geometrie

ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA,
- vysvětlí využití účinku sil u jednoduchých strojů - aplikuje poznatky o otáčivých účincích síly - využívá Newtonovy zákony pro objasňování či předvídání změn pohybu těles při působení stálé výsledné síly v jednoduchých situacích - vysvětlí, jaké síly na těleso působí v různých pohybových stavech a reálných situacích (rozjíždění, brždění) - vysvětlí princip jednoduchých hydraulických zařízení - předpoví z analýzy sil působících na těleso v klidné tekutině chování tělesa v ní - uvede, za jakých podmínek těleso plave - plyny - atmosféra Země	otáčivý účinek síly, rovnováha na páce a pevné kladce tlak, tlaková síla tření a odpor prostředí síla a změny pohybu, Newtonovy zákony Mechanické vlastnosti tekutin (20 hod) hydrostatický tlak, Archimédův zákon a plavání těles Pascalův zákon a jeho využití v hydraulických zařízeních proudění vzduchu atmosférický tlak Torricelliho pokus, barometry, manometry	zeměpis, biologie zeměpis

ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA,
- znázorní obrazy předmětů pomocí zrcadel a čoček - rozhodne, zda se světlo bude lámat ke kolmici či od kolmice a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami - využívá zákona o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákona odrazu světla při řešení problémů a úloh	Světelné jevy (20 hod) šíření světla, stín odraz, lom zrcadla, čočky, principy paprskové optiky optické vlastnosti oka	zeměpis, biologie,

ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA,
Žák: -rozliší veličinu práce a výkon -určí v jednoduchých případech práci vykonanou silou a z ní určí změnu energie tělesa -orientuje se ve správném užívání jednotek -využívá s porozuměním vztah mezi výkonem , vykonanou prací a časem -využívá poznatky o vzájemných přeměnách různých forem energie a jejich přenosu při řešení konkrétních problémů a úloh -vysvětlí význam mechanické práce jako míry získané energie -určí v jednoduchých případech teplo přijaté či odevzdané tělesem -rozliší veličinu teplo a teplota tělesa	Práce, energie, teplo (35 hod) mechanická práce mechanická práce na jednoduchých strojích výkon,účinnost kinetická, potenciální energie zákon zachování energie teplo, teplota	matematika matematika, environmentální výchova, VMEGS biologie, zeměpis

ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, POZNÁMKY
-vysvětlí význam velikosti měrné tepelné kapacity pro technickou praxi a život v přírodě -vysvětlí různé způsoby přenosu tepla -uvede konkrétní případy jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí -vysvětlí souvislost změny skupenství látek s jejich částicovou stavbou -rozliší, při kterých skupenských přeměnách se energie přijímá a při kterých odevzdává -rozlišuje pojmy náboj, vodič a izolant -elektrické pole, elektrický proud -umí měřit elektrický proud a elektrické napětí -elektrický odpor -rozpozná sériové a paralelní zapojení	měrná tepelná kapacita látek tepelná výměna, tepelné proudění, záření difúze, Brownův pohyb změny skupenství skupenské teplo a měrné skupenské teplo tání a tuhnutí vypařování, var, kapalnění pístové spalovací motory Elektrické jevy (25 hod) elektrický náboj, el.pole síločáry elektrického pole a jejich znázorňování elektrický proud a napětí, odpor, Ohmův zákon paralelní a sériové zapojení odporů el. práce, energie, výkon	chemie,biologie,zeměpis, environmentální výchova VMEGS chemie matematika matematika svět práce

ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, POZNÁMKY
- pochopí, že zvuk je děj vázaný na látkové prostředí, na jeho vlastnosti - rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku - porovná rychlosti šíření zvuku v jednotlivých prostředích - posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí	Zvukové děje (12 hod) zdroje zvuku, vlastnosti zvuku šíření zvuku tón ucho odraz zvuku, ochrana před hlukem	biologie, environmentální výchova, člověk a zdraví

ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA,
Žák: -využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí - uvede princip výroby a přenosu elektrické energie -vysvětlí princip galvanických článků -ví co je blesk a dokáže se před jeho zásahem chránit -rozliší vodič, izolant a polovodič -na základě analýzy jejich vlastností vysvětlí význam polovodičů pro konstrukci audiovizuálních přístrojů a počítačů -zapojí správně polovodičovou diodu	Elektromagnetické jevy (36 hod) magnetické pole cívky působení magnetického pole na cívku s proudem elektromagnetická indukce vznik a měření střídavého proudu transformátory, elektromotory, elektromagnetické vlny a záření vedení elektrického proudu v kapalinách a plynech akumulátory, galvanické články druhy polovodičů, teplotní závislost vodivosti polovodičů polovodičová dioda	environmentální výchova, VMEGS chemie informatika a výpočetní technika

ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA,
-využívá poznatky o jaderné energetice k vysvětlení svých postojů k problému využití jaderné energie -zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí -objasní (kvalitativně) pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet -odliší hvězdu od planety na základě jejich vlastností -chápe poznatky fyziky v souvislostech	Jaderná fyzika (18 hod) atomové jádro radioaktivita využití jaderného záření jaderné reakce jaderná energetika a ochrana před zářením obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie Vesmír (8 hod) sluneční soustava měsíční fáze zatmění Slunce a Měsíce naše Galaxie hvězdy a jejich složení kosmonautika Systematizace učiva 6.-9.ročníku (10 hod)	biologie, chemie,dějepis environmentální výchova VMEGS zeměpis, dějepis

CHEMIE

Charakteristika předmětu

Výuka je dotována 2 hodinami týdně v 8. a 9. ročníku a probíhá v učebně chemie.

Vzdělávací obor CHEMIE:

- svým činnostním a badatelským charakterem výuky umožňuje žákům hlouběji porozumět zákonitostem přírodních procesů,
- uvědomovat si i užitečnost přírodních poznatků a jejich aplikací v praktickém životě
- významné je osvojování si důležitých dovedností
- rozvíjení dovednosti soustavně, objektivně a spolehlivě pozorovat, experimentovat a měřit
- vytvářet a ověřovat hypotézy o podstatě pozorovaných přírodních jevů
- analyzovat výsledky tohoto ověřování a vyvozovat z nich závěry
- učit zkoumat příčiny přírodních procesů, souvislosti či vztahy mezi nimi, klást si otázky a hledat na ně odpovědi
- vysvětlovat pozorované jevy, hledat a řešit poznávací nebo praktické problémy
- využívat poznání zákonitostí
- přírodních procesů

Naplňování vzdělávacího oboru CHEMIE souvisí s předměty fyzika, přírodopis, zeměpis, matematika.

Ve vyučovacím předmětu jsou integrována následující průřezová témata:

VDO: občan, občanská společnost a stát

EV: ekosystém

základní podmínky života

lidské aktivity a problémy životního prostředí

vztah člověka a prostředí

OSV: rozvoj schopnosti poznávání

Kreativita

MV: tvorba mediálního sdělení

KLÍČOVÉ KOMPETENCE:

Kompetence k učení:

- vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení.
- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě.

- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy.
- samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti.
- poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich.

Kompetence k řešení problémů:

- vyhledá informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému.
- samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení; užívá při řešení problémů logické, matematické a empirické postupy.
- ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů.
- kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí.

Kompetence komunikativní:

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu.
- naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhájí svůj názor a vhodně argumentuje.
- rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění.
- využívá informační komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem.
- Využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi.

Kompetence sociální a personální:

- účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce.
- přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají.

Kompetence občanské:

- chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí, rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti.

Kompetence pracovní:

- používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky.
- přistupuje k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot.
- využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, činí podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření.

Výchovné a vzdělávací strategie:

- účast v chemické olympiádě
- myšlenkové mapy/vybavování a spojování poznatků z různých předmětů/
- prezentace výsledků samostatných prací na nástěnce, referáty
- možnost vyjádřit své názory
- respektování a dodržování pravidel chování
- zodpovědnost za vlastní zdraví i zdraví druhých
- zodpovědnost za vlastní činy a rozhodnutí
- třídění a sběr odpadů
- bezpečné zacházení s pomůckami a chemikáliemi

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, VAZBY A PŘESAHY
Pozorování, pokus a bezpečnost práce Žák: - určí společné a rozdílné vlastnosti látek - pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovost - posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí - objasní nejefektivnější jednání v modelových příkladech havárie s únikem nebezpečných látek Směsi Žák: - rozlišuje směsi a chemické látky, vypočítá složení roztoků, připraví praktický roztok daného složení - samostatně pozoruje a experimentuje - promýšlí způsoby řešení, zapojuje se do diskuse k řešení úkolu - vysvětlí základní faktory ovlivňující rozpouštění pevných látek - navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení, uvede příklady oddělování složek v praxi	Čím se zabývá chemie 6 hod Co nás obklopuje Čím se látky liší Zjišťujeme vlastnosti látek Jak provádět pokusy Význam chemie R-věty, S-věty Mimořádné události-havárie chemických.provozů, úniky nebezpečných látek Většina látek kolem nás jsou směsi 8 hod Které látky jsou směsi Jak vznikají roztoky Složení roztoků Metody oddělování složek směsi Koncentrace	OSV Osobnostní rozvoj Rozvoj schopností poznávání prostupuje všemi předměty Fyzika Fyzikální veličiny - 6.třída Fyzikální tělesa Matematika Chemické výpočty - 7.třída

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, VAZBY A PŘESAHY
Voda vzduch Žák: - rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití - uvede příklady znečišťování vody a vzduchu v pracovním prostředí a domácnosti, navrhne nejvhodnější preventivní opatření a způsoby likvidace znečištění - vyhledává informace - podporuje názory na ochranu vod a ovzduší	Voda a vzduch - základ života 10 hod Životodárná kapalina Oceán, v němž žijeme Životodárný plyn Dobrý sluha, ale zlý pán	EVO Ekosystémy Základní podmínky života Lidské aktivity a problémy životního prostředí Zeměpis Přírodní složky - oceány a moře Atmosféra - 6.třída Stavba z. tělesa - 6.třída Přírodopis Biosféra - 6.třída Vznik života - 9.třída Fyzika Vlastnosti plynů, kapalin, pevných látek - 6.třída
Částicové složení látek a chemické prvky Žák: - používá pojmy atom a molekula ve správných souvislostech - rozlišuje chemické prvky a chemické sloučeniny a pojmy užívá ve správných souvislostech - formuluje definice	Z čeho jsou složeny látky 10 hod Démokritos Jsou atomy nedělitelné? Co jsou chemické prvky	

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, VAZBY A PŘESAHY
-orientuje se v periodické soustavě chemických prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti Chemické prvky Žák: - orientuje se v PSP - pozoruje změny kovů ve svém okolí - aplikuje své poznatky v hodinách - rozlišuje kovy a nekovy - píše chemické značky a uvádí správné názvy značek - rozlišuje význam pojmů kationt a aniont - zapisuje schematicky vznik iontů z atomů - charakterizuje pojem chemická vazba - definuje periodický zákon, chápe ho v souvislostech	Atomy se spojují v molekuly Chemické prvky - základ přírody hod Nejjednodušší prvek Chemické změny, rovnice Kovy a nekovy Co spojuje atomy prvků Základní přírodní zákony Chemická vazba Ionty Periodický zákon	Přírodopis Anorganické a organické látky Prvky - 6.třída Látkové složení lidského těla - 8.třída Zemská kůra, systém hornin a nerostů - 9.třída Fyzika Částice - 6.třída EVO Vztah člověka k prostředí Přírodopis Doplňky výživy - biogenní Prvky - 8.třída

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, VAZBY A PŘESAHY
Chemické reakce Žák: - rozliší výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí, provede jejich klasifikaci a zhodnotí jejich využívání - přečte chemické rovnice a s užitím zákona zachování hmotnosti vypočítá hmotnost výchozí látky nebo produktu - provádí jednoduchou chemickou reakci - rozlišuje reaktanty a produkty - zapisuje s pomocí učitele chemické rovnice - aplikuje zákon zachování hmotnosti v chemických rovnicích - dopočítá s pomocí učitele chemickou rovnici - vypočítá molární hmotnost - řeší jednoduché výpočty Anorganické sloučeniny Žák: - porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, sulfidů a halogenidů, posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí - zapisuje názvy sloučenin	Jak probíhají chemické reakce 8 hod Základní veličiny v chemii Co ovlivňuje průběh chemických reakcí Proč probíhají chemické reakce Ztráta hmoty - výpočty Stechiometrické koeficienty Faktory ovlivňující rychlost chemických reakcí Výroba elektrického proudu chemickou cestou	Fyzika Polovodiče, vodiče, nevodiče - 8.třída Vedení el. proudu v kapalinách a plynech - 8.třída Fyzika Zákon zachování energie - 8.třída Matematika Výpočty

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, VAZBY A PŘESAHY
- určuje oxidační čísla atomů prvků - popisuje významné vlastnosti sloučenin - chápe dopad skleníkového efektu - připravuje si referáty na dané téma - uvědomuje si význam základního přírodního děje - fotosyntéza Anorganické sloučeniny Žák: - porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných kyselin a hydroxidů, posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí - rozlišuje kyselé a zásadité roztoky pomocí indikátorů - ředí správně roztoky kyselin - je informován o správné manipulaci se žíravinami - ví, jak poskytnout první pomoc při zasažení pokožky - zapisuje vzorce - popisuje vlastnosti základních kyselin a hydroxidů	Co jsou dvouprvkové sloučeniny 6 hod Oxidy Vznik a názvosloví oxidů Významné oxidy Sulfidy Halogenidy Srážecí a iontové reakce Látky kyselé a zásadité 8 hod Proč jsou látky kyselé Nepostradatelné kyseliny Proč jsou látky zásadité Nepostradatelné hydroxidy pH roztoků	Zeměpis Nerostné bohatství - 7.-9.třída Přírodopis Fotosyntéza - 6.třída Nerosty - 9.třída

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, VAZBY A PŘESAHY
- vysvětlí výrobu některých kyselin a hydroxidů - zapisuje chemické děje rovnicemi	Kyselé deště Průběžné opakování hod 10	EVO Ekosystémy Lidské aktivity a problémy životního prostředí Přírodopis Ekologie - 6.-9.třída Les - 7.třída Globální problémy - 9.třída Zeměpis Ekologie - 8.třída Fyzika Vedení elektrického proudu v kapalinách - 8.třída

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, VAZBY A PŘESAHY
Anorganické sloučeniny Žák: - porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí - rozezná neutralizaci - používá všechny typy chemických reakcí - dodržuje zásady bezpečnosti práce - zdokonaluje se v psaní chemických vzorců a rovnic - uvádí příklady známých solí a popisuje jejich vlastnosti	Opakování učiva - 8. ročník 8 hod Soli 12 hod Které látky jsou soli Názvosloví solí Vznik solí Neutralizace Použití solí	Přírodopis Nerosty a horniny - 9.třída Zeměpis Horopis ČR - 9.třída
Anorganické sloučeniny Žák: - vysvětlí rozdíl mezi oxidací a redukcí - využívá nabyté poznatky v každodenním životě	Redukce a oxidace 8 hod Co je redukce a oxidace Redoxní vlastnosti kovů a nekovů Výroba některých kovů Ocel	Fyzika Výroba a použití některých kovů - 8.třída Baterie a akumulátory

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, VAZBY A PŘESAHY
- seznamuje se se základními technologiemi Organické sloučeniny Žák: - rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití - zapisuje vzorce a rovnice -sleduje zákonitosti při tvorbě uhlovodíků - vyjmenuje příklady uhlovodíků - rozlišuje uhlovodíky podle vzorce - zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy - porovnává paliva z různých úhlů pohledu - rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití - orientuje se ve výchozích látkách a produktech fotosyntézy a koncových produktů biochemického zpracování, především bílkovin, tuků a sacharidů - určí podmínky postačující pro aktivní fotosyntézu	Průmyslové využití elektrolýzy Chemické reakce jako zdroj energie Koroze Uhlovodíky Poznáváme organické sloučeniny Základní organické sloučeniny Uhlovodíky a automobilismus Z čeho získáváme energii Teplo a chemické reakce Hořlavý kámen Kapalné a plynné zlato Země Jaderná energie Vyčerpatelné a nevyčerpatelné zdroje	Zeměpis Těžba surovin - 8.třída EVO Ekosystémy Lidské aktivity a problémy Životní prostředí Zeměpis Doprava - 8.-9.třída Přírodopis Obnova zdrojů - 6.třída Paliva a obnova zdrojů - 9.třída

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, VAZBY A PŘESAHY
- uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitamínů - rozeznává chemické reakce v organické chemii - uvědomuje si zneužití některých látek - chápe význam širokého použití látek - oceňuje práci chemiků	Deriváty uhlovodíků 10 hod Halogen deriváty Alkoholy Další kyslíkaté deriváty Látky stvořené člověkem 2 hod Makromolekulární látky Významné látky v organické chemii 10 hod Cukry Tuky Bílkoviny Katalyzátory životních dějů Chemizace, chemie v životě člověka 4 hod Žijeme v období chemizace Chemie pro člověka Člověk proti sobě	OSV Osobnostní rozvoj Rozvoj schopností poznávání Přírodopis Výživa - 8.třída Fotosyntéza Zeměpis Světové zemědělství - 8.třída Chemický průmysl - 8.třída

Chemie a společnost

Žák:

- zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi
- aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, VAZBY A PŘESAHY
- orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka - reaguje na současnou energetickou situaci - posuzuje výhody a nevýhody různých energetických zdrojů - uvědomuje si vyčerpatelnost energetických zdrojů - hodnotí význam energie pro lidský organismus - oceňuje ekologické potraviny - rozpoznává látky nebezpečné pro člověka - informace čerpá z odborných časopisů	Výživou ke zdraví Životní prostředí a chemie	EVVO Lidské aktivity a problémy životního prostředí Přírodopis Trávicí soustava - 8.třída

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, VAZBY A PŘESAHY
Pozorování, pokus a bezpečnost práce Žák: • Určí společné a rozdílné vlastnosti látek • Pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovost • Posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí • Objasní nejefektivnější jednání v modelových příkladech havárie s únikem nebezpečných látek.	Čím se zabývá chemie 8h • Co nás obklopuje • Čím se látky liší • Zjišťujeme vlastnosti látek • Jak provádět pokusy • Význam chemie • R-věty, S-věty • Mimořádné události chemických provozů, úniky nebezpečných látek	OSV • Osobnostní rozvoj • Rozvoj schopností poznávání prostupuje všemi předměty Fyzika • Fyzikální veličiny - 6.třída • Fyzikální tělesa
Směsi Žák: • Rozlišuje směsi a chemické látky, vypočítá složení roztoků, připraví praktický roztok daného složení • Samostatně pozoruje a experimentuje • Promýšlí způsoby řešení, zapojuje se do diskuse k řešení úkolu • Vysvětlí základní faktory ovlivňující rozpouštění pevných látek	Většina látek kolem nás jsou směsi 12h • Které látky jsou směsi • Jak vznikají roztoky • Složení roztoků • Metody oddělování složek směsi • Koncentrace	Matematika • Chemické výpočty - 7.třída

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, VAZBY A PŘESAHY
- Navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení, uvede příklady oddělování složek v praxi Voda vzduch Žák: - Rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití - Uvede příklady znečišťování vody a vzduchu v pracovním prostředí a domácnosti, navrhne nejvhodnější preventivní opatření a způsoby likvidace znečištění - vyhledává informace	Voda a vzduch - základ života 10h - Životodárná kapalina - Oceán, v němž žijeme - Životodárný plyn - Dobrý sluha, ale zlý pán	EVO - Ekosystémy - Základní podmínky života - Lidské aktivity a problémy životního prostředí Zeměpis - Přírodní složky - oceány a moře - Atmosféra - 6.třída - Stavba z. tělesa - 6.třída Přírodopis - Biosféra - 6.třída - Vznik života - 9.třída

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, VAZBY A PŘESAHY
Částicové složení látek a ch. prvky Žák: - Používá pojmy atom a molekula ve správných souvislostech - Rozlišuje chemické prvky a chemické sloučeniny a pojmy užívá ve správných souvislostech - Formuluje definice - Orientuje se v periodické soustavě chemických prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti Chemické prvky Žák: - Orientuje se v PSP - Pozoruje změny kovů ve svém okolí - Aplikuje své poznatky v hodinách - Rozlišuje kovy a nekovy - píše chemické značky a uvádí správné názvy značek - Rozlišuje význam pojmů kationt a aniont	Z čeho jsou složeny látky 12h - Démokritos - Jsou atomy nedělitelné? - Co jsou chemické prvky - Atomy se spojují v molekuly Chemické prvky - základ přírody 12h - Nejjednodušší prvek - Chemické změny, rovnice - Kovy a nekovy - Co spojuje atomy prvků - Základní přírodní zákony - Chemická vazba - Periodický zákon	Fyzika VI. plynů, kapalin, pevných l. - 6.třída Přírodopis - Anorganické a organické látky - Prvky - 6.třída - Látkové složení lidského těla - 8.třída - Zemská kůra, systém hornin a nerostů - 9.třída Fyzika - Částice - 6.třída EVO - Vztah člověka k prostředí Přírodopis - Doplňky výživy - biogenní - Prvky - 8.třída

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, VAZBY A PŘESAHY
• Zapisuje schematicky vznik iontů z atomů • Charakterizuje pojem chemická vazba • Definuje periodický zákon, chápe ho v souvislostech Chemické reakce Žák: • Rozliší výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí, provede jejich klasifikaci a zhodnotí jejich využívání • Přečte chemické rovnice a s užitím zákona zachování hmotnosti vypočítá hmotnost výchozí látky nebo produktu • Provádí jednoduchou chemickou reakci • Rozlišuje reaktanty a produkty • Zapisuje s pomocí učitele chem. rovnice • Aplikuje zákon zachování hmotnosti v chemických rovnicích • Dopočítá s pomocí učitele chem. rovnici • Vypočítá molární hmotnost • Řeší jednoduché výpočty	Jak probíhají chemické reakce 12h • Základní veličiny v chemii • Co ovlivňuje průběh chem. reakcí • Proč probíhají chemické reakce • Ztráta hmoty - výpočty • Stechiometrické koeficienty Závěrečné opakování 6h	Fyzika • Polovodiče, vodiče, nevodiče - 8.třída • Vedení el. proudu v kapalinách a plynech - 8.třída Fyzika • Zákon zachování energie - 8.třída Matematika • Výpočty

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, VAZBY A PŘESAHY
Anorganické sloučeniny Žák: - porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, sulfidů a halogenidů, posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí - zapisuje názvy sloučenin - určuje oxidační čísla atomů prvků - popisuje významné vlastnosti sloučenin - chápe dopad skleníkového efektu - připravuje si referáty na dané téma - uvědomuje si význam základního přírodního děje - fotosyntéza	Opakování učiva – sekunda 10h Co jsou dvouprvkové sloučeniny 18h Oxidy Vznik a názvosloví oxidů Významné oxidy Sulfidy Halogenidy Srážecí a iontové reakce	Zeměpis Nerostné bohatství - 7.-9.třída Přírodopis Fotosyntéza - 6.třída Nerosty - 9.třída

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, VAZBY A PŘESAHY
Anorganické sloučeniny Žák: - porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných kyselin a hydroxidů, posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí - rozlišuje kyselé a zásadité roztoky pomocí indikátorů - ředí správně roztoky kyselin - je informován o správné manipulaci se žíravinami - ví, jak poskytnout první pomoc při zasažení pokožky - zapisuje vzorce - popisuje vlastnosti základních kyselin a hydroxidů - vysvětlí výrobu některých kyselin a hydroxidů - zapisuje chemické děje rovnicemi	Látky kyselé a zásadité 20h Proč jsou látky kyselé Nepostradatelné kyseliny Proč jsou látky zásadité Nepostradatelné hydroxidy pH roztoků Kyselé deště	EVO Ekosystémy Lidské aktivity a problémy životního prostředí Přírodopis Ekologie - 6.-9.třída Les - 7.třída Globální problémy - 9.třída Zeměpis Ekologie - 8.třída Fyzika Vedení el.proudu v kapalinách - 8.třída

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, VAZBY A PŘESAHY
Anorganické sloučeniny Žák: - porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí - rozezná neutralizaci - používá všechny typy chem.reakcí - dodržuje zásady bezpečnosti práce - zdokonaluje se v psaní chem. vzorců a rovnic - uvádí příklady známých solí a popisuje jejich vlastnosti	Soli 14h Které látky jsou soli Názvosloví solí Vznik solí Neutralizace Použití solí	Přírodopis Nerosty a horniny - 9.třída Zeměpis Horopis ČR - 9.třída
	Závěrečné shrnutí učiva 10h	

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, VAZBY A PŘESAHY
Anorganické sloučeniny Žák: - vysvětlí rozdíl mezi oxidací a redukcí - využívá nabyté poznatky v každodenním životě - seznamuje se se základními technologiemi Organické sloučeniny Žák: - rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití - zapisuje vzorce a rovnice - sleduje zákonitosti při tvorbě uhlovodíků - vyjmenuje příklady uhlovodíků - rozlišuje uhlovodíky podle vzorce - zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy - porovnává paliva z různých úhlů pohledu	Opakování učiva – tercie 6h	
	Redukce a oxidace 16h Co je redukce a oxidace Redoxní vlastnosti kovů a nekovů Výroba některých kovů Ocel Průmyslové využití elektrolýzy Chemické reakce jako zdroj energie Koroze	Fyzika Výroba a použití některých kovů - 8.třída Baterie a akumulátory Zeměpis Těžba surovin - 8.třída
	Uhlovodíky 8h Poznáváme organické sloučeniny Základní organické sloučeniny Uhlovodíky a automobilismus Z čeho získáváme energii 6h Teplo a chemické reakce Hořlavý kámen Kapalné a plynné zlato Země Jaderná energie Vyčerpatelné a nevyčerpatelné zdroje	EVO Ekosystémy Lidské aktivity a problémy Životní prostředí Zeměpis Doprava - 8.-9.třída Přírodopis Obnova zdrojů - 6.třída

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO		PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, VAZBY A PŘESAHY
- rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití - orientuje se ve výchozích látkách a produktech fotosyntézy a koncových produktů biochemického zpracování, především bílkovin, tuků a sacharidů - určí podmínky postačující pro aktivní fotosyntézu - uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitamínů - rozeznává chemické reakce v organické chemii - uvědomuje si zneužití některých látek - chápe význam širokého použití látek - oceňuje práci chemiků	Energie – opakování Ropa Uhří Jaderná energie Další zdroje energie Deriváty uhlovodíků 12h Halogen deriváty Alkoholy Další kyslíkaté deriváty Látky stvořené člověkem Makromolekulární látky Významné látky v organické chemii Cukry Tuky Bílkoviny Katalyzátory životních dějů	6h 2h 10h	Paliva a obnova zdrojů - 9.třída OSV Osobnostní rozvoj Rozvoj schopností poznávání Přírodopis Výživa - 8.třída Fotosyntéza

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, VAZBY A PŘESAHY
Chemie a společnost Žák: - zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi - aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe - orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka - reaguje na současnou energetickou situaci - posuzuje výhody a nevýhody různých energetických zdrojů - uvědomuje si vyčerpatelnost energetických zdrojů - hodnotí význam energie pro lidský organismus - oceňuje ekologické potraviny - rozpoznává látky nebezpečné pro člověka - informace čerpá z odborných časopisů	Chemizace, chemie v životě člověka 6h Žijeme v období chemizace Chemie pro člověka Člověk proti sobě Výživou ke zdraví Životní prostředí a chemie	Zeměpis Světové zemědělství - 8.třída Chemický průmysl - 8.třída EVVO Lidské aktivity a problémy životního prostředí Přírodopis Trávicí soustava - 8.třída

Přírodopis

Charakteristika předmětu

Obsahové, organizační a časové vymezení

Předmět přírodopis je vyučován jako samostatný předmět v 6., 7., 8. a 9.ročníku. V 6. –7. ročníku dvě hodiny týdně, v 8. a 9. ročníku jednu hodinu týdně.

Vzdělávání v předmětu přírodopis:

- směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o přírodu a přírodniny
- poskytuje žákům prostředky a metody pro hlubší porozumění přírodním faktům
- umožňuje poznat přírodu jako systém, jehož součásti jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se
- podporuje vytváření otevřeného myšlení, kritického myšlení a logického uvažování
- učí aplikovat přírodovědné poznatky v praktickém životě
- vede k chápání podstatných souvislostí mezi stavem přírody a lidskou činností, závislosti člověka na přírodních zdrojích
- seznamuje žáka se stavbou živých organismů

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- frontální výuka s demonstračními pomůckami
- skupinová práce (s využitím přírodnin, pracovních listů, odborné literatury)
- přírodovědné vycházky s pozorováním
- krátkodobé projekty

Řád učebny přírodopisu je součástí vybavení učebny, dodržování pravidel je pro každého žáka závazné.

Předmět přírodopis úzce souvisí s ostatními předměty vzdělávací oblasti Člověk příroda:

- chemie : ochrana životního prostředí – chemické znečištění, chemické vlastnosti minerálů a hornin, herbicidy, pesticidy, insekticidy
- fyzika: fotosyntéza, světelná energie, sluch, zrak
- zeměpis: rozšíření živočichů a rostlin, výskyt, biotopy, CHKO, Národní parky

Průřezová témata začleněna do vyučovacího předmětu

Předmětem prolínají průřezová témata:

- aplikace odpovědného jednání, zodpovědnost za své zdraví, angažovaný přístup k prostředí (VDO)
- evoluce lidského chování, zvířecí a lidské komunikace, seberegulující jednání (OSV)
- porozumění souvislostem v biosféře, vztahům člověka a prostředí a důsledkům lidských činností na prostředí, zachování biologické rovnováhy (EV)
- komunikace a kooperace, kritické čtení (MDV)
- evropská a globální dimenze v základech ekologie (EGS)
- vzájemné respektování (MKV)

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetencí žáků**Kompetence k učení**

Učitel vede žáky:

- k vyhledávání, třídění a propojování informací
- ke správnému používání odborné terminologie
- k samostatnému pozorování a porovnávání získaných informací
- k nalézání souvislostí

Kompetence k řešení problémů

- učitel zadává úkoly způsobem, který umožňuje více postupů
- učitel zařazuje metody, při kterých žáci sami navrhnou řešení, docházejí k závěrům a vyhodnocují získaná fakta

Kompetence komunikativní

- práce ve skupinách je založena na komunikaci mezi žáky, respektování názorů druhých, na diskusi
- učitel vede žáky k formulování svých myšlenek v písemné i mluvené formě
- učitel umožňuje prezentaci práce žáků, žáci mají možnost sami zhodnotit výsledky své práce a reagovat na hodnocení ostatních, argumentovat, přijmout kritiku

Kompetence sociální a personální

- využívání skupinového vyučování vede žáky ke spolupráci při řešení problémů
- učitel navozuje situace vedoucí k posílení sebedůvěry žáků, pocitu zodpovědnosti

Kompetence občanské

- učitel vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- učitel vede žáky k pochopení práv a povinností v souvislosti s ochranou životního prostředí, ochranou vlastního zdraví i zdraví svých blízkých

Kompetence pracovní

- učitel vede žáky k dodržování bezpečnostních a hygienických pravidel při práci s mikroskopickými preparáty a s živými přírodninami
- učitel zadává úkoly tak, aby měli žáci možnost si práci sami organizovat, navrhnout postup a časový rozvrh

ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA,
Žák: - vysvětlí proces nabalování při vzniku Země - pochopí rozdíl mezi chemickou a biologickou evolucí - popíše změny ve složení atmosféry a jejich význam pro rozvoj života - vysvětlí, co zkoumají jednotlivé biologické vědy - uvede příklady rozmanitosti přírody - na příkladech vysvětlí pojmy producent, konzument, reducent - pochopí nezbytnost jednotlivých složek v potravním řetězci - umí znázornit potravní vztahy pomocí potravní pyramidy - popíše buňku, vysvětlí funkci organel - vysvětlí rozdíl mezi rostlinnou a živočišnou buňkou a buňkou bakterií - pracuje s mikroskopem, připraví jednoduchý mikroskopický preparát - vysvětlí rozdíl mezi jednobuněčným a mnohobuněčným organismem, uvede příklady - vysvětlí pojmy : pletivo, tkáň, orgán, orgánová soustava, organismus - vymezí základní projevy života, uvede jejich význam - vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jejich význam z hlediska dědičnosti - uvede příklady dědičnosti v praktickém životě a příklady vlivu prostředí na utváření organismů	Vznik a vývoj Země (5 hod) Vývoj a složení atmosféry (6 hod) Uspořádání živého světa (3 hod) Vzájemné vztahy organismů v přírodě (3 hod) Buňka (3hod) Jednobuněčnost, mnohobuněčnost (3 hod) Projevy života (2 hod) - fotosyntéza, dýchání, výživa, růst, rozmnožování, dráždivost, vývoj	Z EV EV Ch

ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA,
- dokáže roztřídit organismy do říší - pochopí rozdíl mezi bakterií a virem - umí popsat jednotlivé části hub - zná význam hub v přírodě i pro člověka, rozlišuje mezi parazitismem a symbiózou - pozná (i s pomocí atlasu) naše nejznámější jedlé a jedovaté houby - umí popsat funkci houbové i řasové složky při symbióze ve stélce lišejníků - zná význam lišejníků jako indikátorů čistoty prostředí - zná vybrané zástupce řas a jejich význam - vysvětlí typy stélek a vznik kolonií - popíše vnitřní stavbu buňky a funkci jednotlivých organel - vysvětlí nebezpečnost parazitických prvků - popíše vnitřní a vnější stavbu živočichů za použití osvojené odborné terminologie a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů - porovná stavbu těla tasemnice a škrkavky - rozlišuje vnitřní a vnější parazity	Třídění organismů (1 hod) Viry a bakterie (3 hod) Houby (5 hod) Lišejníky (2 hod) Jednobuněčné a mnohobuněčné řasy (3 hod) Prvoci (3 hod) Žahavci ploštěnci, hlísti (5 hod)	Člověk a zdraví EGS EV EV,EGS OSV – základní hygienické návyky

ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA,
-podle charakteristických znaků rozlišuje plže , mlže, hlavonožce - pochopí vývojové zdokonalení stavby jejich těla - rozlišuje vodní a suchozemské druhy - pozná vybrané zástupce (hlemýžď, páskovka, škeble, srdcovka, sépie) - zná jejich význam a postavení v přírodě - popíše tělo žížaly a vysvětlí funkce jednotlivých orgánů - vysvětlí význam žížaly v přírodě - dokáže popsat vnější i vnitřní stavbu těla členovců - rozlišuje jednotlivé třídy členovců podle charakteristických znaků - uvede nejznámější zástupce jednotlivých tříd - dokáže popsat tělo včely medonosné jako modelový příklad hmyzu - rozlišuje proměnu dokonalou a nedokonalou - orientuje se v nejznámějších řádech hmyzu a pozná vybrané zástupce - zhodnotí pozitivní i negativní význam hospodářských a epidemiologických druhů hmyzu - pochopí význam ostnokožců z vývojového hlediska - seznámí se s používáním lupy, mikroskopu, zjednodušených klíčů a atlasů	Měkkýši (4 hod) Kroužkovci (2 hod) Členovci (2 hod) Pavoukovci, korýši, hmyz (16 hod) Ostrokožci (1 hod) Praktické metody poznávání přírody (průběžně)	OSV EV, Ch – insekticidy EGS

ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, POZNÁMKY
Žák: - vysvětlí význam a zásady třídění organismů - zná jednotlivé taxonomické jednotky - porovná vnitřní a vnější stavbu živočichů za použití osvojené odborné terminologie a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů - dokáže rozdělit zástupce do jednotlivých tříd a chápe vývojové zdokonalování - vysvětlí přizpůsobení živočichů danému prostředí - pozná vybrané zástupce ryb - rozlišuje nejznámější mořské a sladkovodní ryby - rozumí postavení ryb v potravním řetězci, význam ryb v potravě člověka - pozná vybrané zástupce obojživelníků - vysvětlí přizpůsobení obojživelníků vodnímu prostředí - pozná vybrané zástupce plazů - seznámí se s exotickými druhy plazů a možnostmi jejich chovu v teráriích - zná význam plazů v potravním řetězci	Třídění organismů (1 hod) Strunatci: podkmen obratlovci (2 hod) třídy : kruhoústí (1 hod) paryby (2 hod) ryby (3 hod) obojživelníci (5 hod) Plazi (6 hod)	Z -rozšíření organismů D – rybníkářství v Čechách EV

ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA,
- přizpůsobení k letu -pozná vybrané zástupce a dokáže je podle znaků rozdělit do nejznámějších řádů (pěvci, dravci, hrabaví,atd.) - přizpůsobení prostředí -zná zástupce tažných a přezimujících ptáků -vysvětlí vývoj rostlin -chápe význam vzniku ozónové vrstvy pro přechod rostlin na souš -vybrané zástupce rozlišuje na mechorosty a kaprad'orosty -vysvětlí význam výtrusných rostlin v přírodě -vysvětlí rozdíl mezi výtrusnými a semennými rostlinami -podle charakteristických znaků rozlišuje hlavní zástupce nahosemenných rostlin -zná význam lesa a způsoby jejich ochrany -vysvětlí funkce jednotlivých částí rostlinného těla (kořen, stonek, list, květ, plod) -pochozí význam charakteristických znaků pro určování rostlin -vysvětlí rozdíl mezi jednoděložnou a dvouděložnou rostlinou -rozliší podle morfologických znaků základní čeledi rostlin -zná významné zástupce jednotlivých čeledí a dokáže je roztrdit -jednoděložnou a dvouděložnou rostlinou -rozliší podle morfologických znaků základní čeledi rostlin -zná významné zástupce jednotlivých čeledí a dokáže je roztrdit	ptáci (11 hod) Vývoj rostlin, přechod rostlin na souš (2 hod) Mechorosty (2 hod) Kaprad'orosty (4 hod) - plavuně, přesličky, kapradiny Nahosemenné rostliny (3 hod) Ekosystém les (3 hod) Stavba rostlinného těla (14 hod) Krytosemenné rostliny (10 hod)	EGS – potravinové zdroje EV EV Z

ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA,
-zná příklady a využití kulturních plodin -vysvětlí princip základních fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin -odvodí na základě pozorování přírody závislost a přizpůsobení některých rostlin podmínkám prostředí -vysvětlí význam lučních porostů -pracuje s atlasy a zjednodušenými klíči rostlin -zná druhy chráněných území ČR a pravidla chování v nich -vede příklady chráněných území Jihočeského kraje -seznámí se s používáním lupy, mikroskopu, zjednodušených klíčů a atlasů, principem zhotovení herbáře rostlin	Ekosystém louka (2 hod) Chráněná území ČR (1 hod) Praktické metody poznávání přírody (průběžně)	EGS – potravinové zdroje EV EV Z

ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA,
Žák: - vysvětlí rozvoj savců koncem druhohor - popíše stavbu těla savců a základní charakteristiku - podle charakteristických znaků rozlišuje základní řády savců a správně roztrídí vybrané zástupce - vysvětlí přizpůsobení savců prostředí a způsobu života (např. kytovci, netopýři, krtek, apod.) - pozná vybrané zástupce - zná význam těchto živočichů v přírodě i pro člověka, jejich postavení v ekosystému - umí zařadit druhy do zoogeografických oblastí - umí uvést příklady typů chování zvířat (etologie)	Savci (26 hod)	Z
		EV
		EV
- uvede příklady výskytu organismů a vztahy mezi nimi - orientuje se v základních ekologických pojmech (ekosystém, potravní řetězec, populace, společenstvo, biom)	Rozšíření, význam a ochranu živočichů (2 hod)	Z
- vysvětlí základní vztahy mezi populacemi a uvede konkrétní příklady parazitismu a symbiózy - umí vysvětlit cyklické procesy zemského systému – koloběh látek a prvků	Ekologie (4 hod)	D, Ch

[illegible]

ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, POZNÁMKY
Žák: - vysvětlí teorii vzniku Země - objasní vliv jednotlivých sfér Země na vznik a vývoj života - rozliší prvky souměrnosti krystalu - orientuje se ve stupnici tvrdosti - podle charakteristických vlastností rozpozná vybrané nerosty - zná význam některých důležitých nerostů (руды) - rozlišuje horniny vyvřelé, usazené a přeměněné a popíše způsob jejich vzniku - zná význam a použití důležitých hornin (žula, vápenec, břidlice) - uvede konkrétní příklady vnitřních a vnějších geol. dějů - popíše druhy zvětrávání - dokáže popsat vlivy erozí ve svém okolí (skalní města) - orientuje se v geologickém vývoji a stavbě území ČR - porovná význam půdních činitelů pro vznik půdy - rozlišuje hlavní půdní typy a půdní druhy - chápe vliv podnebí a počasí na živou i neživou přírodu, potřebu ochrany přírodních zdrojů, vlivy znečištěného ovzduší na člověka - zná příčinu vzniku mimořádných událostí, přírodních světových katastrof (povodně, větrné bouře..) a ochranu před nimi - popíše teorii o vzniku a vývoji života na Zemi - dokáže vysvětlit endosymbiotickou teorii vzniku eukaryotické buňky	Země, vznik, stavba (3 hod) Mineralogie (3 hod) Přehled minerálů (4 hod) Přehled hornin (8 od) Geologické děje (5 hod) Pedologie (2 hod) Podnebí a počasí ve vztahu k životu (1 hod) Vznik a vývoj života na Zemi (2 hod)	Z-planeta Země, stavba Z, Ch F, Ch Ch Z EGS – přírodní katastrofy, zemětřesení EV, Z, F, Ch EV, Z Ch

ZEMĚPIS

Charakteristika předmětu

Vyučovací předmět Zeměpis vychází obsahově ze vzdělávací oblasti Člověk a příroda a ze vzdělávacího oboru Zeměpis (Geografie) v RVP ZV.

V rámci předmětu si žáci v poznatkové oblasti osvojují základní vědomosti o Zemi jako o vesmírném tělese a znázornění povrchu Země. Získávají základní vědomosti o přírodních, společenských, hospodářských a kulturních poměrech ČR, evropských zemí a významných světových regionů. Získávají důležité poznatky o světadílech a oceánech, o státech světa a současných globálních problémech lidstva.

V činnostní oblasti žáci získávají dovednosti potřebné pro práci s mapami, statistickými daty a s informačními materiály a orientují se v nich. Učí se samostatně vyhledávat a třídit informace z různých zdrojů. Naučí se obhajovat výsledky své práce, hledat cesty ke správnému řešení a spolupracovat se spolužáky.

Zeměpis je předmět, který umožňuje žákům orientovat se v současném světě a v problémech současného lidstva, umožňuje také uvědomovat si civilizační rizika a spoluzodpovědnost za kvalitu života na Zemi, vztah lidí k přírodnímu i společenskému prostředí.

Časové vymezení předmětu

Ročník	prima	sekunda	tercie, 1.S	kvarta, 2.S
Týdenní hodinová dotace	2	2	1	2
Roční hodinová dotace	72	72	36	72

Organizační vymezení předmětu

Výuka Zeměpisu probíhá v učebně zeměpisu, která je vybavená moderní výpočetní a didaktickou technikou. Součástí výuky jsou např. přednášky, výukové pořady, programy, projekty, zeměpisné vycházky a zeměpisné exkurze.

Zeměpis obsahuje informace jak přírodovědného, tak i společenského charakteru. V rámci mezipředmětových vztahů pak spolupracuje s dějepisem, základy společenských věd, biologií, chemií, fyzikou, matematikou a vychází z průřezových témat Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova a Environmentální výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu Zeměpis

Kompetence k učení:

Učitel:

- vede žáky k používání vhodné literatury (atlasů a map) a internetu.
- motivuje žáky k prezentaci krátkých aktualit nebo referátů
- vede žáky k používání odborné terminologie
- učí žáky využívat vlastní zkušenosti, zážitky a poznatky

Kompetence k řešení problémů:

Učitel:

- u žáků podporuje tvořivost a logické myšlení, vyhledávání a kombinování informací z různých zdrojů, řešením modelových situací žáky vede k využívání metod, při kterých docházejí k objevům a řešením žáci sami

- učí žáky diskutovat na dané téma, argumentovat a obhajovat svá tvrzení

Kompetence komunikativní:

Učitel:

- vede žáky, aby kvalitně prezentovali svoje znalosti
- učí žáky komunikovat mezi sebou a s učiteli a dodržovat předem stanovená pravidla komunikace, učí je naslouchat názorům druhých a respektovat je
- vede žáky k přesné interpretaci textů, obrazových materiálů, map a grafů

Kompetence sociální a personální:

Učitel:

- navrhuje projekty nebo úlohy, které vyžadují spolupráci více žáků
- žáky vede k práci ve skupině, kde bude každý zodpovídat za část úkolu, za jeho zodpovědné a správné splnění

Kompetence občanské:

Učitel:

- předkládá informace o oblastech postižených přírodními katastrofami, válečnými konflikty
- předkládá informace z demografie a politické geografie, ze kterých si žák uvědomuje kulturní, náboženské a sociální rozdíly
- žáky vede k utvoření kladného vztahu ke své vlasti a ke společnosti
- žáky vede k aktivní ochraně životního prostředí a kulturního dědictví

Kompetence pracovní:

Učitel:

- žáky naučí používat různé druhy map, pracovat s atlasem, s diagramy, s buzolou a turistickou mapou v terénu
- žáky seznámí se strukturou hospodářství, což jim může pomoci při volbě povolání

Průřezová témata začleněna do vyučovacího předmětu (zkratky použité v tabulkách)

Environmentální výchova	EV
Mediální výchova	MdV
Multikulturní výchova	MV
Osobnostní a sociální výchova	OSV
Výchova demokratického občana	VDO
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech	EGS

Mezipředmětové souvislosti, vazby a přesahy (zkratky použité v tabulkách)

Cizí jazyk	Cj
Český jazyk a literatura	Čj
Člověk a svět práce	ČSP
Dějepis	D
Fyzika	F
Chemie	Ch
Informatika a výpočetní technika	IVT
Matematika	M
Občanská výchova	OV
Přírodopis	Př
Výchova ke zdraví	VZ

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, VAZBY A PŘESAHY
Žák: - vyhledává informace z různých zdrojů o posuzuje jejich hodnotu, zjištěné informace třídí - používá s porozuměním základní kartografické a topografické pojmy, čte a přiměřeně interpretuje informace z map - přiměřeně hodnotí objekty, jevy a procesy v krajině sféře - vytváří a využívá mentální mapy pro orientaci v regionech, pro prostorové vnímání a hodnocení míst, jevů a procesů v nich - používá s porozuměním základní pojmy planetární geografie, rozlišuje druhy vesmírných těles, zhodnotí postavení Země ve vesmíru a srovná její vlastnosti s ostatními planetami - objasní postavení Slunce ve vesmíru, zhodnotí důsledky pohybů Z, S a M - vyjádří základní představu o stavbě a tvaru Země, endogenních a exogenních pochodech tvarech reliéfu - pojmenuje složky ovzduší, zhodnotí význam kyslíku - objasní pojem podnebí, porovná klimatické pásy a zhodnotí kontinentální a oceánské vlivy	Informační a dokumentační zdroje v geografii (1h) Základy kartografie a topografie (12h) - glóbus - plán, mapa - měřítko a obsah mapy (výškopis, polohopis, popis) - geografické, topografické a kartografické pojmy Planeta země (10h) - Země ve vesmíru - střídání dne a noci - otázka času - pohyby Země - roční období - Měsíc Stavba zemského tělesa (2h) Jak se mění povrch Země (12h) - vnitřní a vnější činitelé Atmosféra (6h) - klimatické pásy	OSV – rozvoj schopností poznávání, kreativita, komunikace kooperace MdV - kompletně ČJ – komunikace, slohová výchova CJ – řečové dovednosti M – práce s daty IVT – vyhledávání informací ČSP – využití digitálních technologií OSV - rozvoj schopností poznávání, kreativita, komunikace kooperace M – číslo, proměnná, měřítko, geometrie v rovině a prostoru EV – základní podmínky života MdV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení M – geometrie v rovině a prostoru, úhlové jednotky F – látky, tělesa, síly, Vesmír D – starověké a středověké představy o vesmíru a SS EV – změny v krajině F – látky, tělesa, pohyb, síly, energie CH – částicové složení, prvky Př – geologie, vývoj zemské kůry EV – vliv člověka na životní prostředí, ochrana ŽP, atmosférické poruchy Př – podnebí a počasí ve vztahu k životu

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, VAZBY A PŘESAHY
Žák: - popíše základní rysy planetární cirkulace vzduchu a pojmenuje činitele utvářející počasí - znázorní složení hydrosféry a základní procesy v ní probíhající, popíše mechanismus celkového oběhu vody - objasní základní charakteristiky dějů probíhajících v oceánech a mořích a ve vodě na pevnině - popíše vznik a složení půdy, rozlišuje mezi půdním druhem a půdním typem, objasní rozmístění půd - pojmenuje jednotlivá šířková pásma - uvede charakteristiky podnebí, vodstva, půdní skladby a biosféry v jednotlivých geobiomech - zhodnotí vliv člověka na přírodu v jednotlivých částech světa - uvede důvody a způsoby ochrany přírody - objasní uspořádání rostlinstva a živočišstva v závislosti na nadmořské výšce	- počasí a mechanismy v atmosféře Hydrosféra (8h) - oběh vody - oceány a moře - vodstvo na pevnině, ledovce Půdy (3h) Geobiomy (16h) - tropy - pouště - subtropy - stepi a lesostepi - lesy mírného pásu - subpolární a polární oblasti Výšková stupňovitost v krajině (2h)	MdV – sledování a vyhodnocování předpovědi VZ – ochrana člověka za mimořádných událostí EV – základní podmínky života, mořské ekosystémy, tání ledovců – globální změny klimatu EGS – světové námořní obchodní trasy CH – směsi, voda F – mechanické vlastnosti tekutin D – zámořské objevy Př – neživá příroda, edafon = živá složka půdy VDO – odpovědnost k ochraně biosféry EGS – analýza globálních vlivů EV, EGS – dezertifikace, lidské aktivity EV, EGS – historické změny v subtropických krajinách EV – kácení, problémy ŽP EV – ledovce, lov kytovců EV - ekosystémy OV – globalizace – příčiny, důsledky Př – snižování biodiverzity a krajinné diverzity D – průběžně napříč tématy vliv lidských činností na krajinu

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, VAZBY A PŘESAHY
Žák: - zhodnotí vývoj počtu obyvatel, objasní základní demografické pojmy, posoudí rozložení, strukturu a dynamiku pohybu světové populace - pojmenuje základní geografické znaky sídel - porovnává státy světa hodnotí je podle základních kritérií - uvádí příklady integrací a srovnává je na základě podobných a odlišných znaků - zhodnotí přiměřeně strukturu a funkce světového hospodářství - posoudí význam zemědělství pro výživu lidstva - uvádí reprezentativní zemědělské plodiny a hospodářská zvířata v jednotlivých regionech - lokalizuje hlavní oblasti průmyslové oblasti, uvádí aktuální problémy - hodnotí a srovnává význam dopravy, služeb a cestovního ruchu pro hospodářství v jednotlivých světových regionech	Obyvatelstvo světa (5h) - početní vývoj - rozmístění - pohyb - struktura Sídla (2h) - venkovská sídla - městská sídla - funkce sídel Politická mapa světa (4h) - poloha, rozloha, lidnatost - státní hranice - státní zřízení a formy vlády - správní členění - stupeň rozvoje - mezinárodní organizace Světové hospodářství (8h) - jádrové a periferní oblasti - globální nerovnost - zemědělství - rybolov a lesní hospodářství - světová průmyslová výroba - doprava a služby	EV – lidské aktivity a problémy ŽP, průmyslová revoluce, demografický vývoj, globalizace jevů a procesů MV – kulturní difference, etnický původ, princip sociálního smíru a solidarity OV – člověk ve společnosti D – počátky lidské společnosti, křesťanství a středověká Evropa EV – lidské sídlo – město – vesnice; umělý ekosystém; kulturní krajina EGS – orientace na politické mapě světa, vyspělost jednotlivých oblastí světa, hospodářské a kulturní rozpory MV – lidské vztahy EV – lidské aktivity a problémy ŽP: změny v krajině VDO – demokracie jako forma vlády, participace občanů v politickém životě OV – stát a právo: právní základ státu, demokracie, lidská práva, mezinárodní vztahy, globální svět, evropská integrace, mezinárodní spolupráce EV – udržitelný rozvoj společnosti EV – vlivy zemědělství, průmyslu a dopravy na ŽP F – energie EGS – rozvoj služeb a životní úroveň, předpoklady rozvoje služeb a cestovního ruchu

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, VAZBY A PŘESAHY
Žák: - objasní pojmy: kontinent, světadíl, světový oceán - rozlišuje druhy moří, porovnává oceány - posoudí hospodářský význam oceánů - pojmenuje a vyhledá v mapě příslušného světadílu významné prvky horizontální členitosti, popíše s pomocí map výškovou členitost a povrchové celky, posoudí činitele, které je formovaly - zhodnotí polohu světadílu vzhledem ke klimatickým pásům, popíše faktory ovlivňující klima ve světadílu a důsledky jejich působení - pojmenuje a popíše příklady rostlinstva a živočišstva světadílu a zařadí je do geografických šířkových pásem - uvádí reprezentativní příklady národních parků a předmět jejich ochrany	Rozloha a členitost světového oceánu (3h) Regionální geografie světadílů: - Afrika (10h) - Austrálie a Oceánie (7h) - Polární oblasti (3h)	EV – vztah člověka k prostředí EGS – globální vlivy na oběh hydrosféry Př – základy ekologie, organismy a prostředí, ochrana ŽP EGS – orientace na politické mapě, tematické mapy, regiony v souvislostech hospodářského a politického vývoje, humanitární pomoc, rozvojová spolupráce MV, VDO – tradice, zvyky, náboženství MdV – kritické vnímání mediálních sdělení D – historie objevování afrického kontinentu, počátky lidské civilizace, kolonialismus Př – biologie rostlin, tropické plodiny D – postavení původních obyvatel Austrálie, objevy Př – endemické druhy, zavlečené druhy EGS – jedinečnost v globálním systému planety EV – přístupy k přírodnímu dědictví Př – základy ekologie, ochrana přírody

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, VAZBY A PŘESAHY
Žák: - vyhledá v mapě hustě a řídké zalidněné oblasti a objasní příčiny nerovnoměrného rozložení obyvatelstva - srovnává obyvatelstvo světadílu podle kultury, způsobu života a náboženství - určí a vymezí základní regiony v rámci daného světadílu - zná základní socioekonomické charakteristiky jednotlivých regionů - zvažuje, jaké změny v regionu nastaly a co je příčinou - pojmenuje příklady zemědělských plodin a určí oblasti jejich pěstování - pojmenuje hlavní nerostné suroviny a popíše úroveň a zaměření průmyslové výroby v regionech - určí významná střediska cestovního ruchu - posoudí celkové ekonomické a politické postavení regionů v současném světě (jádrové oblasti a periferie)	- Amerika (15h) - Asie (15h)	EGS – politická mapa světa EV – ochrana ŽP, přístupy k přírodnímu dědictví MV, VDO kulturní rozdíly a etnický původ, rasové poměry, soužití ras D – nejstarší civilizace, objevy a dobývání, modernizace společnosti, vznik USA CJ – jazykové oblasti Ameriky, realie EGS – orientace na politické mapě EV – ochrana ŽP MV – kulturní rozdíly, odlišné vmyšlení a vnímání světa VDO – respektování kulturních a etnických odlišností IVT – vyhledávání informací – demografická data OV – kulturní oblasti a životní styl v asijských regionech

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, VAZBY A PŘESAHY
Žák: - pojmenuje a vyhledá v mapě Evropy významné prvky horizontální členitosti, popíše s pomocí map výškovou členitost a povrchové celky, posoudí činitele, které je formovaly - zhodnotí polohu světadílu vzhledem ke klimatickým pásům, popíše faktory ovlivňující klima ve světadílu a důsledky jejich působení - pojmenuje a popíše příklady rostlinstva a živočišstva světadílu a zařadí je do geografických šířkových pásem - uvádí reprezentativní příklady národních parků a předmět jejich ochrany - vyhledá v mapě hustě a řídce zalidněné oblasti a objasní příčiny nerovnoměrného rozložení obyvatelstva - srovnává obyvatelstvo Evropy podle kultury, způsobu života a náboženství - určí a vymezí základní regiony v rámci Evropy - zná základní socioekonomické charakteristiky jednotlivých regionů - pojmenuje příklady zemědělských plodin a určí oblasti jejich pěstování	Evropa horizontální a vertikální členitost (4h) vodstvo (2h) klima (2h) rostlinstvo a živočišstvo (2h) ochrana přírody (1h) obyvatelstvo a sídla (4h) zemědělství (2h)	EV – ochrana ŽP, přístupy k přírodnímu dědictví EGS – jedinečnost v globálním systému planety Př – základy ekologie, ochrana přírody Př – endemické druhy, zavlečené druhy EV – přístupy k přírodě a kulturnímu dědictví MV – kulturní rozdíly, zvyky, náboženství, hodnoty, odlišné myšlení a vnímání světa D – kořeny evropské kultury, křesťanství, demokracie, právo, umění, věda, integrující se svět, vývoj po II. sv. válce MV, VDO – tradice, zvyky, náboženství IVT – vyhledávání informací – demografická data EGS – orientace na politické mapě Evropy, evropské jazykové a kulturní okruhy

- pojmenuje hlavní nerostné suroviny a popíše úroveň a zaměření průmyslové výroby v regionech - určí významná střediska cestovního ruchu - posoudí celkové ekonomické a politické postavení regionů v současném světě	průmysl (3h) doprava a cestovní ruch (2h) vybrané evropské regiony (14h)	

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, VAZBY A PŘESAHY
Žák: - určí polohu, popíše průběh státní hranice, srovná rozlohu s dalšími evropskými státy - nastíní geol. vývoj, popíše typy hornin, mechanismus zvětrávání a související tvary reliéfu - orientuje se na fyzické mapě ČR - pojmenuje hlavní činitele ovlivňující klima ČR, vymezí podnebné oblasti, vysvětlí chod počasí, zná hodnoty základních meteorologických prvků - zařadí území ČR k úmořím, zná hlavní složky hydrografické sítě ČR, objasní původ jezer, význam přehradních nádrží a rybníků, objasní příčiny povodní - rozlišuje půdní druhy a typy, zhodnotí jejich geografické rozšíření a zemědělské využití - popíše skladbu rostlinstva a živočišstva a vývojové změny - popíše výškové stupně v ČR - zná příklady chráněných území, uvádí příklady přírodních a kulturních krajín, navrhuje řešení ekologických problémů	ČESKÁ REPUBLIKA Poloha a rozloha (3h) Geologie a geomorfologie (12h) Podnebí a počasí (7h) Vodstvo (7h) Půdy (2h) Rozmístění rostlinstva a živočišstva (2h) Ochrana přírody v ČR (3h)	EGS – jsme Evropané, Evropa a svět nás zajímá OV – člověk ve společnosti, vlast, vlastenectví, stát a právo Př – neživá příroda – nerosty a horniny, exogenní a endogenní procesy, geologický vývoj a stavba území ČR EV – emise, znečišťování ovzduší EV – ochrana ŽP – ochrana vodních zdrojů D – historie rybníkářství a vodních děl v českých zemích EV – ekosystémy, lidské aktivity a problémy ŽP, ochrana přírody, vztah člověka k prostředí Př – základy ekologie, organismy a prostředí, chráněná území přírody v ČR

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, VAZBY A PŘESAHY
Žák: - posoudí demografický vývoj, objasní příčiny migrací, popíše rozmístění a strukturu obyvatel - rozděluje sídla podle kritérií, uvádí příklady a historické souvislosti, hodnotí proces urbanizace v regionu - člení hospodářství do jednotlivých sektorů, objasní základní ekonomické pojmy - zhodnotí charakter zemědělství a jeho prostorové rozmístění, objasní základní pojmy - popíše územní a odvětvovou strukturu průmyslu, hodnotí energetické a surovinové zdroje - popíše druhy dopravy a jejich zastoupení, zhodnotí dopravní síť, objasní aktuální problémy - vymezí hlavní oblasti a jejich atraktivitu pro cestovní ruch - zhodnotí členství ČR v mezinárodních organizacích - hodnotí lidský a hospodářský potenciál ČR - popíše geografické poměry místní oblasti	Obyvatelstvo, sídla (5h) Regiony České republiky (3h) Složky hospodářství, vývoj (2h) Zemědělství (4h) Průmysl (6h) Doprava(3h) Cestovní ruch a služby (3h) ČR a mezinárodní organizace (2h) Místní region (6h)	OSV – sociální rozvoj EGS – evropské a globální vlivy na rozvoj společenského prostředí ČR MV – etnický původ EV – vztah člověka k prostředí OV – člověk ve společnosti D – kořeny evropské kultury OV – stát a hospodářství, majetek, vlastnictví, tržní hospodářství, státní správa a samospráva EV – lidské aktivity a problémy ŽP, vliv průmyslu, zemědělství a dopravy na životní prostředí F – energie Ch – chemický průmysl v ČR, mimořádné události, úniky nebezpečných látek EGS – etapy rozvoje průmyslu a zemědělství na území ČR, význam dopravní polohy ČR v Evropě, postavení ČR ve světové síti aktivit cestovního ruchu a služeb obyvatelstvu EV – ochrana přírody a kulturních památek EGS - evropská integrace VDO – občan, společnost, stát OV – globální svět, mezinárodní spolupráce MdV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení o regionech ČR

Žák: - ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu - aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny - uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině - uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech	Cvičení a pozorování v terénu místní krajiny při geografické exkurzi(1) Ochrana člověka při ohrožení zdraví a života při živelných pohromách (1)	EV – Vztah člověka k prostředí OSV – osobnostní rozvoj, rozvoj schopností poznávání, seberegulace, kreativita, sociální rozvoj, komunikace, kooperace

HUDEBNÍ VÝCHOVA

Charakteristika předmětu

Předmět Hudební výchova je zařazen do vzdělávací oblasti Umění a kultura a umožňuje žákům jiné než racionální poznávání světa a odráží nezastupitelnou část lidské existence – umění a kulturu jako procesy i výsledky duchovní činnosti, umožňující chápat kontinuitu proměn lidské společnosti, v níž dochází k socializaci jedince a jeho projekci do společenské existence, i jako součást každodenního života.

Vzdělávání v této oblasti přináší umělecké osvojování světa, při němž dochází k rozvíjení specifického cítění, tvořivosti, vnímavosti jedince k uměleckému dílu a jeho prostřednictvím k sobě samému i okolnímu světu. Součástí tohoto procesu je hledání a nalézání vazeb mezi druhy umění, schopností vcítit se do kulturních potřeb ostatních lidí a jimi vytvořených hodnot. V tvořivých činnostech jsou rozvíjeny schopnosti nonverbálního vyjadřování prostřednictvím tónu, zvuku, mimiky nebo gesta, což umožňuje získávání dovedností a poznatků překračujících rámec jednotlivých oborů a přispívá tak k osobitějšímu a originálnějšímu sebevyjádření i hlubšímu porozumění uměleckému dílu.

Obsah předmětu:

Vzdělávání v oboru hudební výchova směřuje prostřednictvím vokálních, instrumentálních, hudebně pohybových a poslechových činností k :

- vnímání hudby jako důležité součásti života jedince a celé společnosti prostřednictvím vokálních instrumentálních, hudebně pohybových, poslechových i jiných aktivit
- chápání hudebního jazyka jako specifické formy komunikace
- získávání orientace v širokém spektru hudebních stylů a žánrů současnosti a minulosti
- pochopení různorodé hudební kultury různých národů a národností
- rozvoji žákovy celkové hudebnosti

Hudební činnosti se stávají v rovině produkce, recepce a reflexe obsahovými doménami hudební výchovy. Tyto činnosti se vzájemně vzájemně propojují, ovlivňují a doplňují, a tak rozvíjí celkovou osobnost žáka

Obsahem vokálních činností je práce s hlasem, při níž dochází ke kultivaci pěveckého i mluvního projevu, obsahem instrumentálních činností je hra na hudební nástroje a jejich využití při hudební produkci a reprodukci, obsahem hudebně pohybových činností je ztvárňování hudby pomocí pohybu, tance a gest, obsahem poslechových činností je aktivní vnímání znějící hudby, při níž žák poznává hudbu ve všech jejích žánrových, stylových a funkčních podobách, učí se hudbu analyzovat a interpretovat.

Vokální činnosti:

Pěvecký a mluvní projev

Intonace a vokální improvizace

Hudební rytmus

Orientace v notovém záznamu melodie

Rozvoj hudebního sluchu a hudební představivosti

Reflexe vokálního projevu

Instrumentální činnosti:

Hra na hudební nástroje

Záznam hudby

Vyjadřování hudebních i nehupebních myšlenek a představ
Tvorba doprovodů pro hudebně dramatické projevy

Hudebně pohybové činnosti:

Pohybový doprovod znějící hudby

Pohybové vyjádření hudby v návaznosti na sémantiku hudebního díla

Pohybové reakce na změny v proudu znějící hudby

Orientace v prostoru

Poslechové činnosti:

Orientace v hudebním prostoru a analýza hudební skladby

Hudební dílo a jeho autor

Hudební styly a žánry

Interpretace znějící hudby

Časové vymezení předmětu:

Třídy: 6. ročník (prima), 7.ročník (sekunda) po 1 hodině týdně (36 hodin ročně)

Třídy: 8. ročník (tercie,1.S), 9.ročník (kvarta, 2.S) po 2 hodinách týdně (72 hodin ročně)

Organizace výuky

Výuka probíhá v odborné učebně HV

Průřezová témata začleněná do vyučovacího předmětu:

EV - vztah člověka k přírodě

EGS - jsme Evropané

- Evropa a svět nás zajímá

OSV - poznávání lidí

- kreativita

- sebepoznání a sebepojetí

- komunikace

- hodnoty, postoje

- rozvoj schopností poznávání

- řešení problémů a rozhodovací dovednosti

- kooperace

MDV - schopnost zpracovat, vyhodnotit a využít podněty z médií

VDO - slušnost, tolerance, aktivita, samostatnost

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení:

Žák je veden k vyhledávání, shromažďování a porovnávání informací, aby tak vytvářel prostředí, ve kterém se budou moci plně rozvinout hudební schopnosti jeho i jeho spolužáků. Ve výuce jsou podporováni talentovaní žáci a vedeni k samostatné tvořivé umělecké činnosti, jsou vedeni k využití zkušeností a poznatků jak z vlastní umělecké činnosti, tak z jiných předmětů.

Kompetence k řešení problému:

Žákům je umožněn volný přístup k informačním zdrojům při zpracování referátů na témata z dějin hudby, jsou vedeni k používání odborné hudební terminologie.

Kompetence komunikativní:

Žákům jsou vytvářena potřebné příležitosti k pěveckému, instrumentálnímu a pohybovému projevu, jsou podněcovány jejich hudební zájmy a je dáván prostor i jejich hudebním námětům a názorům. Žáci jsou vedeni k tomu, aby si vzájemně naslouchali a vyjadřovali své pocity. Žáci připravují hudební vystoupení nejen pro své spolužáky, ale také pro rodiče a veřejnost.

Kompetence sociální a personální:

U žáků jsou pozitivně rozvíjeny sebedůvěra a vědomí vlastních schopností, učí se správnému chování na koncertech a jiných hudebních představeních, jsou vedeni k oceňování práce vlastní i práce druhých, do výuky jsou zařazovány kooperativní činnosti.

Kompetence občanské:

Žáci jsou vedeni k prezentaci svých myšlenek, názorů a pocitů, k respektování odlišností mezi lidmi a kulturami, je vytvářen prostor, aby se aktivně zapojili do společenského dění. Také je kladen důraz na dodržování tradic.

Kompetence pracovní:

Žáci jsou vedeni k tomu, aby byli schopni efektivně organizovat svou práci, přičemž jsou zohledňovány jejich individuální schopnosti a dovednosti při hudebních činnostech, jsou vedeni ke správnému používání jednoduchých hudebních nástrojů a k uplatňování získaných dovedností v praktickém životě, je kladen důraz na ochranu zdraví vlastního i zdraví spolužáků.

ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATATA, POZNÁMKY
Žák: – využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti (IHSD) při hudebních aktivitách - uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě, zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého - reprodukuje na zákl. IHSD různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché improvizace - orientuje se v zápise písní a skladeb různých stylů a žánrů, tyto písně či skladby na zákl. IHSD svým způsobem realizuje - rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hud. poh. prvků k poslouchané hudbě a na zákl. IHSD předvede jednoduchou pohybovou vazbu - orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku	Vokální činnosti: průběžně (13 hod) Rozšiřování hlasového rozsahu, hlasová hygiena, hlasová nedostatečnost a některé způsoby její nápravy, mutace, vícehlasý a jednohlasý zpěv, deklamace, techniky vokálního projevu, jejich individuální využití při zpěvu i při společných vokálně instrumentálních aktivitách (VIA) Diatonické postupy v durových a mollových tóninách, improvizace jednoduchých hudebních forem Odhalování vzájemných souvislostí, využívání rytmických zákonitostí při vokálním projevu Reprodukce zapsané melodie (notový, grafický záznam) Reprodukce tónů, převádění melodií z nezpěvné do zpěvné polohy, zachycování rytmu popřípadě i melodie zpívané (hrané) písně pomocí notového (grafického) záznamu Vlastní vokální projev a vokální projev ostatních, hledání možností nápravy hlasové nedostatečnosti (transpozice melodie, využití jiné hudební činnosti) Instrumentální činnost: průběžně (6 hod) Nástrojová reprodukce melodií (motivků, témat, písní, jednoduchých skladeb), hra a tvorba doprovodů s využitím nástrojů Orffova instrumentáře, keyboardů a počítače, nástrojová improvizace (jednoduché hudební formy) Notační programy (např. Capella, Finale, Sibelius) a další způsoby záznamu hudby - pomocí hudebního nástroje vyjadřování představy rytmické, melodické, tempové, dynamické, formální	Fy- zvuky jako harmonické vlnové děje, zdroje zvuku: hudební nástroje, hlas; jednoduché a složené tóny Bi Fy-zvuk jako mechanické vlnění a jeho vlastnosti: výška, barva, hlasitost, rychlost šíření a pohlcování prostředím. Bi Čj, D Fy-magnetický záznam signálu, mikrofón, reproduktor, přenosová soustava.

ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, POZNÁMKY
zařadí na zákl. IHSD a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami - vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění	Tvorba doprovodů pro hudebně dramatické projevy Hudebně pohybové činnosti: průběžně (5 hod) Pohybový doprovod znějící hudby – taktování, taneční kroky, vlastní pohybové ztvárnění Pohybové ztvárnění hudby v návaznosti na sémantiku hudebního díla- pantomima a improvizace Pohybové reakce na změny v proudu znějící hudby Rozvoj pohybové paměti, reprodukce pohybů prováděných při tanci či pohybových hrách Poslechové činnosti: průběžně (12 hod) Postihování hudebně výrazových prostředků, významné sémantické prvky užití ve skladbě (zvukomalba, dušmalba, pohyb melodie, pravidelnost hudební formy) a jejich význam pro pochopení díla Hudební styly a žánry -chápaní jejich funkcí vzhledem k životu jedince i společnosti, kulturním tradicím a zvykům Slovní charakterizování hudebního díla (slohové a stylové zařazení apod.), vytváření vlastních soudů a preferencí Hudební skladba v kontextu s jinými hudebními i nehudebními díly, dobou vzniku, životem autora, vlastními zkušenostmi (inspirace, epigonství, kýč, módnost a modernost, stylová provázanost), chápání jejich funkcí vzhledem k životu jedince i společnosti, kulturním tradicím a zvykům Interpretace znějící hudby, vytváření vl. soudů a preferencí	D

ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, POZNÁMKY
Žák: – využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti (IHSD) při hudebních aktivitách, - uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě, zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého, - reprodukuje na zákl. IHSD různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché improvizace, - orientuje se v zápise písní a skladeb různých stylů a žánrů, tyto písně či skladby na zákl. IHSD svým způsobem realizuje, - rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hud. poh. prvků k poslouchané hudbě a na zákl. IHSD předvede jednoduchou pohybovou vazbu, - orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na zákl. toho přistupuje k hud. dílu jako k logicky utvářenému celku,	Vokální činnosti: průběžně (13 hod) Rozšiřování hlasového rozsahu, hlasová hygiena, hlasová nedostatečnost a některé způsoby její nápravy, mutace, vícehlasý a jednohlasý zpěv, deklamace, techniky vokálního projevu, jejich individuální využití při zpěvu i při společných vokálně instrumentálních aktivitách (VIA) Diatonické postupy v durových a mollových tóninách, improvizace jednoduchých hudebních forem Odhalování vzájemných souvislostí, využívání rytmických zákonitostí při vokálním projevu Reprodukce zapsané melodie (notový, grafický záznam) Reprodukce tónů, převádění melodií z nezpěvné do zpěvné polohy, zachycování rytmu popřípadě i melodie zpívané (hrané) písně pomocí notového (grafického) záznamu Vlastní vokální projev a vokální projev ostatních, hledání možností nápravy hlasové nedostatečnosti (transpozice melodie, využití jiné hudební činnosti) Instrumentální činnost: průběžně (6 hod) Nástrojová reprodukce melodií (motivků, témat, písní, jednoduchých skladeb), hra a tvorba doprovodů s využitím nástrojů Orffova instrumentáře, keyboardů a počítače, nástrojová improvizace (jednoduché hudební formy) Notační programy (např. Capella, Finale, Sibelius) a další způsoby záznamu hudby - pomocí hudebního nástroje – představy rytmické, melodické, tempové, dynamické, formální	Fyzika- zvuky jako harmonické vlnové děje, zdroje zvuku: hudební nástroje, hlas; jednoduché a složené tóny Biologie Fyzika-zvuk jako mechanické vlnění a jeho vlastnosti: výška, barva, hlasitost, rychlost šíření a pohlcování prostředím. Bi Čj, D

ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, POZNÁMKY
- zařadí na zákl. IHSD a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami, - vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění	Tvorba doprovodů pro hudebně dramatické projevy Hudebně pohybové činnosti: průběžně (5 hod) Pohybový doprovod znějící hudby – taktování, taneční kroky, vlastní pohybové ztvárnění Pohybové ztvárnění hudby v návaznosti na sémantiku hudebního díla- pantomima a improvizace Pohybové reakce na změny v proudu znějící hudby Rozvoj pohybové paměti, reprodukce pohybů prováděných při tanci či pohybových hrách Poslechové činnosti: průběžně (12 hod) Postihování hudebně výrazových prostředků, významné sémantické prvky užití ve skladbě (zvukomalba, dušmalba, pohyb melodie, pravidelnost hudební formy) a jejich význam pro pochopení díla Hudební styly a žánry - chápání jejich funkcí vzhledem k životu jedince i společnosti, kulturním tradicím a zvykům Slovní charakterizování hudebního díla (slohové a stylové zařazení apod.), vytváření vlastních soudů a preferencí Hudební skladba v kontextu s jinými hudebními i nehudebními díly, dobou vzniku, životem autora, vlastními zkušenostmi (inspirace, epigonství, kým, módnost a modernost, stylová provázanost), chápání jejich funkcí vzhledem k životu jedince i společnosti, kulturním tradicím a zvykům Interpretace znějící hudby, vytváření vl. soudů a preferencí	D

Výtvarná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět výtvarná výchova výtvarná realizuje obsah vzdělávacího oboru Výtvarná výchova RVP ZV a Výtvarného oboru RVP G.

Estetická výchova výtvarná:

- umožňuje žákům jiné než pouze racionální poznávání světa a odráží nezastupitelnou součást lidské existence - výtvarnou kulturu- jako neoddělitelnou součást každodenního života
- rozvíjí především tvůrčí činnosti a věnuje plno prostoru fantazii
- pracuje s vizuálně obraznými znakovými systémy a netradičními výtvarnými postupy zaměřenými na rukodělnou činnost
- rozvíjí smyslovou citlivost a uplatňování subjektivity i u složitějších výtvarných technik
- v tvořivých činnostech rozvíjí schopnosti nonverbálního vyjadřování a poznávání sebe sama
- umožňuje poznat historii umění, nejvýznamnější výtvarné směry, autory a díla
- využívá návštěvy muzeí, galerií a výstav, aby se žáci setkali s uměním přímo.

Obsah předmětu

Výtvarná výchova navazuje svým obsahem a cíli na výtvarnou výchovu v základním vzdělávání a vede žáka k uvědomělému užívání vizuálně obrazných prostředků na úrovni smyslových dispozic a na úrovni subjektivně osobnostní a sociální.

Výtvarná výchova pracuje s vizuálně obraznými znakovými systémy (s obrazem, sochou, designem, vzhledem krajiny, architekturou, filmem...), které jsou nezastupitelným zdrojem poznávání a prožívání. V sociální oblasti jsou nástrojem komunikace a vzájemné spolupráce. Zaměřuje se jak na poznávání znakových systémů výtvarného umění různých etap a stylů, tak i ostatní produkty vizuální kultury.

Svým zaměřením na rozvoj kladných emocí, vkusu a kreativity je důležitá zejména v kontextu s převážně naukovými předměty.

Časové vymezení předmětu

ročník	prima	sekunda	tercie	kvarta
hodinová dotace	2	2	2	2

Výuka probíhá ve dvouhodinových blocích jednou týdně.
Na předmět volně navazuje volitelný seminář Dějiny umění v septimě a oktávě.

V rámci 2. či 3. ročníků pořádáme pětidenní kulturně-historickou exkurzi do Prahy, která završuje učivo dějin umění. Žáci navštíví nejznámější památky Prahy a okolí. Zhlédnou alespoň jednu stálou či aktuální výstavu.

Organizace výuky:

Výtvarná výchova je předmětem povinným v primě a sekundě a učí se ve skupinách (podle naplněnosti třídy). V dalších ročnících je vyučována v alternaci s hudební výchovou.

Výuka probíhá v odborné učebně, mimo budovu pak v plenéru a v prostředí galerií, muzeí. Učebna je dostatečně vybavena didaktickými pomůckami, např. grafickým lisem, balicím papírem, základními kreslicími potřebami, čtvrtkami apod.

Žáci si sami přinášejí potřebné pomůcky z domova, např. temperové barvy.

Výchovné a vzdělávací strategie

Učitel klade důraz na individuální přístup k žákům a rozvoj jejich schopností. Rozvíjí jejich výtvarné myšlení a smysl pro estetickou organizaci prostoru, pěstuje u nich citlivost zrakového vnímání, představivost, smysl pro vlastnosti a struktury materiálů a vkus.

Výtvarnou prací rozvíjí všechny stránky a schopnosti žákovy osobnosti, její sféru smyslovou, emocionální a intelektuální. Různými způsoby (výstavy, projekce, filmy, práce s reprodukcí...) jsou žáci seznamováni s výtvarným uměním minulosti i současnosti. Organizuje žákům práci i formou větších společných projektů, rozvíjí tím jejich schopnosti týmové spolupráce a zodpovědnost jedince za společný výsledek.

Ve vyučovacím předmětu jsou pro utváření a rozvíjení klíčových kompetencí využívány následující postupy:

Kompetence k učení

- vedeme žáky k učení se prostřednictvím vlastní tvorby – poznávají vlastní pokroky a uvědomují si problémy související s realizací
- zprostředkováváme žákům pohledy na umění a kulturu jako na způsob poznávání světa
- rozvíjíme tvořivost žáků aktivním osvojováním různých výtvarných technik
- zprostředkováváme žákům vnímání uměleckých slohů a děl v jejich historickém kontextu
- vedeme žáky ke zpracovávání referátů, projektových prací, které vyžadují samostatnou přípravu, vyhledávání informací
- využíváme spolu s žáky k práci odbornou literaturu, využití multimediální techniky – interaktivní tabule, internet
- podporujeme účast žáků ve výtvarných soutěžích – př. Evropa ve škole, ale i při výzdobě školy

Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáky k tomu, aby vyhledávali vazby mezi druhy umění a uměleckými žánry na základě podobnosti jejich znaků a témat, která jsou jimi zpracovávána
- otevíráme před žáky možnosti volby vhodných výtvarných vyjadřovacích prostředků
- vedeme žáky ke kritickému myšlení při posuzování uměleckého díla i vlastní tvorby
- učíme žáky řešit problémy pomocí diskuze, ve které vyjadřují svůj názor, vzájemně si hodnotí výtvarné práce, vyslechnou si názor druhých
- vedeme žáky k diskuzi nad vybranými výtvarnými díly

Kompetence komunikativní

- otvíráme před žáky možnosti přistupovat k umění a kultuře jako ke způsobu dorozumívání
- rozvíjíme dovednosti důležité pro vedení dialogu nebo diskuse o dojmu z uměleckého díla
- užíváme diskusní techniky k formulování žákových myšlenek a názorů na práce své i ostatních
- motivujeme žáky ke schopnosti naslouchat názoru druhého, umět oponovat
- podporujeme práci ve skupinách na společné výtvarné aktivitě
- podporujeme využití neverbální komunikace

Kompetence sociální a personální

- předkládáme dostatečného množství příkladů pro vytváření potřeby pohybovat se v estetickém prostředí
- poskytujeme prostor pro osobité výtvarné projevy žáků – výstavy, nástěnky
- vedeme žáky k respektování pravidel při práci v týmu- úcta, respekt, tolerance, zodpovědnost za splnění úkolu
- umožňujeme naučení se objektivnímu zhodnocení svojí práce i práce ostatních
- vedeme žáky ke schopnosti chápat odlišné kvality svých spolužáků, podporujeme mimořádné schopnosti, posilujeme zdravé sebevědomí žáků – zadáním různých výtvarných aktivit, ve kterých se mohou realizovat žáci odlišných schopností

Kompetence občanské

- seznamujeme žáky s významnými výtvarnými díly a jejich autory
- vytváříme podmínky k návštěvám výstav výtvarných prací
- podchycujeme individuální zájem žáků o kulturní dění
- prezentujeme práci žáků v prostorách školy i mimo ní
- podporujeme účast žáků ve výtvarných soutěžích s tématy ochrany přírody, sociálními, charitativními
- podporujeme výtvarné tvoření v přírodě
- organizujeme výtvarný kurz plenérové kresby a malby

Kompetence pracovní (nižší stupeň gymnázia)

- vedeme žáky k využívání různých výtvarných technik
- vytváříme pozitivní vztah žáků k manuálním činnostem
- kontrolujeme dodržování hygienických pravidel při práci s výtvarným materiálem
- vedeme žáky k vytváření pomůcek do výuky v různých předmětech
- podporujeme žáky při výběru profese s orientací na výtvarnou složku

ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA,
Žák - vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů, uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků - užívá vizuálně obrazná vyjádření k zachycení zrakových, hmatových a sluchových vjemů - užívá techniku malby - míchání barev - využívá znalostí o základních, druhotných a doplňkových barvách - variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků - vytváří společné kompozice v prostoru, své představy převede do objemových rozměrů - využívá perspektivu ve svém vlastním výtvarném vyjádření - stylizuje vizuální skutečnost, vhodně rozvrhne motivy na ploše - zobrazuje vlastní fantazijní představy a odhaluje interpretační kontext vlastního vyjádření. - využívá dekorativních postupů, rozvíjí své estetické cítění - výtvarně se vyjadřuje k lidovým tradicím, zvykům a svátkům	Linie, tvary, objemy - uspořádání v ploše, objemu a prostoru (podobnost, kontrast, rytmus, struktura) Pocitová malba, vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, prostorové vytváření Teorie barev - Spektrální barevný kruh - teplé a studené barvy - míchání barev Plošné kompozice z geometrických a přírodních tvarů - řazení, prolínání, rytmus Prostorové kompozice - skupinová nebo kolektivní práce Subjektivní vyjádření fantastických představ - využití různorodých materiálů a výtvarných postupů - kombinované techniky (koláž, tisk z koláže, asambláž, rozfoukávaná tuš...) Dekorativní práce - tvar, linie, kombinace barev, střídání symbolů Tematické práce: - Vánoce, Velikonoce	OSV/ Kreativita OSV/Rozvoj schopností poznávání EV/Lidské aktivity a problémy životního prostředí

ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA,
Žák - vybírá, vytváří a pojmenovává širokou škálu vizuálně obrazných prvků k vyjádření zkušeností z vlastního vnímání, představ a poznatků - variuje různé vlastnosti prvků - užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání zkušeností získaných pohybem, hmatem a sluchem - užívá techniku malby, míchá a vrství barvy - využívá výrazové možnosti barev a jejich kombinací - rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, subjektivního účinku a symbolického obsahu - vytváří společné kompozice v prostoru - k tvorbě využívá některé metody soudobého výtvarného umění - využívá dekorativních postupů, rozvíjí si estetické cítění - užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání podnětů z představ a fantazie - interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření minulosti, využívá znalosti historických souvislostí osobních zkušeností a prožitků - ověřuje komunikační účinky vybraných vizuálně obrazných vyjádření	Kresebné etudy - linie, tvar, objem (světlo, stín - šrafování) - uspořádání prvků v ploše, objemu, prostoru - řazení, seskupování, zmenšování, zvětšování, vrstvení tvarů a linií v ploše i prostoru - perspektiva Zachycení přírodních dějů - kolorovaná kresba, malba (voda, oheň, země, vzduch, bouře, víry, vichřice...) Zachycení krajiny v jejích proměnách - perspektiva, dominanta Teorie barev - sytost, harmonie, kontrast (užité umění, řešení interiéru...) - pocitová malba, akční tvar malby a kresby Grafika výběr z různých grafických technik Kresba a malba v plenéru - experimenty s reprodukcemi umělec. děl (detail, dotváření, parafráze)	EV/Základní podmínky života Vazby: geometrie EV/Vztah člověka k prostředí Vazby: dějepis MDV/Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality

ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA,
Žák - vytváří bohatou škálu vizuálně obrazných vyjádření, čerpá z vlastních zkušeností, vnímání, představ a poznatků, uplatňuje osobitý přístup - užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání smyslových zkušeností a představ - orientuje se v grafických technikách - zachycuje prostor různými výtvarnými technikami - užívá techniku malby, míchá a vrství barvy - rozliší působení obrazů, soch a architektury v rovině smyslového účinku, subjektivního účinku a symbolického obsahu - interpretuje umělecká vizuálně obr. vyjádření minulosti, vychází ze znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností - zobrazuje vlastní fantazijní představy a odhaluje interpretační kontext vlastního vyjádření - rozvíjí své estetické cítění, využívá dekorativních postupů, nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci - k tvorbě využívá některé metody současného výtvarného umění - počítačová grafika, fotografie	Linie, tvary, objemy - volné grafické vyjádření přírodních struktur a tvarů (pozorovaných pod lupou nebo mikroskopem) - volný barevný přepis zajímavé přírodní skutečnosti Grafika Způsoby stínování, lavírování - zobrazování předmětů, zátiší Barvy a jejich možnosti - vyjádření objemu - barvy doplňkové, lomené - subjektivní barevná škála - barokní dynamika, temnosvit, symbolika - klasicistní návrat k antice - romantický cit a vzdor Postava - proměny námětů, obsahu a forem - variace na slavná díla (koláž) Prostorové práce - práce s PET lahvemi, kartonem a jinými netradičními materiály Písmo - reklama a propagační prostředky - kýč Dekoratивní řešení plochy ve spojení motivu a písma - plakát, obal	OSV/Rozvoj schopností poznávání OSV/Rozvoj schopností poznávání EV/Lidské aktivity a problémy životního prostředí OSV/Rozvoj schopností poznávání

ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA,
Žák: vytváří bohatou škálu vizuálně obrazných vyjádření, čerpá z vlastních zkušeností, vnímání, představ a poznatků, uplatňuje osobitý přístup - užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání smyslových zkušeností, představ a fantazie - orientuje se v grafických technikách - využívá znalostí o barvách k osobitému výtvarnému vyjádření - rozlišuje a interpretuje obsah vizuálně obrazných vyjádření uměleckých projevů minulosti a současnosti, vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků - porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření; vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů - užívá vizuálně obrazná vyjádření k zachycení jevů v proměnách, vývoji a vztazích - k tvorbě využívá některé metody současného výtvarného umění - počítačová grafika, fotografie	Kresba - techniky kresby (tužka, pero, uhlí, rudka) - zachycení zajímavé přírodní skutečnosti (nerosty, krystaly) - volné vyjádření zajímavé přírodní skutečnosti (dřevo, kůra, tkáň rostlin, nerosty, schránky mořských živočichů...) Suchá jehla, tisk z koláže, frotáž - struktury přírodních forem a organismů Barvy a jejich možnosti - symbolika barev, jejich působení a vztahy - expresionismus, fauvismus, expresivní lyrismus, akční malba – inspirace k vlastní tvorbě Dějiny umění – moderní umělecké směry - od impresionismu k současnosti (výběr nejznámějších představitelů a jejich viz obr. vyjádření) Práce v plenéru, krajinomalba (zachycení okamžiku) Práce s uměleckým dílem - hledání výrazových prostředků, kompozičních přístupů, osobitých vyjádření (popisné, symbolické, alegorické, abstraktní...) Skupinová a kolektivní práce - „exkurze“ do minulosti, současnosti a budoucnosti - různé obory lidské činnosti - proměny světa (příroda, technika, lidé, kultura, móda...koláž, myšlenková mapa, plakát...) - fotografie v plenéru – soutěž, výstava	OSV/Rozvoj schopností poznávání VMEGS/Evropa a svět nás zajímá OSV/Hodnoty, postoje, praktická etika MDV/Práce v realizačním týmu EV/Lidské aktivity a problémy životního prostředí EV/Vztah člověka k prostředí

ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA,
- ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích; nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci	Experimentální řešení architektonického prostoru	

Výchova ke zdraví (integrováný předmět)

Charakteristika předmětu

Obsahové, organizační a časové vymezení

Vyučovací předmět Výchova zdraví vznikl integrací očekávaných výstupů vzdělávacích oborů RVP ZV Přírodopis (vzdělávací oblast Člověk a příroda) a Výchova ke zdraví (vzdělávací oblast Člověk a zdraví) a je integrován do předmětů tělesná výchova, přírodopis a chemie v 8. a 9. třídě. Propojuje témata: Biologie člověka a Změny v životě člověka a jejich reflexe, Zdravý způsob života a péče o zdraví, Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence, Hodnota a podpora zdraví a Osobnostní a sociální rozvoj.

Vzdělávání v předmětu Výchova ke zdraví:

- přináší základní podněty pro pozitivní ovlivňování zdraví
- poskytuje žákům prostředky poznat sama sebe jako živou bytost
- přináší poznatky z anatomie člověka
- umožňuje pochopit hodnotu zdraví, způsob jeho ochrany i hloubku problémů spojených s nemocí či jiným poškozením zdraví
- seznamuje žáky s riziky poškození zdraví
- vede k chápání základních hygienických, stravovacích a pracovních návyků
- seznamuje žáka s principy poskytování první pomoci
- pomáhá získávat orientaci v otázkách sexuality a rodičovství
- vštěpuje zásady správného chování při mimořádných událostech
- obsahuje výchovu k mezilidským vztahům

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- frontální výuka s demonstračními pomůckami
- skupinová práce (s využitím pomůcek, pracovních listů, odborné literatury)
- praktický kurz první pomoci
- beseda na téma „návykové látky“

Řád učebny výchova ke zdraví je součástí vybavení učebny, dodržování pravidel je pro každého žáka závazné.

Předmět výchova ke zdraví úzce souvisí s tělesnou výchovou – dalším předmětem vzdělávací oblasti Člověk a zdraví, dále s předměty ze vzdělávací oblasti Člověk a příroda: přírodopis, chemie.

Průřezová témata začleněna do vyučovacího předmětu

Předmětem prolínají průřezová témata:

- aplikace odpovědného jednání, zodpovědnost za své zdraví, angažovaný přístup k prostředí (VDO)
- evoluce lidského chování, zvířecí a lidské komunikace, seberegulující jednání (OSV)
- porozumění souvislostem v biosféře, vztahům člověka a prostředí a důsledkům lidských činností na prostředí, zachování biologické rovnováhy (EV)
- komunikace a kooperace, kritické čtení (MDV)
- evropská a globální dimenze v základech ekologie (EGS)
- vzájemné respektování (MKV)

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetencí žáků**Kompetence k učení**

Učitel vede žáky:

- k vyhledávání, třídění a propojování informací
- ke správnému používání odborné terminologie
- k samostatnému pozorování a porovnávání získaných informací
- k nalézání souvislostí

Kompetence k řešení problémů

- učitel zadává úkoly způsobem, který umožňuje více postupů
- učitel zařazuje metody, při kterých žáci sami navrhnou řešení, docházejí k závěrům a vyhodnocují získaná fakta

Kompetence komunikativní

- práce ve skupinách je založena na komunikaci mezi žáky, respektování názorů druhých, na diskusi
- učitel vede žáky k formulování svých myšlenek v písemné i mluvené formě
- učitel umožňuje prezentaci práce žáků, žáci mají možnost sami zhodnotit výsledky své práce a reagovat na hodnocení ostatních, argumentovat, přijmout kritiku

Kompetence sociální a personální

- využívání skupinového vyučování vede žáky ke spolupráci při řešení problémů
- učitel navozuje situace vedoucí k posílení sebedůvěry žáků, pocitu zodpovědnosti

Kompetence občanské

- učitel vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- učitel vede žáky k pochopení práv a povinností v souvislosti s ochranou životního prostředí, ochranou vlastního zdraví i zdraví svých blízkých

Kompetence pracovní

- učitel zadává úkoly tak, aby měli žáci možnost si práci sami organizovat, navrhnout postup a časový rozvrh

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, VAZBY A PŘESAHY
Žák: - umí vysvětlit pojmy: buňka, tkáň, orgán, orgánová soustava, organismus - zná stavbu a funkci jednotlivých tkání lidského těla - zná význam soustav tvořící oporu a tvar těla a umožňující pohyb - dovede pojmenovat základní kosti a svaly - zná příčiny nemocí, jejich prevence - dovede vysvětlit, jak tělo získává energii - umí pojmenovat a popsat části trávicí soustavy a zná jejich funkci - zná příčiny nemocí trávicí soustavy, jejich prevence - umí pojmenovat a popsat části dýchací soustavy - vysvětlí činnost dýchací soustavy v práci a při zátěži - zná příčiny nemocí dýchací soustavy, prevence a poskytnutí první pomoci - zná složení krve a funkci jednotlivých částí krve - zná stavbu srdce a druhy cév - umí vysvětlit činnost srdce a celé oběhové soustavy - zná příčiny nemocí oběhové soustavy a krve, jejich prevenci a poskytnutí první pomoci - zná stavbu a funkci vylučovací soustavy - zná příčiny onemocnění vylučovací soustavy, jejich prevence - zná význam a stavbu kůže	Anatomie a fyziologie: Buňky, tkáň, orgány – 2h Soustava opěrná a svalová – 9h Trávicí soustava – 5h Dýchací soustava – 3h Tělní tekutiny – 2h Oběhová soustava – 3h Soustava vylučovací – 2h Soustava kožní – 1h	TV-význam posilování, udržování kondice Ch-aerobní procesy, oxidace VDO Přírodopis Ch -cukry, tuky, bílkoviny Přírodopis VDO Přírodopis EV-znečištěné ovzduší, exhalace VDO Ch Přírodopis VDO MKV OSV Přírodopis VDO MKV OSV Přírodopis

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, VAZBY A PŘESAHY
- zná příčiny onemocnění soustavy kožní, jejich prevence a zásady první pomoci Žák: - zná stavbu nervové soustavy - umí popsat činnost nervové soustavy - umí popsat části mozku a jejich význam - zná příčiny nemocí nervové soustavy, jejich prevence a zásady první pomoci - zná stavbu a funkci zrakového, sluchového a rovnovážného ústrojí - zná příčiny nemocí, jejich prevence a zásady první pomoci - zná nejdůležitější hormony lidského těla a jejich vliv na řízení lidského organismu - určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy	Nervová soustava – 4h Smyslové orgány – 4h Žlázy s vnitřní sekrecí – 1h	VDO Přírodopis VDO MKV OSV Přírodopis VDO MKV OSV Přírodopis VDO MKV OSV Přírodopis

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, VAZBY A PŘESAHY
Žák: - umí popsat stavbu a funkci mužské a ženské pohlavní soustavy - vysvětlí způsob oplození - zná nebezpečí přenosu pohlavních chorob - objasní vznik a vývin nového jedince od početí do stáří - vysvětlí význam dědičnosti a proměnlivosti organismu - vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti - uvede příklady dědičnosti v praktickém životě a příklady vlivu prostředí na utváření organismů, zná pojem gen, křížení, genové inženýrství - zná zásady chování v komunikaci s vrstevníky, vztahy ve dvojici – kamarádství, přátelství, láska, manželství a rodičovství - osvojil si zásady chování ke straším lidem - zná pravidla soužití v prostředí komunity, rodina, škola, skupina vrstevníků, obec, spolek - uvědomuje si nutnost mezilidské tolerance - chápe celostní pojetí člověka ve zdraví a nemoci - učí se podporovat zdraví, učí se prevenci a intervenci - chápe působení kvality prostředí na zdraví jedince - ví, že má za své zdraví zodpovědnost - učí se podpoře zdravého životního stylu	Rozmnožování - pohlavní soustava – 8 h Genetika – 3h Vztahy mezi lidmi a formy soužití – 3h - vztahy ve dvojici – kamarádství, přátelství, láska, partnerské vztahy, manželství a rodičovství - vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity – rodina, škola, vrstevnická skupina, obec, spolek	Přírodopis, ZSV -sexualita, pohlavně přenosné choroby EGS-pandemie AIDS Přírodopis ZSV OSV MKV VDO

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, VAZBY A PŘESAHY
Žák: - pojmenuje tělesné, fyziologické, psychické a společenské změny dospívání (dětství – dospívání (puberta)) - zná základy hygieny pro každý den – zdraví reprodukční soustavy - zná argumenty pro začátek pohlavního života v době plné zralosti organismu - vysvětlí rizika těhotenství pro organismus dospívající dívky - zná rizika předčasné sexuální zkušenosti, promiskuity - vysvětlí početí a vývoj plodu - zná způsoby ochrany proti nechtěnému těhotenství - vysvětlí rizika nechráněného pohlavního styku - ví, jaké jsou poruchy pohlavní identity Žák - uvědomuje si hodnotu lidského zdraví - zná zásady zdravého stravování, pitný režim, vliv životních podmínek a způsobu stravování na zdraví - chápe, jaký má kvalita ovzduší a vody, hluk, osvětlení a teploty vliv na zdraví - ví, co jsou poruchy příjmu potravy - uplatňuje základní zásady pro užívání a ukládání léků - zná zásady osobní, intimní a duševní hygieny, pozitivní otužování, pohybu	Změny v životě člověka a jejich reflexe – 4h - dětství, puberta, dospívání – tělesné, duševní a společenské změny - sexuální dospívání a reprodukční zdraví – zdraví reprodukční soustavy, sexualita jako součást formování osobnosti, zdrženlivost, předčasná sexuální zkušenost, promiskuita - problémy těhotenství a rodičovství mladistvých, poruch pohlavní identity Zdravý způsob života a péče o zdraví – 6h - zásady zdravého stravování, pitný režim, vliv životních podmínek a způsobu stravování na zdraví, poruchy příjmu potravy - vlivy vnějšího a vnitřního prostředí na zdraví – kvalita ovzduší, vody, hluk, osvětlení, teplota - tělesná a duševní hygiena, denní režim - zásady osobní, intimní a duševní hygieny, otužování, denní režim, vyváženost pracovních a	Přírodopis OSV VDO EGS EV

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, VAZBY A PŘESAHY
- zařazuje do svého denního režimu aktivní pohyb, otužování, relaxaci - vysvětlí vztah mezi tělesným a duševním zdravím - zná zdravotní rizika spojená se stresem - zná pravidla první pomoci - aplikuje první pomoc při poranění a jiném poškození těla - orientuje se v problematice zdravého stravování - rozlišuje choroby běžné, infekční, civilizační, zná cesty přenosu nákaz (respiračních, po bodnutí hmyzem, z potravy, při styku se zvířaty) - - rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a formy jejich léčby - zná zásady prevence běžných chorob - ví, jak se chránit před chronickými nepřenosnými chorobami a úrazy - zná pozitiva preventivní lékařské péče - vysvětlí souvislost mezi výživou a rozvojem civilizačních chorob - navrhne změny odpovídající požadavkům zdravé výživy - absolvuje praktický kurz první pomoci - ovládá zásady první pomoci	odpočinkových aktivit, význam pohybu pro zdraví, pohybový režim - celostní pojetí člověka ve zdraví a nemoci – složky zdraví a jejich interakce, základní lidské potřeby a jejich hierarchie - ochrana před přenosnými chorobami, základní cesty přenosu nákaz a jejich prevence, nákazy respirační, z potravin nebo přírody, přenosné krvi a sexem, přenos bodnutím hmyzem či stykem se zvířaty - ochrana před chronickými nepřenosnými chorobami a před úrazy - prevence kardiovaskulárních a metabolických onemocnění, preventivní a léčebná péče - odpovědné chování v situacích úrazu a život ohrožujících stavů (doma, při sportu, v práci, dopravě) - podpora zdraví a její formy – prevence a interence, působení na změnu kvality prostředí a chování jedince, odpovědnost jedince za zdraví, podpora zdravého životního stylu, programy podpory zdraví - základy první pomoci	OSV EV MDV VDO

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, VAZBY A PŘESAHY
Žák: - samostatně využívá osvojené relaxační kompenzační a techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím - zná psychická onemocnění, účinky násilí zaměřeného proti sobě samému, - uvede zdravotní a společenská rizika spojená s kouřením (pasivním i aktivním), alkoholem a drogami, zbraněmi, nebezpečnými látkami, předměty, internetem, dopingem - orientuje se v trestně právní problematice návykových látek - uvádí do souvislosti zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka - zná možnosti chování v případě podezření na týrání a zneužívání dítěte, šikanu a další projevy násilí - ví, co je bezpečné chování a komunikace s vrstevníky a neznámými lidmi a rozlišuje ji od nebezpečné komunikace prostřednictvím médií - rozumí negativnímu vlivu manipulativní reklamy - vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt - zná zásady bezpečnostních pravidel a ochrany zdraví ve škole, na výletech, v silniční dopravě	Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence – 6h - stres a jeho vztah ke zdraví – kompenzační, regenerační a relaxační techniky k překonání únavy a stresu a k posilování duševní odolnosti - auto-destruktivní závislosti – psychická onemocnění, sebepoškozování, rizikové chování (alkohol, aktivní a pasivní kouření, zbraně, nebezpečné látky) a předměty, internet - násilné chování, těžké životní situace a jejich zvládání, trestná činnost, doping ve sportu - skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání, sexuální kriminalita, šikana a jiné projevy násilí, formy sexuálního zneužívání dětí, kriminalita mládeže - komunikace se službami odborné pomoci - manipulativní reklama a informace (vliv reklamy, působení sekt) - bezpečné chování a komunikace – komunikace s vrstevníky a neznámými lidmi, bezpečný pohyb v rizikovém prostředí, nebezpečí komunikace přes elektronická média - sebeochrana a vzájemná pomoc v rizikových situacích a v situacích ohrožení - dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví ve škole, při různých činnostech, v dopravě - rizika silniční a železniční dopravy, vztahy mezi účastníky silničního provozu vč. zvládání agresivity, postup v případě dopravní nehody (tísňová volání, zajištění bezpečnosti) - ochrana člověk za mimořádných událostí – klasifikace mimořádných událostí, varovný signál a jiné způsoby varování	OSV VDO MKV

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, VAZBY A PŘESAHY
Žák: - ví, jak postupovat v případě dopravní nehody (tísňové volání, zajištění bezpečnosti) - rozumí integrovanému záchrannému systému - zná zásady ochrany člověka za mimořádných a rizikových situacích - zná zásady chování po vyhlášení evakuace - umí klasifikovat mimořádné události, varovné signály - ví, jak vyhledat v případě potřeby služby specializované a odborné pomoci - zná zásady prevence mimořádných událostí - rozvíjí sebepoznání, chápe sebepojetí – vztah k sobě samému i k druhým lidem, utváření vědomí vlastní identity - cvičí se v sebereflexi, sebekontrolě, sebeovládání a zvládání problémových situací - ovládá dovednosti pro předcházení a zvládání stresu - ví, jak pěstovat mezilidské vztahy, komunikaci a kooperaci – respektování sebe sama i druhých, přijímání názoru druhého, empatii, asertivní chování - zamýšlí se nad dopady vlastního chování - uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi - kriticky se vyjadřuje k projevům násilí	- základní úkoly ochrany obyvatelstva, evakuace, činnost po mimořádné události, prevence vzniku mimořádných událostí Osobnostní a sociální rozvoj – 2h - sebepoznání a sebepojetí, vztah k sobě samému, vztah k druhým lidem, zdravé a vyrovnané sebepojetí, utváření vědomí vlastní identity - sebereglace a sebeorganizace činností a chování, cvičení sebereflexe, sebekontroly, sebeovládání a zvládání problémových situací - stanovení osobních cílů a postupných kroků k jejich dosažení, zaujímání hodnotových postojů a rozhodovacích dovedností při řešení problémů v mezilidských vztazích, pomáhající a prosociální chování - psychohygiena pro předcházení a zvládání stresu, hledání pomoci při problémech - mezilidské vztahy, komunikace a kooperace – respektování sebe i druhých, přijímání názoru druhého, empatie - chování podporující dobré vztahy, aktivní naslouchání, dialog, efektivní a asertivní	OSV

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, VAZBY A PŘESAHY
	komunikace a kooperace v různých situacích, dopad vlastního jednání a chování Hodnota a podpora zdraví – 4h - pochopení zdraví jako vyváženého stavu tělesné, duševní a sociální pohody a k vnímání radostných prožitků z činností podpořených pohybem, příjemným prostředím a atmosférou příznivých vztahů	

ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE –

Charakteristika předmětu

Vyučovací předmět **Člověk a svět práce** (dále jen ČSP) vychází ze vzdělávací oblasti *Člověk a svět práce* a integruje vzdělávací obsah vzdělávacího oboru *Člověk a svět práce, Využití digitálních technologií*. Předmět rozvíjí a doplňuje dovednosti základního vzdělávání informační gramotnosti, tj. dosažení znalostí a dovedností nezbytných k využití výpočetní techniky pro komunikaci a práci s informacemi v digitální podobě. ČSP umožňuje žákům dosáhnout základní úrovně informační gramotnosti. Získat elementární dovednosti v ovládání výpočetní techniky, seznámit se s moderními informačními technologiemi a orientovat se ve světě informací. Informatika podporuje u žáků kreativitu při práci s informacemi a jejich využití v dalším vzdělávání i v praxi. Získané dovednosti jsou v informační společnosti nezbytným předpokladem uplatnění na trhu práce i podmínkou efektivního rozvíjení profesní a zájmové činnosti. Předmět ČSP je v základním vzdělávání založen na aktivních činnostech žáků, zejména rychlého vyhledávání a následného zpracování informací do požadované podoby. Umožňuje realizovat samostatnost i spolupráci žáků a pracovat efektivně.

Dovednosti získané v rámci ČSP lze aplikovat ve všech oblastech základního vzdělávání. Tím překračuje rámec jediného předmětu a stává se součástí všech odborných vzdělávacích disciplín.

Časové vymezení předmětu

Předmět je určen všem žákům sekundy, tercie a kvarty osmiletého studia v rozsahu 1 hodiny v tercii a 2 hodin v kvartě. Dále pak všem žákům 8. a 9. ročníku šestiletého studia v rozsahu 1 hodiny týdně v 8. ročníku a 2. hodin týdně v 9. ročníku. Výuka probíhá v moderní počítačové učebně, žáci jsou rozděleni do skupin tak, aby každý pracoval samostatně na svém počítači.

Ročník 8., 9.

Počet hodin 1, 2

Organizace výuky

Upřednostňovanou formou realizace předmětu je zejména praktické zdokonalování dovednosti ovládání klávesnice všemi deseti, a to samostatnou prací žáků.

Do výuky jsou zapojeny i interaktivní výukové prostředky, motivaci k učení zvyšuje i navozování modelových situací.

Předmět je realizován průřezově a zahrnuje v sobě velmi širokou problematiku znalostí a dovedností. Z tohoto důvodu je i hodnocení žáků realizováno různými formami a prostředky. Základním ověřováním dovedností jsou kontrolní testy a písemně zpracovávané prověrky hlavně u těch odborných témat, kde je obtížné nebo nemožné praktické ověření znalostí. Stěžejní formou hodnocení žáků je hodnocení výsledků z praktických cvičení (zpracované výstupy řešených úloh, vypracované písemnosti)

Zmenšit „Digital Divide – digitální propast“ mezi těmi, kteří mohou plně využívat ICT a těmi bez této možnosti je také dalším úkolem tohoto předmětu, protože tato skutečnost způsobuje nový druh sociálních rozdílů.

Výchovné a vzdělávací strategie

Vzdělávací oblast ČSP vytváří předpoklad pro ostatní vzdělávací oblasti i pro ostatní mezipředmětové vztahy, vytváří žákovi prostor pro tvořivost, vlastní seberealizaci i pro týmovou spolupráci, zvyšuje motivaci k tvorbě individuálních i skupinových projektů, vytváří příležitost k rozvoji vlastní iniciativy žáků, prohlubuje jejich smysl pro inovativnost a iniciuje využívání prostředků výpočetní techniky a internetu k přípravě na vyučování a k celoživotnímu vzdělávání.

Předmět ČSP přispívá nejen k získání odborných znalostí a dovedností žáků, také pozitivně působí na jejich zodpovědné jednání a na roli ve společnosti. Žáci se naučí správně používat novou odbornou terminologii a začleňovat ji do vlastní komunikace s okolím nejen ve škole, ale i v širší společnosti. Žáci dodržují zákony a respektují duševním vlastnictvím. Kromě vlivu učitelů má na žáky také vliv zejména společná práce na společných cvičeních, při kterých se projevuje a rozvíjí osobnost žáka, jeho snaha pomoci, poradit, podněcovat ostatní, žák projevuje svůj názor a konfrontuje jej s názory ostatních. Kromě praktických dovedností jsou žáci cvičeni ve svých verbálních projevech, jsou vedeni ke správné komunikaci při prezentování svých dovedností a výsledků. Poznatky a dovednosti, které žák získává v předmětu ČSP, uplatní a dále rozvíjí v ostatních odborných i všeobecně vzdělávacích předmětech, protože i zde se již předpokládá aktivní aplikace těchto znalostí dovedností. Spojení získaných dovedností s další odborností dává předpoklad pro kvalitní vzdělávání žáků a jejich přípravu pro další studium či vlastní zaměstnání.

Přínos předmětu k **rozvoji klíčových kompetencí:**

Kompetence k učení

Kompetence k řešení problémů

Kompetence komunikativní

Kompetence sociální a personální

Kompetence občanské

Kompetence k podnikavosti

Průřezová témata začleněna do vyučovacího předmětu

Mediální výchova

Osobnostní a sociální výchova

Výchova demokratického občana

Environmentální výchova

ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATATA, POZNÁMKY
➤ Žák: ➤ Rozumí základním pojmům ➤ Používá základní terminologii spojenou s trhem práce	• Pojem profesionální práce • Produkty práce – výrobky, služby, produkty, které předcházejí výrobkům (1 hodina) • Charakteristické znaky práce – pracovní činnosti, prostředky, předmět práce, pracovní prostředí (1 hodina) • Charakteristické rysy osobnosti – předpoklad pro výkon • Konkrétní práce – základní princip volby povolání, schopnosti, vlastnosti, zdravotní a tělesné předpoklady, zájmy (1-2 hodiny) • Vzdělání – význam vzdělání, vzdělávací soustava ČR, prvotní vzdělávání, další vzdělávání (průběžně) • Organizační aspekty práce – druhy organizací, struktura organizací, práva a povinnosti zaměstnanců (1 hodina) • Soukromé podnikání – podstata, činnosti, s nimiž je při podnikání třeba počítat, nejčastější formy podnikání (1 hodina) • Trh práce – pojem, vývojové trendy (1 hodina) • Profesní dráha – projekce profesní dráhy, profesní mobilita, vzorce profesní dráhy (1 hodina)	Všechny předměty – využití předmětu v profesním životě IVT – prezentační technologie Osobnostní a sociální výchova Výchova demokratického občana Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Multikulturní výchova Výchova k občanství

ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, POZNÁMKY
➤ Žák se naučí efektivně pracovat s počítačem ➤ Ovládá klávesnici PC desetiprstovou hmatovou metodou v rozsahu 25 kláves, v tercii 50 kláves ➤ Využívá editační funkce textového editoru WORD ➤ Formátuje dokumenty ➤ Pracuje uživatelským způsobem s mobilními technologiemi ➤ Ošetřuje digitální techniku a chrání ji před poškozením ➤ Dodržuje základní hygienická pravidla a bezpečnostní pravidla a předpisy při práci s digitální technikou a poskytne první pomoc při úrazu ➤ Zpracuje protokol o cíli, průběhu a výsledcích své experimentální práce a zformuluje v něm závěry, k nimž dospěl ➤ Vyhledá v dostupných informačních zdrojích všechny podklady, jež mu co nejlépe pomohou provést danou experimentální práci ➤ Dodržuje pravidla bezpečné práce a ochrany životního prostředí při experimentální práci ➤ Poskytne první pomoc při úrazu v laboratoři	• Písemná a elektronická komunikace – (30-34 hodin) • První pomoc • Práce s laboratorní technikou – základní laboratorní postupy a metody, základní laboratorní přístroje, zařízení a pomůcky • První pomoc	Člověk a zdraví – výchova ke zdraví Integrováno do F a Ch IVT – práce s informacemi Environmentální výchova – ochrana životního prostředí Člověk a zdraví – výchova ke zdraví

ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, POZNÁMKY
➤ Žák: ➤ Rozumí základním pojmům ➤ Používá základní terminologii spojenou s trhem práce Posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy Využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného zaměstnání	• Pojmy z oblasti profesionální práce – výrobky, služby, produkty, které výrobkům předcházejí, pracovní činnosti, prostředky, předmět práce, pracovní prostředí (1-2 hodiny) • Charakteristické rysy osobnosti – předpoklad pro výkon • Konkrétní práce – základní princip volby povolání, schopnosti, vlastnosti, zdravotní a tělesné předpoklady, zájmy (1 hodina) • Vzdělání – význam vzdělání, vzdělávací soustava ČR, prvotní a další vzdělávání – (průběžně) • Trh práce • Pojem trhu práce, vývojové trendy trhu práce • Profesní dráha – projekce profesní dráhy, profesní mobilita, vzorce profesní dráhy (2 hodiny) Státní podpora sféry zaměstnanosti – informační a poradenské služby, zprostředkování a proplácení rekvalifikací a kurzů, zprostředkování zaměstnání, vyplácení finanční podpory nezaměstnaným (2 hodiny)	Všechny předměty – využití daného předmětu v profesním životě IVT – prezentační technologie Osobnostní a sociální výchova Výchova demokratického občana Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Multikulturní výchova Výchova k občanství

- 208 -

ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATATA, POZNÁMKY
	• Písemná a elektronická komunikace • Oblast: obchodní agenda - Poptávka (4 hodiny) - Nabídka (4 hodiny) - Objednávka (4 hodiny) - Dodací list (4 hodiny) - Faktura (4 hodiny) - Urgence (4 hodiny) - Reklamace (4 hodiny) • Oblast: chci pracovat - životopisy (4 hodiny) - motivační dopis (4 hodiny) - žádost o místo (4 hodiny) - přijímací pohovor (4 hodiny) • Oblast: personální agenda - Pracovní smlouva (4 hodiny) - Výpověď (4 hodiny) • Oblast: provozní agenda - Osobní dopisy (poděkování, pozvánka, blahopřání, kondolence), (16 hodin) - Zápis porady (2 hodiny) - Přijímání návštěv na pracovišti (2 hodiny)	

Tělesná výchova

Charakteristika předmětu:

Vzdělávání je zaměřeno na:

- regeneraci a kompenzaci jednostranné zátěže způsobené pobytem ve škole, příprava organismu na fyzickou zátěž
- rozvoj pohybových dovedností a kultivaci pohybu
- poznávání zdraví jako důležité životní hodnoty
- rozpoznávání základních situací ohrožujících tělesné a duševní zdraví a na osvojování dovedností jim předcházet nebo je řešit
- činnosti ovlivňující zdraví - význam pohybu pro zdraví, příprava organismu, zdravotně zaměřené činnosti, rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu, hygiena při TV, bezpečnost při pohybových činnostech
- činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností - pohybové hry, základy gymnastiky, rytmické a kondiční formy cvičení pro děti, průpravné úpoly, základy atletiky, základy sportovních her, turistika a pobyt v přírodě, plavání, lyžování a bruslení, další pohybové činnosti
- činnosti podporující pohybové učení - komunikace v TV, organizace při TV, zásady jednání a chování, pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností, měření a posuzování pohybových dovedností, zdroje informací o pohybových činnostech

Časové vymezení předmětu:

Předmět tělesná výchova je vyučován jako samostatný předmět v 6., 7., 8. a 9. ročníku 2 hodiny týdně (celkem 76 hodin ročně). Výuka je u tříd s počtem žáků vyšším než 25 vždy dělena do skupin.

Vzdělávací obsah

- regeneraci a kompenzaci jednostranné zátěže působené pobytem ve škole
- rozvoj pohybových dovedností a kultivaci pohybu
- poznávání zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty
- rozpoznávání základních situací ohrožujících tělesné a duševní zdraví a na osvojování dovedností jim předcházet nebo je řešit

Obsah předmětu dále je rozdělen na 3 tematické okruhy:

- a) činnosti ovlivňující zdraví - význam pohybu pro zdraví, příprava organismu, zdravotně zaměřené činnosti, rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu, hygiena při TV, bezpečnost při pohybových činnostech
- b) činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností - pohybové hry, základy gymnastiky, rytmické a kondiční formy cvičení pro děti, průpravné úpoly, základy atletiky, základy sportovních her, turistika a pobyt v přírodě, plavání, lyžování a bruslení, další pohybové činnosti

- c) činnosti podporující pohybové učení - komunikace v TV, organizace při TV, zásady jednání a chování, pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností, měření a posuzování pohybových dovedností, zdroje informací o pohybových činnostech

Organizace výuky:

Žáci s přihlédnutím k určité sportovní aktivitě cvičí v tělocvičně, na hřišti, na stadionu, ve volné přírodě nebo v plaveckém bazénu. V úvodu hodiny všichni absolvují nástup, rozcvičku a dále se věnují v hlavní části hodiny danému typu sportování. Ke konci dochází k závěrečnému zklidnění - relaxaci. Žáci cvičí ve vhodném sportovním oblečení a obuvi. Učitel v hodinách využívá různé metody a formy práce. Spolu s dětmi používá veškeré dostupné náčiní a nářadí.

Průřezová témata začleněna do vyučovacího předmětu

- VDO - angažovaný přístup k druhým, zásady slušnosti, tolerance, odpov. chování
- OSV – obecné modely řešení problémů, zvládání rozhodovacích situací, schopnosti poznávání a sebepoznávání, poznávání lidí s jednání ve specifických rolích a situacích
- MKV – schopnost zapojovat se do diskuze, lidské vztahy
- EV – vysoké oceňování zdraví a chápání vlivu prostředí na vlastní zdraví i zdraví ostatních lidí
- MV – interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, práce v realizačním týmu

Výchovné a vzdělávací strategie:**Kompetence k učení**

Žák je hodnocen tak, aby mohl vnímat vlastní pokrok, stanovuje si dílčí cíle v souladu s cíli vzdělávacího programu, sleduje pokrok svých spolužáků, je veden k tomu, aby na základě jasných kritérií hodnotil objektivně své činnosti nebo výsledky a získával větší sebedůvěru.

Kompetence k řešení problémů

Žáci jsou vedeni k tomu, aby v případě vlastní chyby ve spolupráci s učitelem hledali cestu, jak dojít ke správnému řešení, učitel přistupuje k žákům tak, aby jim dodával sebedůvěru a podle potřeby žákům v činnostech pomáhal.

Kompetence komunikativní

Žáci jsou vedeni k dodržování pravidel slušného chování, při zadání společného úkolu je kladen důraz na spolupráci, vzájemné naslouchání, toleranci a oceňování přínosu druhých a relevantní komunikaci.

Kompetence sociální a personální

Každému žákovi je v rámci výuky umožněno zažít úspěch, při zadávání společných úkolů jsou žáci vedeni ke spolupráci a vzájemné pomoci, dodržování dohodnuté kvality, postupů a pravidel.

Kompetence občanské

Žáci jsou vedeni k tomu, aby během činností brali ohled na druhé, je vyžadováno dodržování pravidel slušného chování a umožňováno, aby se podíleli na utváření kritérií hodnocení

činností nebo jejich výsledků.

Kompetence pracovní

Žáci jsou vedeni k dodržování pravidel slušného chování a obecných pravidel bezpečnosti, jsou uplatňovány hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech v jak při výuce, tak v běžném životě, žáci se učí užívat jednotlivé tělocvičné nářadí a náčiní.

ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA,
Žák: - užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka a čtenáře novin a časopisů - naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky, dohodne se na spolupráci i taktice a dodržuje ji - rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka nebo organizátora - sleduje prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí - při vytrvalosti dovede uplatnit i vůli - zvládá techniku nové atletické disciplíny i další náročnější techniky - získané dovednosti uplatní jako reprezentant školy - zvládá přeskok, cvičební prvky na hrazdě i kruzích - zvládá základní cviky v prostných - dokáže zvládnout obtížný prvek s dopomocí - při cvičení uplatní svůj fyzický fond - zvládá jednoduché taneční kroky, tančí se žákem opačného pohlaví - používá správnou techniku	Komunikace v TV Tělocvičné názvosloví, povely, signály, gesta, značky, základy grafického zápisu pohybu, vzájemná komunikace Organizace prostoru a pohybových činností Pravidla osvojovaných pohybových činností, zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech Historie a současnost sportu Měření výkonů a posuzování pohybových dovedností Atletika (24 hodin) Běh vytrvalostní na 800m(H) , 600m(D) Sprint na 60m + nízký start Štafetová předávka Skok daleký-další techniky Skok vysoký-zlepšování techniky Hod kriketovým míčkem-jen na dálku Gymnastika (10 hodin) Akrobacie-kotoul vpřed,vzad,letmo..... Hrazda-náskok do vzporu,odkmih,průvlek výmyk,sešín,závěs.... Kruhy- předhup,záhup,toč vpřed a vzad,svis vynesmo a střemhlav Švédská bedna,koza- skrčka, roznožka Šplh- bez přírazu, s obměnami Rytmická a kondiční gymnastika-polkový krok (2 hodiny)	D, Z M, Fy OSV – rozvoj schopnosti poznávání, sebepoznání a sebepojetí, poznávání lidí, mezilidské vztahy VDO – zásady slušnosti, odpovědnosti, tolerance, angažovaný přístup k druhým – projevovat se v jednání i v řešení problémů samostatně a odpovědně

ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA,
Žák: - uplatňuje zkušenosti z míčových her v dalších sportech, dokáže řídit sportovní utkání svých vrstevníků - uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v neznámém prostředí (příroda, silniční provoz), zvládá i dlouhodobější pobyt v přírodě a přesun s mírnou zátěží v náročnějším terénu do 15 km - zvládá rychlý a bezpečný pohyb na bruslích všemi směry, osvojené dovednosti umí uplatnit i při hře LH - aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu - usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti - uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu	Úpoly (2 hodiny) - střehové postoje, pády strnou a vzad Sportovní hry (28 hodin) - basketbal, volejbal, fotbal, florbal, freesbee Turistika a pobyt v přírodě (2 hodiny) -uplatnění získaných poznatků ze ZŠ Bruslení (2 hodiny) -jednoduchý skok,LH hra Význam pohybu pro zdraví Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech (2 hodiny) V 7.třídě lyžařský výcvikový kurz (5 dní) - sjíždění a zatáčení - pohyb na horách - bezpečnost	EV – vztah člověka k prostředí MV – interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, práce v realizačním týmu Z, D, Př

ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA,
Žák: - při vytrvalosti dovede uplatnit i vůli - zvládá techniku nové atletické disciplíny i další náročnější techniky - získané dovednosti uplatní jako reprezentant školy - zvládá přeskok, cvičební prvky na hrazdě i kruzích - zvládá základní cviky v prostných - dokáže zvládnout obtížný prvek s dopomocí - při cvičení uplatní svůj fyzický fond - zvládá jednoduché taneční kroky, tančí se žákem opačného pohlaví - používá správnou techniku - uplatňuje zkušenosti z míčových her v dalších sportech - organizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, spolurozhoduje osvojované soutěže a hry - zpracuje naměřená data a informuje o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci	Atletika (24 hodin) Běh vytrvalostní na 1500m(H) , 800m(D) Sprint na 60m + nízký start Štafetová předávka Skok daleký-další techniky Skok vysoký-zlepšování techniky flopu Vrh koulí-zlepšování techniky Gymnastika (10 hodin) Akrobacie-kotoul vpřed,vzad,letmo..... Hrazda-náskok do vzporu,odkmih,průvlek výmyk,sešin,závěs pod koleny.... Kruhy- předhup,záhup,toč vpřed a vzad,svis vznesmo a střemhlav Bradla (H) ručkování,komíhání,seskok Švédská bedna,koza - skrčka, roznožka Šplh- bez přírazu, s obměnami Úpoly (2 hodiny) -střehové postoje, pády stranou, vzad Sportovní hry (30 hodin) basketbal,volejbal,fotbal,florbal, freesbee	Př, Fy Fy HV D, Z, M, Fy

ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATÁ,
- uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v neznámém prostředí (příroda, silniční provoz), zvládá i dlouhodobější pobyt v přírodě a přesun s mírnou zátěží v náročnějším terénu do 20 km - zvládá rychlý a bezpečný pohyb na bruslích všemi směry, osvojené dovednosti umí uplatnit i při hře LH - aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu - usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti - samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly - odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se zdravím a sportem - uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu - předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost	Turistika a pobyt v přírodě (2 hodiny) -uplatnění získaných poznatků ze ZŠ Bruslení (2 hodiny) -jednoduchý skok,LH hra Význam pohybu pro zdraví Prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech (2 hodiny)	D, Př, Z, M, Fy, Ch OSV – rozvoj schopnosti poznávání, sebepoznání a sebepojetí, poznávání lidí VDO – zásady slušnosti, odpovědnosti, tolerance, angažovaný přístup k druhým – projevovat se v jednání i v řešení problémů samostatně a odpovědně EGS – Evropa a svět nás zajímá MKV – lidské vztahy, kulturní difference EV – vztah člověka k prostředí MV – interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, práce v realizačním týmu, mezilidské vztahy

ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA,
Žák: - při vytrvalosti dovede uplatnit i vůli - zvládá techniku nové atletické disciplíny i další náročnější techniky - získané dovednosti uplatní jako reprezentant školy - zvládá přeskok, cvičební prvky na hrazdě i kruzích - zvládá základní cviky v prostných dokáže zvládnout obtížný prvek s dopomocí při cvičení uplatní svůj fyzický fond - zvládá jednoduché taneční kroky, tančí se žákem opačného pohlaví - používá správnou techniku - uplatňuje zkušenosti z míčových her v dalších sportech - organizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, spolurozhoduje osvojované soutěže a hry - zpracuje naměřená data a informuje o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci	Atletika (24 hodin) Běh vytrvalostní na 1500m(H) , 800m(D) Sprint na 60m + nízký start Štafetová předávka Skok daleký-další techniky Skok vysoký-zlepšování techniky flopu Vrh koulí-zlepšování techniky Gymnastika (12 hodin) Akrobacie-kotoul vpřed,vzad,letmo Hrazda-náskok do vzporu,odkmih,průvlek výmyk,sešín,závěs pod koleny.... Kruhy- předhup,záhup,toč vpřed a vzad,svis vznesmo a střemhlav Bradla (H) ručkování,komíhání,seskok Švédská bedna,koza - skrčka, roznožka Šplh- bez přírazu, s obměnami Úpoly (2hodiny) -střehové postoje, pády stranou, vzad Sportovní hry (30 hodin) - basketbal, volejbal, fotbal, florbal, freesbee	Př, Fy Fy, HV, D Př, Z M, Fy, Ch

ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA,
- uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v neznámém prostředí (příroda, silniční provoz), zvládá i dlouhodobější pobyt v přírodě a přesun s mírnou zátěží v náročnějším terénu do 20 km - zvládá rychlý a bezpečný pohyb na bruslích všemi směry, osvojené dovednosti umí uplatnit i při hře LH - aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti - samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly - odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se zdravím a sportem - uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu - předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost	Turistika a pobyt v přírodě (2 hodiny) -uplatnění získaných poznatků ze ZŠ Bruslení (2 hodiny) - jednoduchý skok, LH hra Význam pohybu pro zdraví Prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech (2 hodiny) Lyžařský výcvikový kurz (5 dní) - sjíždění a zatáčení - pohyb na horách - bezpečnost	OSV – rozvoj schopnosti poznávání, sebepoznání a sebepojetí, poznávání lidí, mezilidské vztahy OSV - poznávání lidí, mezilidské vztahy VDO – zásady slušnosti, odpovědnosti, tolerance, angažovaný přístup k druhým – projevovat se v jednání i v řešení problémů samostatně a odpovědně EGS – Evropa a svět nás zajímá MKV – lidské vztahy, kulturní difference EV – vztah člověka k prostředí MV – interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, práce v realizačním týmu

MATEMATICKO-FYZIKÁLNÍ POČÍTÁNÍ – charakteristika předmětu

Obsah předmětu

Předmět matematicko-fyzikální počítání je utvořen ze vzdělávacích oborů *matematika* a *fyzika*. V jeho rámci jsou řešeny složitější a komplexnější matematické a fyzikální úlohy. Žáci využívají své znalosti ze základního kurzu *matematiky* a *fyziky* a hlouběji je využívají. Součástí předmětu je také praktická laboratorní část a ověřování naučených znalostí na pokusech.

Hlavní cíl předmětu je prohloubit u žáků znalosti z *matematiky* a *fyziky* a vzbudit v nich zájem o technické vzdělávání. Žáci se učí spolupracovat v týmu a řešit komplexnější úlohy.

Časové vymezení předmětu

Předmět je vyučován jako nepovinný pro žáky 1. – 4. ročníku osmiletého gymnázia a k nim paralelní ročníky šestiletého gymnázia. Výuka probíhá 1 vyučovací hodinu týdně v rozsahu školního roku.

Organizace výuky

Předmět je rozdělen na dva samostatné bloky. Jeden zahrnuje 1. - 2. ročník osmiletého gymnázia a druhý zahrnuje 3. - 4. ročník osmiletého gymnázia a 1. - 2. ročník šestiletého gymnázia.

Výuka probíhá ve speciální učebně fyziky a k ní přilehlé laboratoři. Využívá se tradičních učebních stylů, ale také se klade důraz na samostatnou práci a vlastní řešení komplexnějších problémů.

Výchovné a vzdělávací strategie

Učitel motivuje žáky k samostatnému řešení komplexních úloh. Učitel žákům zadává samostatnou práci, řeší s žáky úlohy z matematických a fyzikálních soutěží. Žák se učí spolupracovat v týmu a snaží se pomoci spolužákům. Využití matematických počítačových programů k podpoře výuky matematiky.

Tento předmět u žáků rozvíjí zejména:

- a) logické myšlení
- b) paměť
- c) soutěživost
- d) schopnost pracovat individuálně i v týmu
- e) snahu hledat, navrhnout, prezentovat a obhajovat řešení
- f) motorickou schopnost a úpravu při rýsování

ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATATA, POZNÁMKY
➤ Naučit žáka samostatného uvažování nad problémem ➤ Zvýšit u žáka zájem o přírodní vědy ➤ Řešení logických úloh ➤ Zažití základních matematických pojmů ➤ Přehlednost a jednoduchost řešení úloh ➤ Schopnost narýsovat precizní a přesné řešení ➤ Seznámit žáka s fyzikální laboratoří ➤ Příprava na matematické soutěže ➤ Příprava na fyzikální soutěže ➤ Naučit žáka sázení matematického a fyzikálního textu v počítačových programech ➤ Spolupráce žáků na školních projektech	Matematika • Číselné obory • Úpravy výrazů • Rovnice • Slovní úlohy • Konstrukční úlohy Fyzika • Mechanika • Elektřina a magnetismus • Termika	

Přírodopis nepovinný

Charakteristika předmětu

Obsahové, organizační a časové vymezení

Předmět přírodopis nepovinný (kroužek) je vyučován jako samostatný předmět pro zájemce v 6., 7., 8. a 9.ročníku a to jednu hodinu týdně.

Vzdělávání v předmětu přírodopis:

- směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o přírodu a přírodniny
- poskytuje žákům prostředky a metody pro hlubší porozumění přírodním faktům
- umožňuje poznat přírodu jako systém, jehož součásti jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se
- podporuje vytváření otevřeného myšlení, kritického myšlení a logického uvažování
- učí aplikovat přírodovědné poznatky v praktickém životě
- vede k chápání podstatných souvislostí mezi stavem přírody a lidskou činností, závislosti člověka na přírodních zdrojích
- seznamuje žáka se stavbou živých organismů
- připravuje žáka na účast v biologické olympiádě
- připravuje žáka na účast v lesnické soutěži YPEF

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- skupinová práce (s využitím přírodnin, pracovních listů, odborné literatury)
- přírodovědné vycházky s pozorováním
- nácvik laboratorních technik (práce s mikroskopem, binokulární lupou apod.)
- frontální výuka s demonstračními pomůckami
- krátkodobé projekty

Řád učebny přírodopisu je součástí vybavení učebny, dodržování pravidel je pro každého žáka závazné.

Předmět přírodopis úzce souvisí s ostatními předměty vzdělávací oblasti Člověk příroda:

- chemie : ochrana životního prostředí – chemické znečištění, chemické vlastnosti minerálů a hornin, herbicidy, pesticidy, insekticidy
- fyzika: fotosyntéza, světelná energie, sluch, zrak
- zeměpis: rozšíření živočichů a rostlin, výskyt, biotopy, CHKO, Národní parky

Průřezová témata začleněna do vyučovacího předmětu

Předmětem prolínají průřezová témata:

- aplikace odpovědného jednání, zodpovědnost za své zdraví, angažovaný přístup k prostředí (VDO)
- evoluce lidského chování, zvířecí a lidské komunikace, seberegulující jednání (OSV)
- porozumění souvislostem v biosféře, vztahům člověka a prostředí a důsledkům lidských činností na prostředí, zachování biologické rovnováhy (EV)
- komunikace a kooperace, kritické čtení (MDV)
- evropská a globální dimenze v základech ekologie (EGS)
- vzájemné respektování (MKV)

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel vede žáky:

- k vyhledávání, třídění a propojování informací
- ke správnému používání odborné terminologie
- k samostatnému pozorování a porovnávání získaných informací
- k nalézání souvislostí

Kompetence k řešení problémů

- učitel zadává úkoly způsobem, který umožňuje více postupů
- učitel zařazuje metody, při kterých žáci sami navrhnou řešení, docházejí k závěrům a vyhodnocují získaná fakta

Kompetence komunikativní

- práce ve skupinách je založena na komunikaci mezi žáky, respektování názorů druhých, na diskusi
- učitel vede žáky k formulování svých myšlenek v písemné i mluvené formě
- učitel umožňuje prezentaci práce žáků, žáci mají možnost sami zhodnotit výsledky své práce a reagovat na hodnocení ostatních, argumentovat, přijmout kritiku

Kompetence sociální a personální

- využívání skupinového vyučování vede žáky ke spolupráci při řešení problémů
- učitel navozuje situace vedoucí k posílení sebedůvěry žáků, pocitu zodpovědnosti

Kompetence občanské

- učitel vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- učitel vede žáky k pochopení práv a povinností v souvislosti s ochranou životního prostředí, ochranou vlastního zdraví i zdraví svých blízkých

Kompetence pracovní

- učitel vede žáky k dodržování bezpečnostních a hygienických pravidel při práci s mikroskopickými preparáty a s živými přírodními
- učitel zadává úkoly tak, aby měli žáci možnost si práci sami organizovat, navrhnout postup a časový rozvrh

SBOROVÝ ZPĚV

Charakteristika vyučovaného předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

- sborový zpěv se realizuje ve vzdělávacím oboru Umění a kultura. Jsou zaměřeny na děti zájímající se o aktivní vokální činnosti, především o skupinový i sólový zpěv, ale zároveň i o využití hry na hudební nástroje. Svým pojetím navazuje na očekávané výstupy předmětu hudební výchova na I. a II. stupni ZŠ. Využívají oboustranných vazeb na Hudební výchovu i na sebe navzájem.
- nepovinný předmět Sborový zpěv je zařazen v 6. - 9. ročníku v hodinové dotaci 1 hodina týdně.
- průřezová témata jsou v těchto předmětech tato:

Osobnostní a sociální výchova
OSV

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

EGS Multikulturní výchova MKV

Environmentální výchova EV

Výchova demokratického občana

VDO

Mediální výchova
MV

- ve sborovém zpěvu je využíváno metod a forem práce založených na činnosti celého týmu, schopnosti prezentovat své umělecké dovednosti před publikem, přípravě společných projektů
- hodnocení žáka vychází z celkového kulturního projevu dítěte, aktivního a tvořivého přístupu k hudebním činnostem, sleduje rostoucí úroveň získaných hudebních dovedností a schopností

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- sborový zpěv je zásadně praktickou výukou
- žák zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně

- žák zvládá v závislosti na věku a pěveckých zkušenostech jednohlas, homofonní i polyfonní vícehlas (zpěv a capella)
- vyučující dbá na správnou hlasovou techniku a dýchání žáků při tvorbě vokálů, postupně rozšiřuje hlasový rozsah s ohledem na vrozené dispozice žáků
- dějiny hudby, hudební formy i hudebně výrazové prostředky učíme nácvikem příslušných písní, pouze s nezbytně nutnou teoretickou průpravou a ohledem na děti z nehudbních tříd
- vyučující motivuje děti ke spolupráci s jinými sbory, k celoživotnímu hudebnímu vzdělávání
- učitel individuálně přistupuje k žákům různě nadaným, dává možnost rozvoje dětem talentovaným (sóla, doprovod na hudební nástroje)
- ve sboru podporujeme učení mladších žáků staršími
- vyučující vede žáky k poznání, že jejich vokální a instrumentální zkušenosti jim umožní hlubší prožití hudebních děl

Kompetence k řešení problémů

- žák se orientuje ve znějící harmonii a rytmu skladby, je schopen rozpoznat svůj hlasový part a také jej v dané harmonii zazpívat
- vyučující předkládá interpretaci daného díla jako problémový úkol, který nemá pouze jedno řešení.
- vyučující sleduje ve výuce pokrok všech žáků a pochvalou je motivuje k dalšímu hudebnímu a osobnímu růstu

Kompetence komunikativní

- žák chápe zpěv a umění vůbec jako prostředek komunikace, obohacuje svůj citový život i společensko – kulturní rozhled
- vyučující vede žáka k neverbální komunikaci s posluchačem (postoj, mimika)
- vyučující rozebírá jednotlivé hudebně-výrazové prostředky interpretovaného díla (melodie, harmonie, barva, rytmus...) z hlediska komunikace skladatele a interpreta s posluchačem
- vyučující posiluje v dětech důvěru ve své schopnosti správně
- vyučující maximálně podporuje vztahy mezi různě starými dětmi z pěveckého sboru a jejich vzájemnou komunikaci
- vyučující pomáhá navazovat přátelství a spolupráci s dětmi z jiných (i zahraničních) sborů
- žák chápe soutěže jako možnost se navzájem poznat, porovnat a sprátně se

Kompetence sociální a personální

- vyučující učí žáky vzájemně spolupracovat a pomáhat si, vyslechnout názory ostatních, ale i podělit se názor svůj, přijímat různé role, aby práce ve sboru byla co nejefektivnější a konečný výsledek práce byl co nejkvalitnější
- vyučující dohlédne na vytvoření a dodržování určitých pravidel sboru a vede žáky k ohleduplnosti a úctě k ostatním, k upevňování dobrých mezilidských vztahů a k dobré morálce
- vyučující vysvětluje zásady chování na kulturních akcích, soutěžích a zájezdech a následně dbá na jejich dodržování

Kompetence občanská

- žák chápe českou lidovou píseň jako naše kulturní bohatství, které je třeba chránit a rozvíjet i v konkurenci klasického sborového zpěvu či současné hudby
- vyučující aktivně zapojuje děti do kulturního života města (koncerty, soutěže, charitativní akce,...)
- vyučující vede žáky k důstojné prezentaci sboru, školy i České republiky

Kompetence pracovní

- žák dovede použít správnou hlasovou a dechovou technikou nejrůznější hlasové rejstříky a barvu hlasu odpovídající typu skladby
- vyučující směřuje žáky k hodnocení výsledků jejich práce, k pochopení a uvědomění si práce své i práce druhých.
- žák chápe, že v pěveckém sboru nejde o výsledek jedince, ale o výsledek celého sboru

ŠVP Gymnázium Český Krumlov

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty, kurzy	Poznámky
používá při zpěvu správnou dechovou techniku - předvede správné držení těla při zpěvu ve stoje i v sedě, zachovává správný postoj při vystoupení sboru, mimikou i celkovým držením těla vyjadřuje zaujetí, komunikuje svým postojem i výrazem s publikem - správně při zpěvu vyslovuje, zpívá srozumitelně, používá vyrovnané vokály, správnou artikulaci podporuje intonační čistotu, uvědomuje si vliv vokálů na intonaci - intonuje nápodobou i podle not, používá hlavový i hrudní rejstřík při zpěvu sborového repertoáru, zpívá a capella jednodušší skladby, při nácviu se opírá o notový záznam, snaží se vědomě o správné ladění v dané harmonii	- dechová cvičení, dýchání hrudní a břišní, krátký a dlouhý nádech, šetření dechem, přerušovaný výdech, střídavý nádech, dýchání v dlouhých frázích - správné držení těla při zpěvu ve stoje i v sedě, správný postoj na sborovém vystoupení, příchod a odchod z jeviště - nonverbální komunikace s publikem, soustředěnost na výkon - artikulační cvičení, správné vyslovování souhlásek i samohlásek, vyrovnaní vokálů při zpěvu, správné nasazení i ukončení zpěvní fráze - intonační cvičení nápodobou i oporou o notový záznam v rámci rozezpívání - hlasová výchova, rozšiřování hlasového rozsahu, hlavový tón i hrudní rejstřík, propojení rejstříků, zná pojem temperované a přirozené ladění	HV – dechová cvičení B – dechové ústrojí VDO – respektování pravidel HV – pěvecký postoj B – stavba těla HV – artikulace B – hlasové ústrojí HV – intonace, ladění EV – hlasová hygiena - hudba x hluk	

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty, kurzy	Poznámky
- zazpívá lidové písně před publikem, z toho jednu a capella, zná zpaměti cizojazyčné texty, včetně správné výslovnosti - zazpívá několik umělých skladeb před publikem, účastní se sborových koncertů a soutěží, zařadí zpívané písně ke stylovému období - při zpěvu sborového repertoáru zachovává správný rytmus, chápe základní dirigentská gesta, reprodukuje složitější rytmické cvičení, reaguje na délky not v notovém záznamu - při nácviu sborového repertoáru se opírá o notový záznam, dodržuje předepsané tempo, dynamiku, atd.	- nácvik lidových písní s instrumentálním doprovodem i a capella, zařazení české lidové písně do soutěžního repertoáru, písně jiných národů, skladby s cizojazyčným, textem - nácvik umělých písní s instrumentálním doprovodem ve 2 – 4 hlase, nácvik repertoáru současných skladatelů, repertoár jednotlivých stylových období - rytmická cvičení, taktování, složitější rytmus ve skladbě, dirigentská gesta a taktování - hudební teorie, délka a výška not, intervaly, 5 6 6/4 akord dur a moll, dynamická znaménka, repetice, 1. volta 2. volta, coda, italské názvosloví,...	MKV – písně jiných národů a etnik EV – vztah k přírodě OSV – kolektivní a individuální projev EGS – evropská a světová hudba HV – lidová píseň D- stylová období HV- dějiny hudby, současná sborová tvorba HV – rytmus HV – hudební teorie	

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
 Vyučovací předmět: Sborový zpěv, Pěvecký sbor
 Ročník: 6. – 9. (nižší stupeň gymnázia)

Školní vzdělávací program – Gymnázium, Český Krumlov

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty, kurzy	Poznámky
- zpívá čistě melodii svého hlasu. Při zpěvu využívá harmonii ostatních hlasů. Najde svůj hlas v notovém záznamu - s ohledem na své schopnosti a dovednosti se pokouší o sólový zpěv - zpívá čistě homofonní i jednoduchý polyfonní vícehlas v komorním obsazení - prezentuje se na veřejnosti - umí se chovat na akcích sboru, přiměřeně reprezentuje na sborovém vystoupení, dodržuje pravidla fair – play, navazuje přátelské kontakty s dětmi jiných sborů i s dětmi z jiných zemí, účastní se spolupráce s dalšími sbory - práce ve skupině daného hlasu, pomoc mladším zpěvákům. Rozbor výkonů celého sboru i jednotlivých členů.	- vícehlas, polyfonní zpěv, zpěv ve 2 – 4 hlase dle náročnosti repertoáru - sólový zpěv s ohledem na dispozice jedince - zpěv z partitury pro smíšený sbor. - pravidla chování na akcích sboru, vystupování na soutěžích a na koncertech, reprezentace školy, respektování pokynů dirigenta, pravidla fair – play při soutěžích, spolupráce s orchestrem - lidské vztahy, naučí svůj sborový part sborové skladby mladšího spolužáka, respektuje při nácvičce jeho schopnosti a menší zkušenosti. Projevuje dostatek taktu při oprávněné kritice mladších členů sboru. Projevuje stálou snahu pomoci méně zkušeným členům sboru.	EV – vztah k přírodě OSV – mezilidské vztahy v písních HV – stavba akordu OSV – individuální projev OSV – hodnocení výkonů a jeho obhájení MKV – slušnost, tolerance OV- pravidla chování, přátelství mezi národy OSV – řešení problémů a rozhodovací schopnosti VDO – individualita v kolektivu MKV – tolerance, slušnost OV – mezilidské vztahy	

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty, kurzy	Poznámky
- spolupráce se sbory – společné koncerty - prezentuje se na veřejnosti vhodným způsobem	- jsme Evropané, aktivně se zapojuje do spolupráce se sbory z jiných zemí, snaží se o komunikaci v cizím jazyce, zpívá cizojazyčný repertoár - prezentace sboru formou veřejných koncertů, soutěží, charitativních koncertů, nástěnek, článků v tisku, webových stránek,	MKV – vnímání rozmanitosti kultur EGS – zajímá nás evropská a světová hudba minulosti i současnosti OSV – poznávání lidí, rozvoj schopností poznávání, sebepoznání a sebepojetí VDO – aktivita, samostatnost OV, Z – Evropa ČJ – práce s textem	

Náboženství

Charakteristika a časové vymezení předmětu

Předmět náboženství rozvíjí a podporuje základní předpoklady křesťanského životního postoje a jednání. Umožňuje přístup k biblickému poselství, ke křesťanské tradici, seznamuje s křesťanským způsobem života a pomáhá při hledání základních lidských hodnot a orientaci v tomto světě.

Předmět je nepovinný a je nabízen žákům všech ročníků nižšího gymnázia. Vyučování má časovou dotaci jednu hodinu týdně. Římsko-katolické náboženství je vyučováno podle platných předpisů římskokatolické církve.

Vzdělávací obsah předmětu:

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu zpracovává učitel náboženství podle platných osnov vydaných českou biskupskou konferencí v roce 2004 nebo osnov schválených diecézním biskupem.

Předmět obsahuje vybrané tematické okruhy těchto průřezových témat

1. Osobnostní a sociální výchova

1.1 Náboženská výchova z hlediska osobnostní a sociální výchovy

Z hlediska osobnostní a sociální výchovy hraje náboženská výchova důležitou roli, protože jejím smyslem je pomáhat každému žákovi hledat vlastní cestu k životní spokojenosti založené na dobrých vztazích k sobě samému i k dalším lidem a světu. Tento cíl není možné splnit bez otázek po smyslu života, jeho naplnění, transcendenci atd.

1.2 Náboženská výchova přispívá k rozvoji osobnosti žáka

V oblasti vědomostí, dovedností a schopností učí uvědomovat si sama sebe jako jedinečnou a neopakovatelnou bytost, vede k reflexi svého jednání, napomáhá v hledání smyslu života, prostřednictvím obřadů a symbolů působí jako harmonizační faktor duševního zdraví. V oblasti postojů a hodnot vychovává k dodržování mravních a etických norem, pomáhá utvářet osobní identitu, motivuje k naplňování hodnot tzv. „vyššího principu“.

2. Výchova demokratického občana

2.1 Náboženská výchova z hlediska výchovy demokratického občana

Náboženská výchova přispívá k tomu, aby se člověk mohl orientovat ve složitostech, problémech a konfliktech otevřené, demokratické a pluralitní společnosti a aby mohl zachovat a rozvíjet svou lidskou důstojnost, respekt k druhým s ohledem na zájem celku, s vědomím svých práv a povinností, svobod a odpovědností, s uplatňováním zásad slušné komunikace a demokratických způsobů řešení.

2.2 Náboženská výchova přispívá k výchově demokratického občana

V oblasti vědomostí, dovedností, schopností učí zachovávat mravní a etické normy jako předpoklad pro fungování demokratické společnosti, vychovává k uvědomování si osobní odpovědnosti za své jednání a vede k uplatňování ideálů solidarity a lásky k bližnímu. V oblasti postojů a hodnot motivuje k postoji tolerance vůči druhým, vychovává k uvědomování si hodnoty každého lidského života ve všech jeho fázích, vede k participaci na životě společnosti v oblastech solidarity a altruismu.

3. Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

3.1 Náboženská výchova z hlediska výchovy k myšlení v evropských a globálních souvislostech vede žáky k respektování evropských hodnot, k nimž patří humanismus, svobodná lidská vůle, morálka, uplatňování práva a osobní zodpovědnost spolu s racionálním uvažováním, kritickým myšlením a tvořivostí.

3.2 Náboženská výchova přispívá k rozvoji myšlení v evropských a globálních souvislostech. V oblasti vědomostí, dovedností a schopností prohlubuje vědomostí o souvislostech a kontinuitě dvoutisíciletých křesťanských dějin Evropy, učí kritickému srovnání evropské kultury s kulturami ostatních světadílů, vede k poznání životních osudů významných křesťanských osobností a iniciuje zájem o osobní vzory.

V oblasti postojů a hodnot pomáhá překonávat předsudky, kultivuje vztah sekularizované společnosti k náboženským tématům a podporuje pozitivní postoj k tradičním křesťanským hodnotám.

4. Multikulturní výchova

4.1 Náboženská výchova z hlediska multikulturní výchovy

Náboženská výchova přispívá k tomu, aby multikulturní výchova, která zprostředkovává poznání vlastního zakotvení a porozumění odlišným kulturám, rozvíjela smysl pro spravedlnost, solidaritu a toleranci, vedla k chápání a respektování neustále se zvyšující sociokulturní rozmanitosti, byla zasazena do křesťanského kontextu. Žáci si osvojují kompetenci myšlení a orientaci v křesťanských souvislostech.

4.2 Náboženská výchova přispívá k multikulturní výchově

V oblasti vědomostí, dovedností a schopností prohlubuje všeobecné znalosti z oblasti světových náboženství, učí tolerantnosti k jiným náboženským skupinám a tím také k jiným skupinám etnickým a kulturním, umožňuje rozšíření znalostí multikulturní terminologie – pojmy církev, řeholní život, misie atd.

V oblasti postojů a hodnot učí vnímat odlišnosti náboženských, etnických a kulturních skupin jako obohacující faktor, na základě křesťanského učení o lásce k bližnímu pomáhá uvědomovat si neslučitelnost jakékoliv diskriminace s principy moderní společnosti, vede k angažovanosti v oblasti lidských práv.

5. Environmentální výchova

5.1 Náboženská výchova z hlediska environmentální výchovy

Náboženská výchova je předpokladem k porozumění problémům, kterými se zabývá environmentální výchova. To znamená, že vede jedince k pochopení komplexnosti a složitosti vztahů člověka a životního prostředí, protože zaměřuje jeho pozornost k otázkám existence člověka i světa.

5.2 Náboženská výchova podporuje environmentální výchovu

V oblasti vědomostí, dovedností a schopností zasazením do kontextu světa stvoření ukazuje přírodu jako jedinečnou a neopakovatelnou, svým eschatologickým učením pomáhá uvědomovat si nadčasové souvislosti mezi jednáním člověka a stavem životního prostředí,

pomáhá uvědomovat si mravní a etické hranice v oblasti výzkumu a rozvoji věd.
V oblasti postojů a hodnot poukazem na nezměrnost stvoření a neopakovatelnost lidství vymezuje předpoklady k utvoření pravdivé a úplné představy o velikosti lidského bytí.

6. Mediální výchova

6.1 Náboženská výchova z hlediska mediální výchovy

Náboženská výchova se stává mostem mezi prostým osvojením základní mediální gramotnosti, práce s médii, snahou vybavit žáka schopností orientovat se v medializovaných obsazích a umět volit odpovídající médium pro naplnění nejrozličnějších potřeb - od získávání informací přes vzdělávání až po naplnění volného času tím, že přispěje k odlišení virtuálního světa od světa, ve kterém žijeme.

6.2 Náboženská výchova přispívá k mediální výchově:

V oblasti vědomostí, dovedností a schopností naznačuje i jiné rozměry komunikace než mediální, rozvíjí komunikační schopnosti pro vedení dialogu v pluralitní společnosti s odkazem na úctu k partnerovi, se kterým je dialog veden, pomáhá rozvíjet analytický přístup k obsahu mediálních informací a obohacuje jeho prostor o mravní rozměr, vede ke schopnosti rozeznávat platnost a význam argumentace ve veřejném projevu.

V oblasti postojů a hodnot rozvíjí citlivost vůči stereotypům, předsudkům a zjednodušujícím úsudkům v mediálních projevech o náboženských hodnotách, napomáhá uvědomění si vlastní odpovědnosti za způsob komunikace a vytváří základy pro pochopení spravedlnosti a mravnosti v mediální komunikaci, učí formulovat vlastní názor a kriticky hodnotit obsahy mediálních zpráv.

6.Hodnocení žáků a autoevaluace školy

6.1 Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků

6.1.1 Zásady průběžného hodnocení a hodnocení výsledků vzdělávání na vysvědčení

6.1.1.1 Při hodnocení, průběžné i celkové klasifikaci učitel uplatňuje přiměřenou náročnost a pedagogický takt vůči žákovi. Při klasifikaci za pololetí přihlíží učitel k práci žáka v průběhu celého hodnoceného období. V posledním ročníku studia je do klasifikace započtena známka ze seminární práce, kterou žák předkládá vedoucímu práce v termínu stanoveném ředitelkou školy. Výsledky vzdělávání a chování se klasifikují stupni prospěchu podle Vyhlášky č. 13/2004 o středním vzdělávání. Zákonný zástupce nezletilého žáka nebo zletilý žák může požádat o slovní hodnocení.

6.1.1.2 Podklady pro hodnocení a klasifikaci získává učitel soustavným diagnostickým pozorováním žáka, soustavným sledováním výkonů žáka a jeho připravenosti na vyučování, písemným a ústním zkoušením, analýzou výsledků činnosti žáka. Žák musí být z předmětu vyzkoušen ústně nebo písemně minimálně čtyřikrát za každé pololetí. Při ústním zkoušení se hodnocení oznamuje okamžitě, při písemném nejpozději do 14 dnů. Písemné práce archivuje vyučující po dobu celého školního roku. Evidenci klasifikace vede učitel ve svých záznamech a v systému Bakaláři.

6.1.1.3 Na konci I. pololetí se vydává žákovi výpis z vysvědčení, na konci školního roku se vydává vysvědčení.

6.2 Kritéria stupňů prospěchu:

1 – výborný

Žák ovládá požadované vědomosti a zákonitosti uceleně, přesně a úplně chápe vztahy mezi nimi. Pohotově vykonává požadované intelektuální a praktické činnosti. Samostatně a tvořivě uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí logicky správně, zřetelně se u něj projevuje samostatnost a tvořivost. Jeho ústní a písemný projev je správný, přesný, výstižný. Grafický projev je přesný. Výsledky jeho činnosti jsou kvalitní. Je schopen samostatně studovat vhodné texty.

2 – chvalitebný

Žák ovládá požadované vědomosti a zákonitosti v podstatě uceleně, přesně a úplně. Pohotově vykonává požadované intelektuální a praktické činnosti. Samostatně a produktivně nebo podle menších podnětů učitele uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí správně, v jeho myšlení se projevuje logika a tvořivost. Ústní a písemný projev mívá menší nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Kvalita výsledků činnosti je zpravidla bez podstatných nedostatků. Grafický projev je bez větších nepřesností. Je schopen samostatně nebo s menší pomocí studovat vhodné texty.

3 – dobrý

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení si požadovaných vědomostí a zákonitostí nepodstatné mezery. Při vykonávání požadovaných intelektuálních a praktických činností projevuje nedostatky. Podstatnější nepřesnosti a chyby dovede za pomoci učitele korigovat. V uplatňování osvojovaných poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se dopouští chyb. Uplatňuje poznatky a provádí hodnocení jevů podle podnětů učitele. Jeho myšlení je vcelku správné, ale málo tvořivé, v jeho logice se vyskytují chyby. V ústním a písemném projevu má nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti se projevují častější nedostatky, grafický projev má menší nedostatky. Je schopen samostatně studovat podle návodu učitele.

4 – dostatečný

Žák má v ucelenosti, přehlednosti a úplnosti osvojení si požadovaných vědomostí závažné mezery. Při provádění požadovaných intelektuálních a praktických činností je málo pohotový a má větší nedostatky. V uplatňování a dovednostech při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují závažné chyby. Při využívání poznatků pro výklad a hodnocení jevů je nesamostatný. V logice myšlení se vyskytují závažné chyby, myšlení není tvořivé. Jeho ústní a písemný projev má závažné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti a v grafickém projevu se projevují nedostatky. Závažné chyby dovede žák s pomocí učitele opravit. Při samostatném studiu má velké těžkosti.

5 – nedostatečný

Žák si požadované vědomosti neosvojil uceleně, přesně a úplně, má v nich závažné a značné mezery. Jeho dovednost vykonávat požadované intelektuální a praktické činnosti má velmi podstatné nedostatky. V uplatňování osvojených vědomostí a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují velmi závažné chyby. Při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí nedovede své vědomosti uplatnit ani s podněty učitele. Neprojevuje samostatnost v myšlení, vyskytují se u něho časté logické nedostatky. V ústním a písemném projevu má závažné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Kvalita výsledků jeho činnosti a grafický projev mají závažné nedostatky a chyby nedovede opravit ani s pomocí učitele.

6.2.2.1 Při hodnocení předmětů s výchovným zaměřením jsou používána výše uvedená kritéria přiměřeně podle povahy předmětu. Přihlíží se k aktivitě, samostatnosti, využívání schopností a ke snaze žáka.

Podle Vyhlášky 48/2005 o základním vzdělávání nelze žáka z předmětů s výchovným zaměřením hodnotit známkou nedostatečný.

6.2.2.2 **Celkové hodnocení** je stanoveno Vyhláškou č. 13/2004 o středním vzdělávání:

- prospěl(a) s vyznamenáním, není-li klasifikace v žádném povinném předmětu horší než stupeň 2 – chvalitebný a průměrný prospěch z povinných předmětů není horší než 1,50 a chování je hodnoceno jako velmi dobré.
- prospěl(a), není-li klasifikace v některém povinném předmětu vyjádřena stupněm 5 – dostatečný.
- neprospěl(a), je-li klasifikace v některém povinném předmětu vyjádřena stupněm 5 – nedostatečný.

6.2.2.3 Opakování ročníku: Do vyššího ročníku postoupí žák, který na konci druhého pololetí prospěl ze všech povinných předmětů stanovených učebním plánem s výjimkou předmětů, z nichž se žák nehodnotí.

6.2.2.4 Nelze-li žáka hodnotit na konci prvního pololetí, určí ředitelka školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za první pololetí bylo provedeno nejpozději do dvou měsíců po skončení prvního pololetí. Není-li možné hodnotit ani v náhradním termínu, žák se za první pololetí nehodnotí. Nelze-li žáka hodnotit na konci druhého pololetí, určí ředitelka školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za druhé pololetí bylo provedeno nejpozději do konce září následujícího školního roku. Do doby hodnocení žák navštěvuje nejbližší vyšší ročník. Není-li žák hodnocen ani v tomto termínu, neprospěl.

6.2.2.5 Přesáhne-li absence žáka v jednom pololetí 20 % hodin, bude přezkoušen v tom předmětu, ve kterém přesáhl povolenou absenci. Od celkového počtu zameškaných hodin třídní učitel odečte ty hodiny, kdy se žák účastnil akcí spojených s reprezentací školy.

6.2.2.6 Ředitelka školy může žákovi, který splnil povinnou školní docházku a na konci druhého pololetí neprospěl nebo nemohl být hodnocen, povolit na žádost jeho zákonného zástupce opakování ročníku po posouzení jeho dosavadních studijních výsledků a důvodů uvedených v žádosti.

6.2.2.7 Opravné zkoušky: Žáci, kteří na konci druhého pololetí neprospěli nejvýše ze dvou povinných předmětů, konají opravné zkoušky nejpozději do konce příslušného školního roku v termínu stanoveném ředitelkou školy. Žák, který nevykoná opravnou zkoušku úspěšně nebo se k jejímu vykonání nedostaví, neprospěl.

6.2.2.8 Přerušení studia - ředitelka školy může žákovi, který splnil povinnou školní docházku, přerušit vzdělávání, a to na dobu nejvýše dvou let. Po dobu přerušení vzdělávání žák není žákem této školy. Po uplynutí doby přerušení vzdělávání pokračuje žák v tom ročníku, ve kterém bylo vzdělávání přerušeno, popřípadě se souhlasem ředitele školy ve vyšším ročníku, prokáže-li odpovídající znalosti.

6.2.2.9 **Chování** – pro hodnocení chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou se na vysvědčení používá klasifikace se stupni:

- 1 – velmi dobré** – chování žáka v průběhu celého pololetí je v souladu se školním řádem
- 2 – uspokojivé** – žák porušil některé ustanovení školního řádu (např. neomluvená absence většího rozsahu, zničení zařízení školy, slovní nebo fyzické napadení zaměstnance školy nebo spolužáka, neplnění povinností aj.)
- 3 – neuspokojivé** – žák opakovaně nebo ve větší míře nedodrжуje ustanovení školního řádu, neplní své povinnosti; hodnocení chování „neuspokojivé“ není závislé na předchozím udělení výchovného nebo kázeňského opatření).

Stupeň hodnocení chování navrhuje třídní učitel nebo jiný vyučující na pedagogické radě.

6.2.2.10 **Výchovná opatření** – ředitelka školy může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu jiné právnické či fyzické osoby udělit po projednání v pedagogické radě pochvalu nebo jiné ocenění za mimořádný projev lidskosti, občanské nebo školní iniciativy, záslužný nebo statečný čin nebo za dlouhodobou úspěšnou práci. Třídní učitel může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu ostatních vyučujících udělit žákovi po projednání s ředitelkou školy pochvalu nebo jiné ocenění za výrazný projev školní iniciativy nebo za déletrvající úspěšnou práci. Při porušení povinností stanovených školním řádem lze podle závažnosti tohoto porušení žákovi uložit výchovná nebo kázeňská opatření:

- a) **napomenutí třídního učitele** (trest udělovaný za menší přestupky proti školnímu řádu, např. pozdní příchod, zapomínání pomůcek, nepřezutí apod.)
- b) **důtku třídního učitele** (trest za opakované drobné přestupky nebo za vážnější přestupky proti školnímu řádu, např. nevhodné chování vůči spolužákům nebo zaměstnancům školy, neomluvené opuštění školy, pozdní předložení omluvenky, neplnění povinností služby, za neomluvenou absenci menšího rozsahu, ztrátu studijního průkazu aj.)
- c) **důtku ředitele školy** (je udělována v případě, že třídní důtka neměla žádoucí výchovný účinek, důtkou ŘŠ může být potrestána neomluvená absence, kouření ve škole nebo na akcích pořádaných školou, vážné prohřešky proti zásadám slušného chování apod.)

- d) **podmínečným vyloučením** až na dobu jednoho roku se trestají zejména případy zvláště hrubých slovních a úmyslných fyzických útoků žáka vůči zaměstnancům školy nebo spolužákům, dále distribuce a požívání omamných a psychotropních látek, účast na výuce pod vlivem alkoholu, vnášení zbraní do školy, spáchání trestného činu, šikana, projevy rasismu a xenofobie, vysoká neomluvená absence a svévolné ničení zařízení školy.
- e) **vyloučení ze studia** je krajním a výjimečným trestem, který bude uplatněn zejména při hrubém porušení školního řádu v průběhu podmínečného vyloučení ze studia.

Třídní učitel neprodleně oznámí uložení důtky ředitelce školy. Ředitelka školy nebo třídní učitel neprodleně oznamuje udělení pochvaly nebo jiného ocenění nebo uložení napomenutí nebo důtky a jeho důvody prokazatelným způsobem žákovi a zákonnému zástupci nezletilého žáka. Udělení výchovného nebo kázeňského opatření se zaznamenává do dokumentace školy.

6.3 Komisionální zkoušky

6.3.1 Komisionální zkoušky koná žák podle § 6 Vyhlášky č. 13/2004 o středním vzdělávání v případě opravné zkoušky, požádá-li zletilý žák nebo zákonný zástupce nezletilého žáka z důvodu pochybností o správnosti hodnocení nebo zjistí-li ředitelka porušení pravidel hodnocení ze strany vyučujícího. V případě pochybností o správnosti hodnocení žáka může být žák v příslušném pololetí z daného předmětu komisionálně zkoušen pouze jednou.

6.3.2 Termín komisionálního přezkoušení se stanoví bez zbytečného odkladu, nejpozději do 14 dnů. V jednom dni se koná pouze 1 komisionální zkouška.

6.3.3 O přezkoušení v případě pochybností o správnosti hodnocení může požádat na konci prvního nebo druhého pololetí zákonný zástupce nejpozději do 3 pracovních dnů ode dne, kdy se o hodnocení prokazatelně dozvěděl, nejpozději však do 3 dnů od vydání vysvědčení. Komisi jmenuje ředitel školy, výsledek zkoušky vyhlásí předseda veřejně v den konání zkoušky. Protokol o komisionální zkoušce se stává součástí osobní dokumentace žáka.

6.4 Individuální vzdělávací plány

6.4.1 Podle § 165 a 18 školského zákona a § 5 Vyhlášky o středním vzdělávání může zákonný zástupce nebo zletilý žák požádat o povolení vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu. Ve své žádosti vždy uvede důvody a doloží je.

6.4.2 Ředitelka školy stanoví zvláštní organizaci a průběh výuky při zachování obsahu a rozsahu vzdělávání a termíny zkoušek. Individuální vzdělávací plán, podepsaný ředitelkou školy, žákem a zákonným zástupcem nezletilého žáka se stává součástí dokumentace školy.

6.4.3 Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání:

Žáci s individuálním vzdělávacím plánem jsou hodnoceni podle stejných kritérií (uvedených v části II. tohoto školního řádu) jako všichni ostatní žáci. Pokud tito žáci nemohou získat všechny známky v průběhu vyučovacích hodin, mají právo domluvit si individuální termíny pro zkoušení s jednotlivými vyučujícími.

Pokud nejsou na konci každého pololetí klasifikováni, platí pro ně stejná pravidla jako pro ostatní žáky. Úprava náročnosti klasifikace může být provedena na základě posud pedagogicko-psychologické poradny.

6.5 Autoevaluace školy

Autoevaluace školy představuje důležitou zpětnou vazbu, neboť odráží nejen úroveň vzdělávání, ale také úspěšnost výchovných procesů.

Na úrovni školy sleduje plnění školního vzdělávacího plánu, tematických plánů jednotlivých předmětů a vyučujících, organizaci vzdělávání, výchovně-vzdělávací proces, koncepci školy a

plnění cílů školy. Na úrovni třídy zahrnuje autoevaluace především klima jednotlivých tříd skupin, kvalitu výuky, hodnocení studentů a metod výuky.

Nedílnou součástí autoevaluace je také hodnocení zaměstnanců a sebehodnocení řízení školy.

6.6 Sebehodnocení žáků:

Sebehodnocení žáka je ve výchovně vzdělávací praxi školy relativně novým jevem. Předpokládáme postupné rozšíření této metody od hodnocení podílu žáka na skupinové a týmové práci, na řešení projektových úkolů, vyjádření jeho individuálního přínosu při laboratorních a praktických cvičeních, v hodinách estetické výchovy a ve volitelných předmětech až k využití v celé šíři vzdělávacích aktivit.

6.6.1 Vyučující jednotlivých předmětů vytvářejí podmínky pro sebehodnocení a vzájemné hodnocení žáků.

6.6.2 K rozvoji sebehodnocení slouží zpočátku zejména seminární, skupinové a kooperativní formy práce, při nichž žák může dobře porovnávat průběh a výstupy své činnosti s ostatními.

6.6.3 Při sebehodnocení by žák měl být schopen samostatně zhodnotit výsledky své práce. Cílem je vyjádření žáka o pozitivních a negativních stránkách vlastního výkonu, formulace kroků potřebných ke zlepšení, příp. návrh vhodné strategie učení.

6.6.4 Sebehodnocení nenahrazuje hodnocení žáka učitelem, doplňuje a rozšiřuje stávající evaluační procesy, posiluje zejména motivační, výchovnou a regulativní funkci hodnocení. Vede žáky k postupnému přebírání odpovědnosti ze kvalitu svého vzdělávání a osobní rozvoj.

Zásady a pravidla pro sebehodnocení žáků (autoevaluace)

1 Kromě forem hodnocení práce žáků ze strany pedagogických pracovníků mají žáci možnost používat také formy sebehodnocení. Škola jim pro tyto formy vytváří odpovídající podmínky. Tím je zajišťována také zpětná vazba objektivitu hodnocení ze strany školy jako vzdělávací instituce.

2 Škola může žákům nabídnout účast na srovnávacích objektivizovaných testech (SCIO, KALIBRO), které jsou ověřenou formou vnější srovnávací evaluace.

3 Žák má právo vyjadřovat se ke své práci i svému hodnocení v jednotlivých předmětech. Organizaci sebehodnocení žáků v jednotlivém předmětu určuje vyučující po projednání se zástupcem ředitelky školy/ředitelkou školy.

4 Autoevaluace je přirozenou součástí výchovně vzdělávacího procesu, posiluje u žáků vědomí odpovědnosti za kvalitu svého vzdělávání a osobní progres.

5 Učitel vede žáka ke zdravému a objektivnímu sebehodnocení, ke schopnosti přímé aplikace získaných kompetencí v praxi, k schopnosti orientace v daném problému s využitím získaných vědomostí, znalostí, dovedností, dále i k schopnosti prosadit se v třídním kolektivu při řešení týmového úkolu, k schopnosti samostatné prezentace svých znalostí formou otevřených mluvních cvičení, psaných textů ve formě úvah, zamyšlení se a k schopnosti výběru.

6 Žák si v rámci svého vzdělávání přivyká na přirozenou situaci, kdy sebehodnocení doprovází hodnocení učitelem, skupinou či jiným žákem a bude s ním konfrontováno. Žák tak získává možnost porovnat si své hodnocení, s hodnocením pedagoga či ostatních spolužáků.

7 Při sebehodnocení se žák snaží pojmenovat především to, co se mu daří/nedaří, a navrhnout následný postup. Učitel podporuje u žáka zejména samostatnost a schopnost formulovat myšlenky.

8 Autoevaluace žáka nenahrazuje klasické hodnocení žáka učitelem, nýbrž je jeho vhodným doplněním a aktualizacím prvkem, který se snaží o co nejvyšší míru zapojení žáka do výchovně vzdělávacího procesu.

**Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání,
Gymnázium, Český Krumlov - nižší stupeň**

Oblasti evaluace	Cíle a kritéria	Nástroje	Časové rozvržení
Podmínky vzdělávání	Personální – odborná kvalifikace, skladba úvazků, věkové složení, poměr muži - ženy Materiálně technické Finanční	Výroční zpráva Příprava rozpočtu Autoeval.zpráva Výroční zpráva, rozpočet Autoeval.zpráva Rozpočet	1x ročně říjen, červen 1x za 2 roky 1x ročně 1x za 2 roky červenec
Průběh vzdělávání	ŠVP – naplňování učeb. dokumentů -organizace výchovně vzdělávacího procesu - prevence sociálně patologických jevů - klima školy - hodnocení žáků - přijímání žáků do 1.roč.	Tématické plány Autoevaluační dotazník Hospitace Ankety Informační odpoledne Stížnosti Pedagogická rada Studentská rada Autoeval.zpráva	Srpen červen plán roční,měs.,týd. dle aktuální potřeby 8x měsíčně 4x ročně 1x za 2 roky
Spolupráce školy s rodiči, vliv vzájemných vztahů školy, žáků, rodičů a dalších osob na vzdělávání	Školská rada, Studentská rada Redakční systém webu Partnerství se zahraničními školami Prezentace školy na veřejnosti Spolupráce s rodiči Zájmová činnost	schůzky Výroční zpráva, tisk Účast na informačních schůzkách Výroční zpráva	min.2x ročně průběžně dle dohody s partnery Průběžně 8x ročně 1x ročně
Řízení školy, kvalita personální práce, DVPP	Organizace činnosti a provozu školy Kontrolní a hospitační činnost Plánování	Výroční zpráva Dokumentace ředitele školy Plány práce:roční, měsíční, týdenní Strategický plán rozvoje školy	1x ročně Průběžně 1x týdně 1x za 5 let
Výsledky vzdělávání	Úroveň poznatků a myšlenkových operací Úroveň představivosti a fantazie v tvořivých činnostech Pohybový rozvoj žáků Úroveň řečových a jazykových dovedností Projevy osobní a sociální způsobilosti Projevy praktických návyků a dovedností Srovnávací znalostní testování žáků	Hospitace, pozorování, testy Pozorování, žákovské práce Pozorování Písemné práce, pozorování Pozorování Pozorování testy	Průběžně Průběžně Průběžně Průběžně Průběžně Průběžně 1x ročně

**Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání,
Gymnázium, Český Krumlov - nižší stupeň**

BOZP	Úspěšnost absolventů	Přijetí absolventů školy na VŠ či VOŠ	1x ročně
	Prospěch a chování žáků, absence	Pedagogická rada	4x ročně
	Kontrolní a preventivní činnost	Pravidelné revize	Dle stanovených termínů

7. Obsah:

1. Identifikační údaje	2
2. Charakteristika školy	3
2.1 Velikost školy	3
2.2 Vybavení školy	3
2.3 Charakteristika pedagogického sboru	3
2.4 Dlouhodobé projekty, mezinárodní spolupráce.....	3
2.5 Spolupráce s rodiči a jinými subjekty	4
2.6 Umístění školy, charakteristika spádové oblasti	4
3. Charakteristika ŠVP	5
3.1 Zaměření školy	5
3.2 Profil absolventa	5
3.3 Organizace přijímacího řízení	6
3.4 Organizace maturitní zkoušky	6
3.5 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	6
3.6 Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných	6
3.7 Výchovné a vzdělávací strategie	7
3.7.1 Rozvíjení kompetencí k učení.....	9
3.7.2 Rozvíjení kompetencí k řešení problémů	9
3.7.3 Rozvíjení kompetencí komunikativních.....	10
3.7.4 Rozvíjení kompetencí sociálních a personálních	11
3.7.5 Rozvíjení kompetencí občanských	12
3.7.6 Rozvíjení kompetencí pracovních.....	13
3.7.7 Formy a metody realizace ŠVP ve vztahu k rozvoji kompetencí	13
3.8 Začlenění průřezových témat	15
3.8.1 Osobnostní a sociální výchova	15
3.8.2 Výchova demokratického občana	17
3.8.3 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech	18
3.8.4 Multikulturní výchova	19
3.8.5 Environmentální výchova.....	20
3.8.6 Mediální výchova.....	24
4. Učební plán G-8 a G-6	25
5. Učební osnovy	28
Český jazyk	29
Anglický jazyk	42
Německý jazyk	49
Francouzský jazyk	54
Španělský jazyk.....	61
Matematika	67
Informační a komunikační technologie	83
Dějepis	89
Občanská výchova	99
Fyzika	119

**Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání,
Gymnázium, Český Krumlov - nižší stupeň**

Chemie	131
Přírodopis	154
Zeměpis.....	165
Hudební výchova.....	178
Výtvarná výchova	185
Výchova ke zdraví	193
Člověk a svět práce	203
Tělesná výchova.....	210
Matematicko-fyzikální počítání	219
Přírodopis nepovinný	221
Sborový zpěv	223
Náboženství.....	230
6. Hodnocení žáků a autoevaluace školy	233
7. Obsah	241

Poznámky: